

31/1/27

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

జెన్న పట్టణము 1927-వ నం. నెవ్వంబరు నెల 8-వ తేది గురువారము

No. 134

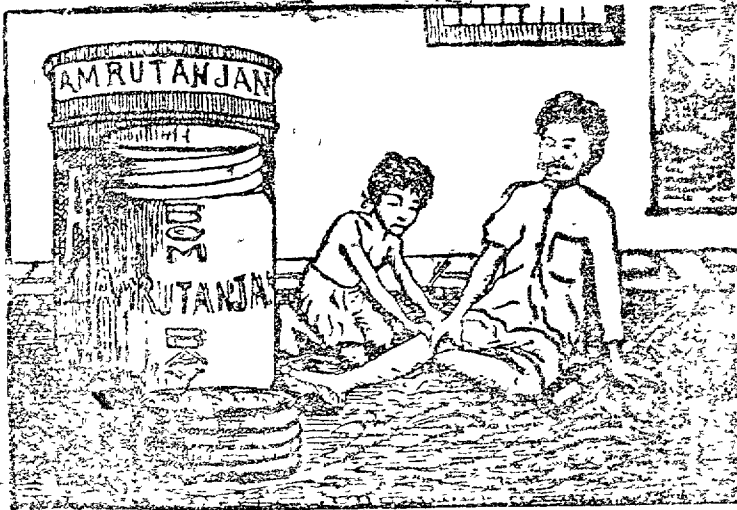
నంబరుము ౧౫

శ్రీ ప్రభవనామనంతర భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్వాదశి.

సంచిక ౧౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సుంచిమందు

గొప్పగొప్పకారితే నేలననేలు
జ్యోతికానత్రేమలు పొందియున్నది
తలనొవ్వులమామూలు, వాయు పోట్లు
జాపుడు, శర్యపునొవ్వుల జారదోలును,
బొట్టజోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
బాళ్లల రూపుమాపుడు, దగ్గును తగ్గించును,
మరకను తొలగించును.
ఈ మందును రుక్మగానే చెమట వట్టుట
కలన కలకముడలి చుచ్చుదార్థములను తొ
లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విడతము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగా
నొవ్వులకు సుంచిమందిది.
మంచభాష చీటి చూచి కొనిన
జూసము గలదిగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-1-0
డబ్బా 1-కి రు 0-4-0 లు.
క్రొయింట ముఖ్యముగా నంశదగినది.
అమృతాంజనం డిహా
8, 7 రెండు డబ్బావీధి, మద్రాసు
248, ప్రభువోడ్డు, భాట్ల, బాంబాయి.

మద్రాసు అండు నదరన్ మరాఠా రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

8983

హుబ్లికును ధార్ వార్ నంబర్ 12 వ తేది మంగళవారమునుండి యిక్రింద నుదహరించిన వేళలకు (హుబ్లికును ధార్ వారుకు) బండ్లును పంపవచ్చును.
1927 సెప్టెంబరు 12 వ తేది మంగళవారమునుండి యిక్రింద నుదహరించిన వేళలకు (హుబ్లికును ధార్ వారుకు) బండ్లును పంపవచ్చును.

పగలు	రాత్రి	పగలు	రాత్రి
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	7 40	9 30	11 30
అమర్ గత్ నండి బయలుదేరుట	8 7	9 51	11 52
ధార్ వార్ చేరుట	8 29	10 14	12 15
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	8 39	10 34	1 30
అమర్ గత్ నండి బయలుదేరుట	8 58	10 54	1 49
ధార్ వార్ చేరుట	9 18	11 10	2 5
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	8 10	2 48	5 23
అమర్ గత్ నండి బయలుదేరుట	8 49	...	5 48
ధార్ వార్ చేరుట	9 30	8 25	3 18

ఇదివరలో నడుపబడు సేరుగా పోవుబండ్లకంటె అధికముగా యిక్రింద నుదహరింపబడినవి నడుపబడును.

పగలు	రాత్రి	పగలు	రాత్రి
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	2 20	8 35	12 15
అమర్ గత్ నండి బయలుదేరుట	2 41	8 56	...
ధార్ వార్ చేరుట	3 8	9 18	1 0
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	7 40	2 48	5 23
అమర్ గత్ నండి బయలుదేరుట	8 5	...	5 48
ధార్ వార్ చేరుట	8 25	3 18	6 0

49 నెంబరు బండిలో గడగ్ నండి ధార్ వార్ కుపోవు ప్రయాణికులును, ప్రస్తుతము 50 నెంబరులో ధార్ వార్ నండి గడగ్ నకు పోవువారును, నూతన లోకల్ సర్వీసు ఏర్పాటు కాబడిన తేదీనుండి హుబ్లివద్ద మారవలయును.

వీటియొక్క నుగుణములను గుఱించి యిదివర కే ఆందరికిని బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

తెప్పించి, బడసా వాడిన మారు విక్రీతి కృత్రిమములను మా నిర్మితాభిప్రాయము. (పరిధివహు అడుగకడె) మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.
ఇవి మేలైన కస్తూరి, మంతుపువ్వు, అపూర్వమైన ముగ్ధము మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయార చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలంవిధ జ్వరములు, దగ్గులు, కీతలు, అజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బాగు, కడుపుకోపి, పిల్లల పడితము, ప్రక్కల ఈర్ష్య, అగ్నిమాంద్యము, ములబద్ధము మొదలగువాటికి వైద్యుల యుక్తములతో సనిచేయవచ్చును. స్త్రీలు, పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువాకి అమృతసూనము. 250-800 మాత్రలు గరబుడ్డ 1 కి ధర్మ 0-4-0 పొట్టులు 0-4-0 8 జి. పొట్టులు 5, 10 సహార్మ 1-8-0, 12 కి రు 2-8-0, 25 కి రు 5-8-0.
భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రాప్తైరు.
శ్రీ సీతారామ వైద్య శాల, మైసూరు.

WANTED

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars on 2 annas stamp. Apply to: Central Telegraph School, Nai Sarak, Delhi.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తులో గురించి 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయవలెను. 1-2-3-4-5. ప్రశ్నలకు 0-1-2-3-4-5. వి. వి. భవిష్యత్తు 0-1-2-3-4-5. ప్రశ్న వ్రాయవలెను. తెలుగునాడు. 12/8
మామూలీ జ్యోతిషాలములు, లెక్క తగి.

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సుంచిమందు
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
అంధజైవజ్యురత్నా వేదము, భిషగ్ ప్రకాశిక రు. 1.
భిషగ్ శాస్త్రము, భిషగ్ శాస్త్రము, భిషగ్ శాస్త్రము.

పమిడి రంగయ్య.

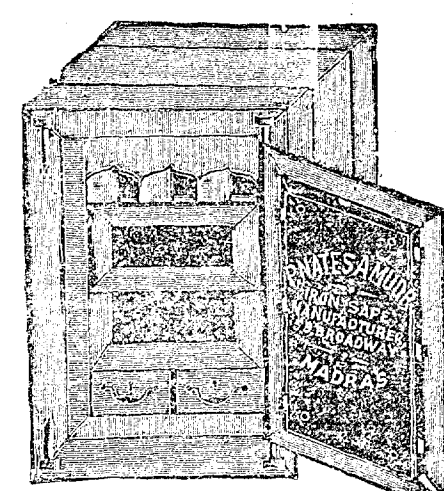
కృష్ణపంచదార యంత్రాలయము

1927 సం॥రము ఆగష్టు 11 వ తేది గురువారము ఆంధ్రపత్రికలో "దేశీయపరిశ్రమభిమాని" వ్రాసిన సలహాను చదివించి. తాడేపల్లి గూడెములో ప్యాక్రికంపెనివారు డిపో పెట్టి ప్రతిసంవత్సరము సాగునీటిను రవాణాచేయుచున్న తాటిదెల్లము యంత్రము త్రమైనదిన్నీ, ఆ యంత్రము 10 లేక 15 మైళ్లదూరములోవున్న గ్రామములలో యంత్రదెల్లము తయారగుచున్నదిన్నీ, కృష్ణపంచదార ప్యాక్రికరివారికి సాలకు యంత్రదెల్లము కావలసియున్నదిన్నీ, కలుకు నర్సాపురం, భీమవరం తాలూకాలలో తయారుకాబడే తాటిదెల్లము తాడేపల్లి గూడెమునుచేర్చుట సులభమా లేక నిడదవోలును చేర్చుట సులభమాయన విషయములన్నియు విచారించినయెడల నిడదవోలును వచ్చుదెల్లములో నూరవంతు తాడేపల్లి గూడెముకు రానేరదనే చెప్పే హాళియు సరికాదని తోచగలదు. నిడదవోలులో ప్యాక్రికంపెనివారు విశేషమైన సిబ్బందిపెట్టి తాటిదెల్లమును తామెక్కరే ఖరీదుచేయుచుండుటచే దెల్లపునర్తకులు యితర శ్రమదహదులు యెన్నియున్నను యెక్కి దూరపుతాలూకాలనుంచి సహితము యెక్కువగా యచ్చుటకు వర్తకులు తీసుకొని వెళ్లాలనివచ్చినదనే సంగతి అందరికి తెలియున్నవిషయమే. కాని ప్యాక్రికరి స్థాపించుటకు యెక్కువగా దెల్లము అమరగలదనే యంతయు వక్కాటిమాత్రమచాలదు. అన్ని పరిస్థితుఃపుండి తీరవలెను. ప్యాక్రికరి బిల్డింగులు కట్టుటకున్నా అటుతర్వాత పంచదారలోనుంచి దిగబడిన వస్తువు పాకంలో తయారు కాబడే వుపపదార్థములను తయారుచేయుటకుగాను కావలసిన బిల్డింగులు వగైరాలు నిర్మించుటకు అవసరమైన విశాలమైన ప్రదేశము తగినస్థలము వచ్చుకగలభింబుటయు, ఆ ప్రదేశమును మంచినీటి వనతి అనురియుండుటయు ప్యాక్రికరి బాయిలరకు కావలసిన వంటచెరుకుగాని అందుకు వుపయోగించే ధాన్యపు పూకగాని సమృద్ధిగా వచ్చుధరలకు దొరుకుటయు, ప్యాక్రికరిలకు కావలసిన కూలీలు సులభముగా తక్కువ వేతనములకు దొరుకుటయు, పంచదార, యితర వుపపదార్థములు తయారుచేయుటకు కావలసిన పరికరములు అనుకూలముగా లభించుటయు మొదలగు అన్ని పరిస్థితులు వుండేనేతప్ప దెల్లము విరివిగా దొరకగలదనేయంతయు వక్కాటి చాలదు. తాడేపల్లి గూడెములో యావసతులన్నియు అనురయున్నట్లు కనపించుచున్నవి. నిడదవోలుకు తాడేపల్లి గూడెమునుంచి యేలూరు కొవ్వారు రహదారి కాల్యువీధి సుమారు 10 మైళ్లదూరముమాత్రమే కలదు తాడేపల్లి గూడెములోని పంచదార ప్యాక్రికరివారు నిడదవోలులో ప్యాక్రికంపెనివారివలెనే డిపో పెట్టుకొని తాటిదెల్లమును ఖరీదుచేసి సుమారు రెండువందలరూపాయలు విలువగల తమ స్వంతపడలో దినమునకు రెండు మూడు పర్యాయములు పుట్టివకటింటికి నాలుగు అజాల ఖర్చుతో తమ ప్యాక్రికరిలోకి సరుకును చేర్చుకొనుటకు కష్టముయేమి?

ఇదిగాక తాడేపల్లి గూడెములోనున్న వర్తకపరిస్థితులు నిడదవోలులో వుండినట్లు కనపించదు. తాడేపల్లి గూడెములో ప్రస్తుతము సుమారు 15 పెద్దపెద్ద ధాన్యపు ప్యాక్రికరిలు కలవు. వాటికి నిత్యము కావలసిన 10 లేక 15 వేల ధాన్యపు బస్తాలు అమ్ముటకున్నా, ఆ బిల్లులలో తయారు అయ్యే వుప్పునలియ్యము వచ్చి బియ్యము ఖరీదుచేయుటకుగాను పైద్రాబాదు మొదలగు నైజాం వర్తకులను రాజధానిలో నున్న అన్ని కోస్తావర్తకులను భీమవరము, నర్సాపురము, తణుకు, ఆమలాపురము వగైరా తాలూకాల నాలు వర్తకులను తాడేపల్లి గూడెములో ప్రతినిత్యము చాలా మందిని మాడగలము. నాలువర్తకులలో చాలాభాగము ప్యాక్రికంపెనివారికి దెల్లము యెక్కువగా అమ్మేకారున్నా కోస్తా వర్తకులలో పంచదారను ఖరీదుచేసేవారున్నా విశేషమంది యున్నారు. నిడదవోలులో దెల్లము అమ్మే మూడు నాలుగు మాసములలో తప్ప తక్కినమాసములలో అచ్చట యితర వ్యాపారులు లేనిందున యేలాటివర్తకులు కనపించరు. అనాది నెడముగా ఖ్యాతిచెందిన లక్ష్మీనారాయణు నిలువగల పెండ్లి పాడునంటను తాడేపల్లి గూడెముకు నూతనముగా మార్చిన కారణముచేత తాడేపల్లి గూడెముయొక్క వ్యాపారప్రాముఖ్యత రెట్టింపు అయినదని చెప్పుటకు సందేహమేమి?

స్వదేశభిమాని.

నరసము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

ఇప్పటికే హైదరాబాదు నగరము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్ముకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.
బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సుఫలం చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొ ద లి యార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు
(ప్రాప్రైటరు, 69, బ్రాండ్లీ, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్స్.
ఐర్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు
అయితే ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన

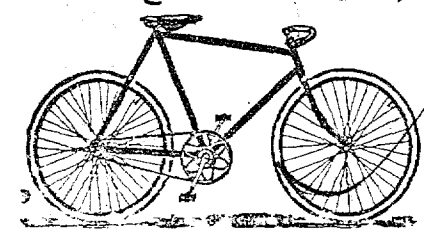
సిలండర్లు, సాఫ్టింగు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శివధి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన చరులు వ్రాయబడును.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూజీ నిచ్చెదము.

మావద్ద వలరకముల లోలాకులు, దుద్దులు, తాపులు, బంగారుమొదలయినవి, మొలత్రాదులు, టంజన్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విల్లాసములకు వ్రాయుడు. 4189
ప్రాప్రైటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్లు.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలతి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ
హెడ్ క్వార్టర్లు: బెజవాడ. 1249 (3) 1597 బ్రాంచి: 210 చైవాబాదు స్ట్రోమ్ మద్రాసు.

నైకలును తయారు చేయుటయందొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది
హెర్ కూల్సు నైకిళ్లు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది, అమితముగా తయారగుటచే చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

వేరునందు బరిమునందు
హెర్ కూల్సు హెర్ కూల్సు
1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే
ఎఱుపు, ఆకువచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా అన్నిరంగులు కలిసినరంగు మొదలగువాటిలో గలవు.
Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మానికల్ డిక్షనరీ 85000 సంస్కృతశబ్దములను తెలుగు ఆర్థములు కలవు. కాల్గోరైండు వెల రు. 8-4-0 లు.
వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు 1-కి ధర రు. 500 శిష్యులకు భిక్షులకు కూడ గలవు. కాల్గోరైండు వెల రు. 8-0-0
2454-1328 రు దీ సో డి రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక.

(3 వ భాగము భావఫలాభ్యాసము)
80, 40 ప్రాచీన జ్యోతిషగ్రంథములయొక్క అన్నత రహస్యవిషయములను దీనియందు చెప్పి వ్యాకరణావళి ములను సంపూర్ణముగా వ్రాసియున్నాను. దీనియందు తాత్పర్యసహితముగా సుమారు 2 వేల శ్లోకములు 400 పేజీలు గలవు. ఇది పండితులను మెప్పించును. ఫలవిషయములో నిట్టి గ్రంథము దొరుకుదురదృష్టము. దీనిఖరీదు రు 4 లు యీగ్రంథము నన్నని యెడల దీనికి 10 రెట్లుఖరీదు వాడునుచేయుదును. 15 పెట్టెంబరు లోపుగా యీగ్రంథము వెలువడును. గనుక ఈలోపుగా ముందుసామ్య సంపాదన వారికి రు 3 లకి రు 4 లకి రు 5 లకి రు 6 లకి రు 7 లకి రు 8 లకి రు 9 లకి రు 10 లకి రు 11 లకి రు 12 లకి రు 13 లకి రు 14 లకి రు 15 లకి రు 16 లకి రు 17 లకి రు 18 లకి రు 19 లకి రు 20 లకి రు 21 లకి రు 22 లకి రు 23 లకి రు 24 లకి రు 25 లకి రు 26 లకి రు 27 లకి రు 28 లకి రు 29 లకి రు 30 లకి రు 31 లకి రు 32 లకి రు 33 లకి రు 34 లకి రు 35 లకి రు 36 లకి రు 37 లకి రు 38 లకి రు 39 లకి రు 40 లకి రు 41 లకి రు 42 లకి రు 43 లకి రు 44 లకి రు 45 లకి రు 46 లకి రు 47 లకి రు 48 లకి రు 49 లకి రు 50 లకి రు 51 లకి రు 52 లకి రు 53 లకి రు 54 లకి రు 55 లకి రు 56 లకి రు 57 లకి రు 58 లకి రు 59 లకి రు 60 లకి రు 61 లకి రు 62 లకి రు 63 లకి రు 64 లకి రు 65 లకి రు 66 లకి రు 67 లకి రు 68 లకి రు 69 లకి రు 70 లకి రు 71 లకి రు 72 లకి రు 73 లకి రు 74 లకి రు 75 లకి రు 76 లకి రు 77 లకి రు 78 లకి రు 79 లకి రు 80 లకి రు 81 లకి రు 82 లకి రు 83 లకి రు 84 లకి రు 85 లకి రు 86 లకి రు 87 లకి రు 88 లకి రు 89 లకి రు 90 లకి రు 91 లకి రు 92 లకి రు 93 లకి రు 94 లకి రు 95 లకి రు 96 లకి రు 97 లకి రు 98 లకి రు 99 లకి రు 100 లకి రు 101 లకి రు 102 లకి రు 103 లకి రు 104 లకి రు 105 లకి రు 106 లకి రు 107 లకి రు 108 లకి రు 109 లకి రు 110 లకి రు 111 లకి రు 112 లకి రు 113 లకి రు 114 లకి రు 115 లకి రు 116 లకి రు 117 లకి రు 118 లకి రు 119 లకి రు 120 లకి రు 121 లకి రు 122 లకి రు 123 లకి రు 124 లకి రు 125 లకి రు 126 లకి రు 127 లకి రు 128 లకి రు 129 లకి రు 130 లకి రు 131 లకి రు 132 లకి రు 133 లకి రు 134 లకి రు 135 లకి రు 136 లకి రు 137 లకి రు 138 లకి రు 139 లకి రు 140 లకి రు 141 లకి రు 142 లకి రు 143 లకి రు 144 లకి రు 145 లకి రు 146 లకి రు 147 లకి రు 148 లకి రు 149 లకి రు 150 లకి రు 151 లకి రు 152 లకి రు 153 లకి రు 154 లకి రు 155 లకి రు 156 లకి రు 157 లకి రు 158 లకి రు 159 లకి రు 160 లకి రు 161 లకి రు 162 లకి రు 163 లకి రు 164 లకి రు 165 లకి రు 166 లకి రు 167 లకి రు 168 లకి రు 169 లకి రు 170 లకి రు 171 లకి రు 172 లకి రు 173 లకి రు 174 లకి రు 175 లకి రు 176 లకి రు 177 లకి రు 178 లకి రు 179 లకి రు 180 లకి రు 181 లకి రు 182 లకి రు 183 లకి రు 184 లకి రు 185 లకి రు 186 లకి రు 187 లకి రు 188 లకి రు 189 లకి రు 190 లకి రు 191 లకి రు 192 లకి రు 193 లకి రు 194 లకి రు 195 లకి రు 196 లకి రు 197 లకి రు 198 లకి రు 199 లకి రు 200 లకి రు 201 లకి రు 202 లకి రు 203 లకి రు 204 లకి రు 205 లకి రు 206 లకి రు 207 లకి రు 208 లకి రు 209 లకి రు 210 లకి రు 211 లకి రు 212 లకి రు 213 లకి రు 214 లకి రు 215 లకి రు 216 లకి రు 217 లకి రు 218 లకి రు 219 లకి రు 220 లకి రు 221 లకి రు 222 లకి రు 223 లకి రు 224 లకి రు 225 లకి రు 226 లకి రు 227 లకి రు 228 లకి రు 229 లకి రు 230 లకి రు 231 లకి రు 232 లకి రు 233 లకి రు 234 లకి రు 235 లకి రు 236 లకి రు 237 లకి రు 238 లకి రు 239 లకి రు 240 లకి రు 241 లకి రు 242 లకి రు 243 లకి రు 244 లకి రు 245 లకి రు 246 లకి రు 247 లకి రు 248 లకి రు 249 లకి రు 250 లకి రు 251 లకి రు 252 లకి రు 253 లకి రు 254 లకి రు 255 లకి రు 256 లకి రు 257 లకి రు 258 లకి రు 259 లకి రు 260 లకి రు 261 లకి రు 262 లకి రు 263 లకి రు 264 లకి రు 265 లకి రు 266 లకి రు 267 లకి రు 268 లకి రు 269 లకి రు 270 లకి రు 271 లకి రు 272 లకి రు 273 లకి రు 274 లకి రు 275 లకి రు 276 లకి రు 277 లకి రు 278 లకి రు 279 లకి రు 280 లకి రు 281 లకి రు 282 లకి రు 283 లకి రు 284 లకి రు 285 లకి రు 286 లకి రు 287 లకి రు 288 లకి రు 289 లకి రు 290 లకి రు 291 లకి రు 292 లకి రు 293 లకి రు 294 లకి రు 295 లకి రు 296 లకి రు 297 లకి రు 298 లకి రు 299 లకి రు 300 లకి రు 301 లకి రు 302 లకి రు 303 లకి రు 304 లకి రు 305 లకి రు 306 లకి రు 307 లకి రు 308 లకి రు 309 లకి రు 310 లకి రు 311 లకి రు 312 లకి రు 313 లకి రు 314 లకి రు 315 లకి రు 316 లకి రు 317 లకి రు 318 లకి రు 319 లకి రు 320 లకి రు 321 లకి రు 322 లకి రు 323 లకి రు 324 లకి రు 325 లకి రు 326 లకి రు 327 లకి రు 328 లకి రు 329 లకి రు 330 లకి రు 331 లకి రు 332 లకి రు 333 లకి రు 334 లకి రు 335 లకి రు 336 లకి రు 337 లకి రు 338 లకి రు 339 లకి రు 340 లకి రు 341 లకి రు 342 లకి రు 343 లకి రు 344 లకి రు 345 లకి రు 346 లకి రు 347 లకి రు 348 లకి రు 349 లకి రు 350 లకి రు 351 లకి రు 352 లకి రు 353 లకి రు 354 లకి రు 355 లకి రు 356 లకి రు 357 లకి రు 358 లకి రు 359 లకి రు 360 లకి రు 361 లకి రు 362 లకి రు 363 లకి రు 364 లకి రు 365 లకి రు 366 లకి రు 367 లకి రు 368 లకి రు 369 లకి రు 370 లకి రు 371 లకి రు 372 లకి రు 373 లకి రు 374 లకి రు 375 లకి రు 376 లకి రు 377 లకి రు 378 లకి రు 379 లకి రు 380 లకి రు 381 లకి రు 382 లకి రు 383 లకి రు 384 లకి రు 385 లకి రు 386 లకి రు 387 లకి రు 388 లకి రు 389 లకి రు 390 లకి రు 391 లకి రు 392 లకి రు 393 లకి రు 394 లకి రు 395 లకి రు 396 లకి రు 397 లకి రు 398 లకి రు 399 లకి రు 400 లకి రు 401 లకి రు 402 లకి రు 403 లకి రు 404 లకి రు 405 లకి రు 406 లకి రు 407 లకి రు 408 లకి రు 409 లకి రు 410 లకి రు 411 లకి రు 412 లకి రు 413 లకి రు 414 లకి రు 415 లకి రు 416 లకి రు 417 లకి రు 418 లకి రు 419 లకి రు 420 లకి రు 421 లకి రు 422 లకి రు 423 లకి రు 424 లకి రు 425 లకి రు 426 లకి రు 427 లకి రు 428 లకి రు 429 లకి రు 430 లకి రు 431 లకి రు 432 లకి రు 433 లకి రు 434 లకి రు 435 లకి రు 436 లకి రు 437 లకి రు 438 లకి రు 439 లకి రు 440 లకి రు 441 లకి రు 442 లకి రు 443 లకి రు 444 లకి రు 445 లకి రు 446 లకి రు 447 లకి రు 448 లకి రు 449 లకి రు 450 లకి రు 451 లకి రు 452 లకి రు 453 లకి రు 454 లకి రు 455 లకి రు 456 లకి రు 457 లకి రు 458 లకి రు 459 లకి రు 460 లకి రు 461 లకి రు 462 లకి రు 463 లకి రు 464 లకి రు 465 లకి రు 466 లకి రు 467 లకి రు 468 లకి రు 469 లకి రు 470 లకి రు 471 లకి రు 472 లకి రు 473 లకి రు 474 లకి రు 475 లకి రు 476 లకి రు 477 లకి రు 478 లకి రు 479 లకి రు 480 లకి రు 481 లకి రు 482 లకి రు 483 లకి రు 484 లకి రు 485 లకి రు 486 లకి రు 487 లకి రు 488 లకి రు 489 లకి రు 490 లకి రు 491 లకి రు 492 లకి రు 493 లకి రు 494 లకి రు 495 లకి రు 496 లకి రు 497 లకి రు 498 లకి రు 499 లకి రు 500 లకి రు 501 లకి రు 502 లకి రు 503 లకి రు 504 లకి రు 505 లకి రు 506 లకి రు 507 లకి రు 508 లకి రు 509 లకి రు 510 లకి రు 511 లకి రు 512 లకి రు 513 లకి రు 514 లకి రు 515 లకి రు 516 లకి రు 517 లకి రు 518 లకి రు 519 లకి రు 520 లకి రు 521 లకి రు 522 లకి రు 523 లకి రు 524 లకి రు 525 లకి రు 526 లకి రు 527 లకి రు 528 లకి రు 529 లకి రు 530 లకి రు 531 లకి రు 532 లకి రు 533 లకి రు 534 లకి రు 535 లకి రు 536 లకి రు 537 లకి రు 538 లకి రు 539 లకి రు 540 లకి రు 541 లకి రు 542 లకి రు 543 లకి రు 544 లకి రు 545 లకి రు 546 లకి రు 547 లకి రు 548 లకి రు 549 లకి రు 550 లకి రు 551 లకి రు 552 లకి రు 553 లకి రు 554 లకి రు 555 లకి రు 556 లకి రు 557 లకి రు 558 లకి రు 559 లకి రు 560 లకి రు 561 లకి రు 562 లకి రు 563 లకి రు 564 లకి రు 565 లకి రు 566 లకి రు 567 లకి రు 568 లకి రు 569 లకి రు 570 లకి రు 571 లకి రు 572 లకి రు 573 లకి రు 574 లకి రు 575 లకి రు 576 లకి రు 577 లకి రు 578 లకి రు 579 లకి రు 580 లకి రు 581 లకి రు 582 లకి రు 583 లకి రు 584 లకి రు 585 లకి రు 586 లకి రు 587 లకి రు 588 లకి రు 589 లకి రు 590 లకి రు 591 లకి రు 592 లకి రు 593 లకి రు 594 లకి రు 595 లకి రు 596 లకి రు 597 లకి రు 598 లకి రు 599 లకి రు 600 లకి రు 601 లకి రు 602 లకి రు 603 లకి రు 604 లకి రు 605 లకి రు 606 లకి రు 607 లకి రు 608 లకి రు 609 లకి రు 610 లకి రు 611 లకి రు 612 లకి రు 613 లకి రు 614 లకి రు 615 లకి రు 616 లకి రు 617 లకి రు 618 లకి రు 619 లకి రు 620 లకి రు 621 లకి రు 622 లకి రు 623 లకి రు 624 లకి రు 625 లకి రు 626 లకి రు 627 లకి రు 628 లకి రు 629 లకి రు 630 లకి రు 631 లకి రు 632 లకి రు 633 లకి రు 634 లకి రు 635 లకి రు 636 లకి రు 637 లకి రు 638 లకి రు 639 లకి రు 640 లకి రు 641 లకి రు 642 లకి రు 643 లకి రు 644 లకి రు 645 లకి రు 646 లకి రు 647 లకి రు 648 లకి రు 649 లకి రు 650 లకి రు 651 లకి రు 652 లకి రు 653 లకి రు 654 లకి రు 655 లకి రు 656 లకి రు 657 లకి రు 658 లకి రు 659 లకి రు 660 లకి రు 661 లకి రు 662 లకి రు 663 లకి రు 664 లకి రు 665 లకి రు 666 లకి రు 667 లకి రు 668 లకి రు 669 లకి రు 670 లకి రు 671 లకి రు 672 లకి రు 673 లకి రు 674 లకి రు 675 లకి రు 676 లకి రు 677 లకి రు 678 లకి రు 679 లకి రు 680 లకి రు 681 లకి రు 682 లకి రు 683 లకి రు 684 లకి రు 685 లకి రు 686 లకి రు 687 లకి రు 688 లకి రు 689 లకి రు 690 లకి రు 691 లకి రు 692 లకి రు 693 లకి రు 694 లకి రు 695 లకి రు 696 లకి రు 697 లకి రు 698 లకి రు 699 లకి రు 700 లకి రు 701 లకి రు 702 లకి రు 703 లకి రు 704 లకి రు 705 లకి రు 706 లకి రు 707 లకి రు 708 లకి రు 709 లకి రు 710 లకి రు 711 లకి రు 712 లకి రు 713 లకి రు 714 లకి రు 715 లకి రు 716 లకి రు 717 లకి రు 718 లకి రు 719 లకి రు 720 లకి రు 721 లకి రు 722 లకి రు 723 లకి రు 724 లకి రు 725 లకి రు 726 లకి రు 727 లకి రు 728 లకి రు 729 లకి రు 730 లకి రు 731 లకి రు 732 లకి రు 733 లకి రు 734 లకి రు 735 లకి రు 736 లకి రు 737 లకి రు 738 లకి రు 739 లకి రు 740 లకి రు 741 లకి రు 742 లకి రు 743 లకి రు 744 లకి రు 745 లకి రు 746 లకి రు 747 లకి రు 748 లకి రు 749 లకి రు 750 లకి రు 751 లకి రు 752 లకి రు 753 లకి రు 754 లకి రు 755 లకి రు 756 లకి రు 757 లకి రు 758 లకి రు 759 లకి రు 760 లకి రు 761 లకి రు 762 లకి రు 763 లకి రు 764 లకి రు 765 లకి రు 766 లకి రు 767 లకి రు 768 లకి రు 769 లకి రు 770 లకి రు 771 లకి రు 772 లకి రు 773 లకి రు 774 లకి రు 775 లకి రు 776 లకి రు 777 లకి రు 778 లకి రు 779 లకి రు 780 లకి రు 781 లకి రు 782 లకి రు 783 లకి రు 784 లకి రు 785 లకి రు 786 లకి రు 787 లకి రు 788 లకి రు 789 లకి రు 790 లకి రు 791 లకి రు 792 లకి రు 793 లకి రు 794 లకి రు 795 లకి రు 796 లకి రు 797 లకి రు 798 లకి రు 799 లకి రు 800 లకి రు 801 లకి రు 802 లకి రు 803 లకి రు 804 లకి రు 805 లకి రు 806 లకి రు 807 లకి రు 808 లకి రు 809 లకి రు 810 లకి రు 811 లకి రు 812 లకి రు 813 లకి రు 814 లకి రు 815 లకి రు 816 లకి రు 817 లకి రు 818 లకి రు 819 లకి రు 820 లకి రు 821 లకి రు 822 లకి రు 823 లకి రు 824 లకి రు 825 లకి రు 826 లకి రు 827 లకి రు 828 లకి రు 829 లకి రు 830 లకి రు 831 లకి రు 832 లకి రు 833 లకి రు 834 లకి రు 835 లకి రు 836 లకి రు 837 లకి రు 838 లకి రు 839 లకి రు 840 లకి రు 841 లకి రు 842 లకి రు 843 లకి రు 844 లకి రు 845 లకి రు 846 లకి రు 847 లకి రు 848 లకి రు 849 లకి రు 850 లకి రు 851 లకి రు 852 లకి రు 853 లకి రు 854 లకి రు 855 లకి రు 856 లకి రు 857 లకి రు 858 లకి రు 859 లకి రు 860 లకి రు 861 లకి రు 862 లకి రు 863 లకి రు 864 లకి రు 865 లకి రు 866 లకి రు 867 లకి రు 868 లకి రు 869 లకి రు 870 లకి రు 871 లకి రు 872 లకి రు 873 లకి రు 874 లకి రు 875 లకి రు 876 లకి రు 877 లకి రు 878 లకి రు 879 లకి రు 880 లకి రు 881 లకి రు 882 లకి రు 883 లకి రు 884 లకి రు 885 లకి రు 886 లకి రు 887 లకి రు 888 లకి రు 889 లకి రు 890 లకి రు 891 లకి రు 892 లకి రు 893 లకి రు 894 లకి రు 895 లకి రు 896 లకి రు 897 లకి రు 898 లకి రు 899 లకి రు 900 లకి రు 901 లకి రు 902 లకి రు 903 లకి రు 904 లకి రు 905 లకి రు 906 లకి రు 907 లకి రు 908 లకి రు 909 లకి రు 910 లకి రు 911 లకి రు 912 లకి రు 913 లకి రు 914 లకి రు 915 లకి రు 916 లకి రు 917 లకి రు 918 లకి రు 919 లకి రు 920 లకి రు 921 లకి రు 922 లకి రు 923 లకి రు 924 లకి రు 925 లకి రు 926 లకి రు 927 లకి రు 928 లకి రు 929 లకి రు 930 లకి రు 931 లకి రు 932 లకి రు 933 లకి రు 934 లకి రు 935 లకి రు 936 లకి రు 937 లకి రు 938 లకి రు 939 లకి రు 940 లకి రు 941 లకి రు 942 లకి రు 943 లకి రు 944 లకి రు 945 లకి రు 946 లకి రు 947 లకి రు 948 లకి రు 949 లకి రు 950 లకి రు 951 లకి రు 952 లకి రు 953 లకి రు 954 లకి రు 955 లకి రు 956 లకి రు 957 లకి రు 958 లకి రు 959 లకి రు 960 లకి రు 961 లకి రు 962 లకి రు 963 లకి రు 964 లకి రు 965 లకి రు 966 లకి రు 967 లకి రు 968 లకి రు 969 లకి రు 970 లకి రు 971 లకి రు 972 లకి రు 973 లకి రు 974 లకి రు 975 లకి రు 976 లకి రు 977 లకి రు 978 లకి రు 979 లకి రు 980 లకి రు 981 లకి రు 982 లకి రు 983 లకి రు 984 లకి రు 985 లకి రు 986 లకి రు 987 లకి రు 988 లకి రు 989 లకి రు 990 లకి రు 991 లకి రు 992 లకి రు 993 లకి రు 994 లకి రు 995 లకి రు 996 లకి రు 997 లకి రు 998 లకి రు 999 లకి రు 1000 లకి రు 1001 లకి రు 1002 లకి రు 1003 లకి రు 1004 లకి రు 1005 లకి రు 1006 లకి రు 1007 లకి రు 1008 లకి రు 1009 లకి రు 1010 లకి రు 1011 లకి రు 1012 లకి రు 1013 లకి రు 1014 లకి రు 1015 లకి రు 1016 లకి రు 1017 లకి రు 1018 లకి రు 1019 లకి రు 1020 లకి రు 1021 లకి రు 1022 లకి రు 1023 లకి రు 1024 లకి రు 1025 లకి రు 1026 లకి రు 1027 లకి రు 1028 లకి రు 1029 లకి రు 1030 లకి రు 1031 లకి రు 1032 లకి రు 1033 లకి రు 1034 లకి రు 1035 లకి రు 1036 లకి రు 1037 లకి రు 1038 లకి రు 1039 లకి రు 1040 ల

మెరిబగు

చిత్తూరు

(స్వకీయ విశేషం)

శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారి రాశి,

సెప్టెంబరు 6:—నిన్నటిదినము సాయంత్రం 5. 30 గంటలకు డాక్టరు వరదప్పవాయడంగారి బాలికాపాఠశాలావరణములో నొక బహిరంగసభ సమావేశపరచబడెను. సభకు పురజనులను, యితరులను గ్రేతుకలు విశేషముగవచ్చియుండిరి. ఆవచ్చినవారిలో శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బొల్లిని మనుస్వామినాయడంగారు (యం. యల్. సి) సి. ఆర్. రాజగోపాల్ గారు, ఆర్ వెంకటరెడ్డిగారు, జె. కృష్ణారావుగారు, ఐ. కేశవగిరిరావుగారు— తమిళులు:—సి. వెంకట్రామయ్యగారు, సి. జి. బయరామయ్యగారు, సి. మహాప్రభుయ్యగారు, సి. రాజగోపాలాచారిగారు (తిరుపతి) టి కె. వీరాచారిగారు, యం. బలరామయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు గలరు. శ్రీయుతులు ఇ. వెంగళరావుగారు అధ్యక్షులుగ నుపపాదించబడి ఆమోదించబడిన యనంతరము శ్రీవారు యధ్యక్షుని సానమును స్వీకరించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి ప్రచారమునర్పటకై చిత్తూరున కే తెంచినట్టియు, ఆంధ్రమహాజనసభా సాయుధసంఘకార్యదర్శియు, నాటియుపన్యాసకులు నగు శ్రీయుతులు వడ్డూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని సభవారి కెరుపజచుచు, భాషాప్రయత్నం ప్రతి విభజనసూత్రముననుసరించి మద్రాసురాష్ట్రమునుండి ఆంధ్రమండలమును విభజించి ఆంధ్రరాష్ట్రమును నిర్మింపవలసినదనియు, అందు చిత్తూరును శేర్పల్లెను నదత్యంతావశ్యకమైనదనియు జెప్పియు శ్రీయుతుల అన్నపూర్ణయ్యగారిని యుపన్యాసించిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రమహాసభల చరిత్రనుగూర్చియు, ఆంధ్రమండల లాఘవకతను గూర్చియు విపులముగ నుచారించి గంటకాలము పనిచేసిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థలమును గూర్చి తమకు వ్యక్తిపరముగ నెట్టి జోక్యమును లేదనియు, బెజవాడలోకన్న అసంతృప్తమున నుండట ముంచిదనియు, ఇద్దానికి ఆంధ్రులందఱను అంగీకరించి నచో దత్తమండలవాసులును చిత్తూరి యాంధ్రులును వీరియొడ క్రేమ విశ్వాసములను చటలకవకాశము గలగుననియు జెప్పిరి. తుంగభద్ర ప్రాంతస్థులగుంచి వీరు విపులముగ చర్చించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ఖర్చులు మన కంత బాధకములుగావనిరి. చిత్తూరు ఆంధ్రమహాజనసభకు ఆహ్వానం సహజము యుగానుండిన శ్రీయుతులు మనుస్వామినాయడంగారి గంభీరోపన్యాసముతో వినినప్పటినుండియే వీరు కాంక్షించినను హెచ్చుతొడగ జెల్లడించిరి. పిమ్మట శ్రీవారు మనుస్వామినాయడంగారి ఆహ్వానసహజముగ విశ్వాసమును జదువుటకు పత్రమింపగా ఒకానొక తమిళనీరుడుడు “వారిప్పుడు అభిప్రాయమును మార్చుకొనిరి గాన దానిని జరుపవలెదు” అని బల్కిరి. వెంటనే శ్రీవారుడుగారు “లేదు. చదువవచ్చును” అనిరి. మనుస్వామినాయడంగారి నండగాగై కొని ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమమున కంతరాయము గల్గించవలెనని వచ్చిన యాతమిళనీరులకు ఆశాభంగముగలిగినది శ్రీవారుడుగారు మొగమోటుపెట్టె తమ అభిప్రాయమునకు విశదముగజేయువారు గాదనియు, ఆంధ్రోద్యమముపట్లను, ఆంధ్రం ప్రతి నిర్మాణముపట్లను, వారు గుముఖులైయున్నారనియు ఆనాడు అచట కని తెలిసినది. ఈ సమయము దుపన్యాసకులు చిత్తూరు మండలమెట్లు నిర్మింపవలసినదయు సభికులకు జ్ఞాపకమునకు తెచ్చిరి. ఈ సన్యాసకులు చిత్తూరు నాంధ్రరాష్ట్రమును శేర్పల్లెను యావశ్యకత జనసంఖ్యచేతను, నైసర్గికముచేతను ఒప్పియున్నదనినది, చిత్తూరియాంధ్రుల తమిళజిల్లాలయందు జేరుట కనుమతించుకొని ప్రశ్నించి విరమించిరి.

పిమ్మట శ్రీయుతులు మనుస్వామినాయడంగారు కరితాళధ్వనుం చెలరేగ లేచి తాము ఆంధ్రోద్యమముపట్లను ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముపట్లను ఆదీనుండియు గుముఖులమైయున్నామనియు భాషాప్రయత్నం ప్రతి విభజన మత్యంత సమంజసమనియు నుడిగిరి. ఈ త్తరసర్కారులవారికన్న దత్తమండలమువారన్ని విధముల వెకబడియున్నారనియు వీరను వారును కలసియుండుట పాపగదరియు చెప్పి, ఆంధ్రం ప్రతి పేర్చడిన తుంగభద్రనీరుకు పనిజగగదరియు దత్తమండలములు చిత్తూరు చెంగల్పట్టులోని ఉత్తరభాగమునదే యొకరాష్ట్రముగ శేర్పల్లెనుచో ఆస్థానమున జరుగుననియు వచించిరి రాజగు హింద్రపురవాసులు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థలమును మార్చగోర్తుపెండ్లయు కోచినీయుననియు వారు అనంతపురమున కైనను

మార్చవలెనని గోరుట హృదయపూర్వకముగ గాదనియు దత్తమండలవాసులకు బెజవాడవాసులకు విభేదములకు గల్గించి కేంద్రస్థలమున రాజముడికేర్ప బన్నవచ్చగించునని దానిని దత్తమండలవాసులుగాని చిత్తూరివాసులుగాని యెట్టిభయము జెందకూడదనియు ఉపదేశముసంగిరి. ఆంధ్రజిల్లాలను రెండురాష్ట్రములుగ విభజించుట కభ్యంతరమేమో యెరుగగోరి. ఆంధ్రులు దత్తమండలవాసుల క్రేమస్థానముగోరుచో వారు పిరియువ్యమముపట్ల నానుభూతి జూపవలయునని దీనికివారంగీకరించినచో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తాము ముందు అందోళనసల్పెదమనిరి అట్ల ఆంధ్రులు దత్తమండలవాసులను చిత్తూరి వాసులును తమతో కలసియుండవలెనని కోరినచో వీరికి అన్నివిధాలచేతను ఉత్తరసర్కారుల ఆంధ్రులదయింద నాధాపత్రమండునట్లు సౌకర్యముల సేర్పాటుచేసినచో వారితో కీడుటకు తమకెట్టి యభ్యంతరములేదనిరి. స్వరాజ్యవాదులు దెప్పునట్లు మనకు స్వరాజ్యముమాత్రమే మేదూరముల నుండిచో స్వరాజ్యము వచ్చినతం వ్రత మనమేల యాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు పాటుపడకూడద! ఇప్పుడు స్వరాజ్యసంపాదనమేదా మన నిష్పత్తియందుంచులసినది, అని ఇప్పుడు దత్తమండలవాసులయొక్కయు చిత్తూరివాసులయొక్కయు క్రేమాదామములకు కొంపలినదగ ఉత్తరాంధ్రులను ప్రారించిరి.

పిమ్మట అన్నపూర్ణయ్యగారు బహుచెప్పుచు తమ సంచారకాలముందు తెలిసకొనన దక్షిణ దక్షిణాంధ్రుల యవిశ్వాసమును, యసంతృప్తిని ఆంధ్రనాయకులకు, ఆంధ్రులకును, దెల్పినది ప్ర టించివును సభికులు విశేషోత్సాహమును ప్రకటించిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు అంతిమమున అక్టోబరుమాసమున జరుగు ఆంధ్రసభలవచ్చి మీ యిప్పటిములను అచ్చుల తెలిపి అంతిమో వినిమిపక తిత్తిడికై ఏకేన కృషి సల్పవలసినదిగ గోరిరి.

తిర్పాత అధ్యక్షులు అత్యోపన్యాసముతోను అధ్యక్షుని వందనములతోను రాత్రి 8 గంటలకు సభ జయప్రముగ ముగిసినది.

బొంతాయి, సెప్టెంబరు 7:—కమ్యూన్స్టు ప్రావీటు గారున్న వై. యం. సి. ఎ థివనకువారమును సోదాచేసి పోలీసువారు “ఇండియా చైనోకరితము” నకిళ్లను ఎత్తుని పొయిరి. (ఫీ ప్రెసు)

బకోడా, సెప్టెంబరు 7:—పోలీసువారి సోదాయున వెనుక 800 మంది కాల్పులను సమ్యక్జిరి. సంస్థాన పాసిపోదాలో దోరణిదని పోలీసువా రును ముగ్గురు (ఫీ ప్రెసు)

సన్ లైట్ సబ్బు

ఒక దఫా వాడీచూడుడు. గుడ్డను ఉతుకుటకు దీనంత సుభమైన సబ్బు మరేదియు లేదు. ఇది మిక్కిలి మిత వ్యయమైనది. ఏలననగా మీ ఉడుపులు దీర్గకాలమువరకు మన్ననట్లు చేయును. ఇది త్వరలోను, సుభముగాను, ఇంపుగానుండును. (8)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND

నాగపురకొట్లాటలు - 19 మరణములు

నాగపురము, సెప్టెంబరు 7:—వ దంతలు ప్రబులమున్న ను శాంతియుతముగ నే నాతావిరామున్నది. మిల్లులుమాయబడియున్నవి. నిన్న మరణించిన నలుగురితో 19 నరుమరణించిరి. నాపులు కొలదిగ తెరువబడినవి. గవర్నరు, తిలచిగార్లు కొన్ని స్థలములచూచిరి. (ఫీ ప్రెసు)

కడచిన 50 సంవత్సరముల

కిందట నుంచి

(ప్రపంచమందంతటను కిల్లలమ నగుచున్న కొంత)

చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నార గొంతగాని, చక్కని గిరితన, రాత్రి విచ్చి దిద్దన, కింక నామిచ్చుట, నిలుబులను అభివృద్ధిచేసింది అయితరలను దున్నుచుంజా మిదలను విషనామపులములోను గావంతా కావచ్చును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషవారితనుంబన దినుసులెవ్వియు యిందు చేయుంపలేదు.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిని

(ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతిచేసినది వ్యోమగము. అది కొత్తదికాదు, అది తగ్గక గుమిచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

మత్తుపదార్థము లిందులో కలయును.

మహావార్త

తపాలా ప్రకటన:— దక్షిణాఫ్రికాకు రవాణాకు
తపాలు 11-9-27 సాయంత్రము 6-25 గంటలవరకు జనరలుపా
స్టాఫ్ కు అందుకోబడును.

మద్రాసు లేబరు యూనియను:— పెరంబూరు
బొత్తున్నట్టి బి. కొరావుగారు శేపు 9 తేదీసాయంకాలము 5-
45 గంటలకు ఉపన్యసించును.

జగన్నాథ భక్తసభ:— 9-9-27 శుక్ర
వారం సాయంత్రము 4-15 గంటలకు శ్రీమన్ శ్రీగంగా శత
గోపాలాయధుగారు దుక్కిణీకల్యాణము కథాకాలక్షేపము జరి
పెడరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభ:— 1 నెల రు వెంక
టాచలంబెట్టిపిళ్ళి తిరువళ్ళిక్కేణి బిడారం కృష్ణప్ప (మైనూ
రు) గాత్రం, చౌదప్ప (మైనూరు) ఫిడేలు, పాలపూటసుబ్బ
య్యరం వ్యవంగం. ప్రైవేటుకే డ్యేరి 9-9-27 శుక్రవారంసాయం
కాలం 4 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు:— బౌన్ షెండుగారు (పంజాబుకమిష
నరుగారు) సహకారపరపతి కమిటీయొక్క ప్రెసిడెంటుగా
మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే నియమింపబడిరి. వీరు నేటి
ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

ఏ. ఏ. విఠ్ఠలగారు వారిభార్యగారు తూర్పు కోస్తా
తనిఫేడేసి తిర్తి వచ్చిరి.

ఉచితకాలక్షేపము:— చింతాద్రెపేట స్వామినా
యకనుపిళ్ళిలోని 104 నెంబరుఇంటిలో శ్రీమన్ మంకోశీరా
వు భాగవతరగారు పండరితేత్ర మాహాత్మ్యము అనుకాలక్షేప
మును యీనెల 11 తేదీఆదివారం సాయంకాలము 4 గంటలకు
జరిపెడరు.

ఇష్టే భక్తవిజయ కథాకాలక్షేపము లివట ప్రతిఆదివా
రం సాయంత్రం 4 గంటలకు జరుగుచుండును.

పటాలపు అధికారులను చంపుట

విజయనగరములోనున్న ఈస్టుకోస్టు (తూర్పుకోస్తా)
స్పెషలు పటాలములోని హవల్దారుయొక్క ఉద్యోగము తనకు
యివ్వలేదను యీర్ష్యచేత క్రిందియుద్దోగి యగు అసిస్టెంటు
ఆర్కయరు తనపైఅధికారములో నున్న హవల్దారును తుపాకీ
సన్నితో పొడిచెను. తన పటాలపు అధికారియగు పీటర్సను
గారిని తుపాకీతో కాల్చెను. ఈవాత్సలకు తాను విచారింప
బడి చంపబడునని యెంచి తానుకూడ తుపాకీ కాల్చుకొని
చచ్చెను.

సన్నీపోటు తగిలిన హవల్దారు చనిపోయెను. హంతకుడు
కూడా చనిపోయెను. పటాలపు అధికారియగు పీటర్సగారు
మాత్రము చావు తప్పించుకొని ఆస్పత్రిలో స్వస్థత నొందు
చున్నారు.

బారావాఫత్

వార్తాపత్రికలకు సెలవుదినము

శేపు బారావాఫత్ పండుగ యగుటచే మద్రాసులోని
వార్తాపత్రికా కార్యాలయములు మాయవలసినదని ఆబ్దుల్
హమీదుఖానుగారు (శాసనసభ్యులు) నగరమందలి పత్రికాధి
పతుల నందరిని కోరిరి. ఇందుకు కనుగుణముగా ఆంధ్రప్రత్రి
కా కార్యాలయముగూడ శేపు మూయుబడును.

శేపు భారాళమైన కుళాయి నీటి నష్టై
మహమ్మదుప్రవక్త జన్మదినోత్సవమును జరిపెడి మహా
మ్యుహిము భక్తుల సౌకర్యార్థము శేపు భారాళముగా కుళాయి
నీటిని సప్తముచేయవలసినది కార్పొరేషను ఇంజనీరుగారికి
ఆబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు వ్రాసిరి. ఇంజనీరు గారందల కంగీ
కరించిరి.

మదరాసు ఆంధ్రనాటకసభ

మహాత్ముడు విచ్చేయుట

వైసభవారు నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు మదరాసు
ఎస్ససేడు థియేటరులో పీష్టా నారాయణరావువధయును
వరవిక్రయమును ప్రదర్శించిరి. పీష్టా నారాయణరావువధ
యన్నపుడు సుమేర్ సింగు పాత్రధారియై జగద్విఖ్యాతిగన్న
యా ఈవని లక్ష్మణస్వామిగారు స్వరగాకు రాకపోరు. అలక్ష్మ
ణస్వామిగారితోపాటే ఈనాటకమును ఆంధ్రనాటక రంగమున
యస్తమించెను కాబోలునని యెందుచుండ లక్ష్మణస్వామిగారికి
ముందే ఈ నాటకమునందలి ముఖ్యపాత్రయగు భుమేరుసింగు
పాత్రను ధరించి మెప్పించిన మధ్యశ్రీ వెదురుమూడి శేషగిరి
రావు పంతులుగారు చిరకాలమునకు వయసారగుచున్న సహ
యమున ఏకాదశి ప్రత్యేకధారలయ్యును నిన్న భుమేరుసింగు పాత్ర
నుధరించి హిందీయందు వాన్సు రిని నురిపించి తమపాత్రను అప్ర
తీయముగ నొప్పించుట క్లాఫుసీయము. గాంధీమహాత్ముడు పరి
వారమున్ను విచ్చేసి నాటకమును దిలకించియుండిరి. ఈనారా
యణరావు వధయందు తక్కిన పాత్రధారులును తమ పాత్రలను
చక్కగపోషించి హిందీనాటకరచయి చూపించిరి. బందరునం
దలి శేషనంద్ థియేటర్ మున్నగు నాటకకంపెనీలవారు హిం
దీలో నాటకములాడిన పూర్వపురోజులను జ్ఞప్తికివచ్చిరి. వర
విక్రయ నాటకములో వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు లింగ
రాజు పాత్రనుధరించి లింగరాజుపాత్రను వన్నెదెచ్చిరి. పురు
షోత్తమరావు పంతులు శేషధారి సత్యనారాయణగారు జ్వర
పీడితులయ్యు తమపాత్రను చక్కగనడించిరి. తక్కుంగల పా
త్రధారులును తమతమ పాత్రలను యథాశక్తి పోషించి నాటక
విజయమునకు తోడ్పడిరి. నారాయణరావువధ మగియును
వరవిక్రయము ప్రారంభమగుసంధిలో గాంధీమహాత్ముడు విచ్చేసి
నుమా రరగంటకాలము నాటకవిలోకనమున గడపిరి. గాంధీ
మహాత్ముడు సన్మానింపబడి ఈనాటకసభ వారందరిని కొలది
ద్రవ్యమునుగ్రహించి నాటకకాల వదలిపోవునపు డిషిగునీతి
నుపన్యసించిరి. దీనిని గోపాలకృష్ణారావుగారు తర్జుమాచేసి
సభికులకు జెప్పవచచ్చిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

నాటకసభాధ్యక్షులగు న్యా|| ముత్తై వెంకటసుబ్బా
రావుగారు జ్వరపీడితులై ప్రదర్శనమునకు రాజాలకుండుటచే
కార్యదర్శి బి. వి. గోపాలకృష్ణరావుగారు మహాత్మువాహ్వనిం
చి ఖద్దరునిధికి ధనమును సమర్పించిరి. కమిషనరు వెంకట
నారాయణనాయుడుగారు మహాత్ముని పుష్పమాలాలంకృతునిగ
జేసిరి.

మహాత్ముడు

ఇట్లు ప్రసంగించెను:— మీ యధ్యక్షుడు జ్వరపీడి
తులై రాజాలనందులకు మీ విచారమునందు నేను పాల్గొనుచు
న్నాను. వారికి త్వరలో ఆరోగ్యము కుదురుగాక. ఖద్దరునిధికి
మీరు సాకర్పించిన ద్రవ్యమునకు వందనములు, నటు లందరును
ఖద్దరు ధరించినందులకు సంతసము. జాతీయపరిణామమందు
నాటక మెట్టిస్థానము నాక్రమించునో నేనెరుంగజాలను. అనేక
సంవత్సరములకు నేను నాటక ప్రదర్శన ము లకు వెళ్లు
చుండుటలేదు. కాని నేచేపట్టిన ఖద్దరు ఉద్యమమునకు ధనస
హాయముచేసెదమని నన్ను భ్రమపెట్టిన నాటకసంఘములవారు
తాము గావించుకృషి ఆత్మోత్సాహమితమును కళాభివృ
ద్ధిని జాతీయపునర్నిర్మామనకు నుద్దేశింపబడినదని చెప్పి
యుండుటచే నేను వారిచే వాకర్షింపబడితిని. కాని యీ విష
యమునందలి గుణాగుణములను నేను విమర్శింపజూతుటలేదు.
నేను మీకొరకు ప్రదర్శింపబడిన యీ నాటకము మన యెల్ల
రకు ఒకనీటిని బోధించుచున్నది. మర్కరముకు యీ కన్యాకు
ల్పా వ ర వి క్ర య వి ధా న ము లు దే శ మం
ద చ్చట ను న్ను న సంఘమును అపవిత్రముగ
నొనర్చుచున్నవి. దేశమం దన్ని ప్రాంతములందును యీదురాచార
ము ప్రబలియున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. నేడీ నాటకము
ను కాంచినవారు తమతనయులను ఎన్నటికిని అమ్మివేయ సమ్య
థింపమును దృఢశిల్పముతో ఇండ్ల కేగదరని ఆశించుచున్నా
ను. అటులైనచో నేడు యీప్రదర్శనమునకు నారాక సాఫల్య
ము చెందును. నాటకములకు యెన్నటికిని ఏహేతువుచేసయిన
ను వెడలరాదని నేను నియమము నేర్పరచుకొనియుంటిని. ఖ
ద్దరు ఉద్యమమునకు కొంత ధన మొసంగిన మాత్రమున
అట్టి నియమ భంగము నకు ఓ దా ర్చు క లు గ జా ల దు.
పండిత తారానాథుగారి ప్రార్థనపై బెంగళూరులో నేను నా
టకమును చూచినప్పటినుండి నాకపరిచితుడగు ఒకప్రముఖు

నుండి నాకొక లేఖవచ్చెను. ఆతను ఆమెమారు నట్లుండే. నాట
క రచయితయే. ఆమెమారు సంఘములను, నాటక మే వృత్తి
గా గలవారికి భేదమును గమనింపరాదని హెచ్చరింపు అందు
వ్రాసిరి. ముఖ్యముగా యీ యుత్తరములందలి విషయములను
వివరముగ జెప్పుటకు నాకు అవకాశముగాని శక్తిగాని యుండిన
సంతసించియుండును. కాని భారతదేశమందలి నాటకరంగ
మును సంస్కరించి జాతీయాభివృద్ధికి దానిని వినియోగింప
స మ క ట్టి న మి త్రు లు కు నే జే యు
నూచనయేమనగా యీ ప్రదర్శనములందు పాల్గొనువారికి యీ
ప్రదర్శనములు అపాయకములూ కావాయను విషయమును
అత్యపరీక్ష గావించుకొని కనుగొనవలెనని చూచించుచున్నా
ను. నాటకములకిగడి ప్రజలపైనను నటకులపైనను సామాన్య
ముగ ప్రదర్శనములవలని లాభాలాభములనుగూర్చి జెప్పుటకు
నాకు చిరుతప్రాయమునందలి యనుభవములు తప్ప జేరాధార
ములులేవు. ఈ సాంఘిక పునర్నిర్మామనందు పాల్గొను
చున్న సుప్రసిద్ధులగు మిత్రుల ఉద్యమమును విమర్శించుటకు
తగిన సాధనసంపత్తి నాకడ లేదు. నన్ను యీవిషయములో
నింకను తెలిసికొనగా చూపరిగ గ్రహించవలెననికోరుచున్నాను.

గాంధీగారు వెడలిన పిమ్మట రాత్రి 10-30 గంటలవరకు
నాటకము జరిగెను.

నీలు విగ్రహనిర్మాలనము

గౌరవగ్రామ 22 తేదీన నీలువిగ్రహ నిర్మాలనార్థము
నెల్లి విగ్రహమునకు హానికలుగజేసిన సత్యాగ్రహు లిద్దరు
1 లక్ష్మయ్యనాయుడు (చిత్తూరునివాసి) 2 కాంతిమతి నాధన్
(తిరునల్వేలినివాసి) నేడు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు గారిచే
విచారింపబడిరి. విచారణయంతయును రహస్యముగా జరిగినది.
ప్రేక్షకులుగాని వార్తాపత్రికాప్రతినిధులుగాని విచారణసమయ
మందు లోనికి రానీయబడలేదు. కాంతిమతి నాధన్ బాటుడు.
ఇతనివయస్సు 18 సంవత్సరములు మాత్రమే.

కాంతిమతి నాధన్ యొక్క వీరాటోపవాక్యములు

“నీవు చేసినపనికి నీవుపశ్చాత్తాపపడుచుంటివా యని
మాజిస్ట్రేటుగారు కాంతిమతి నాధన్ గారి నడిగిరి. నేనుపశ్చాత్తా
పము నొందుటలేదు. నీలువిగ్రహయెవరి విగ్రహముకు పూర్తి
గా ధ్వంసము చేసియుండుచుగదాయని పశ్చాత్తాపము నొందు
చున్నాను. నేను జైలులులోనుండి తిరిగివచ్చినతర్వాతకూడ
యీ విగ్రహము చట నేయుండుట తలపించినచో
తిరిగి విగ్రహాని యా ర్చన ము న కే. పూ ను
కొనెదను. నన్నేవిధముగా శిక్షించుట మీకు ఉత్తమము తో
చునో ఆ ప్రకారమే చేయవచ్చును-అని ఆ బాలవీరుడు బదులు
చెప్పెనని తెలియుచున్నది.

ఇతనిని చెంగల్పట్టలోని బాల్యనేరముల సంస్కరణాల
యములో 4 సం||రము లుంచవలయునని మాజిస్ట్రేటుగారు శిక్ష
విధించిరి.

ఈశిక్ష విధింపబడినందులకు కాంతిమతి నాధన్ గారి
ముఖమునందు కాంత్యుత్సాహములు కన్పించెను.

లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు మాత్రము తాము చేసినపనికి
పశ్చాత్తాపపడుచున్నా మని చెప్పి తుమాపా కోరిరి. అందు
వలన వీరు తమ సత్త్వవర్తనకు పూచీపడుటకై రు 50 లు తాము
స్వయముగా ధరావతు కట్టవలయుననియు మరియిద్దరు ఘరానా
దునుష్యులు చెరి యొక్క రు 50 లు ధరావతు యిచ్చునట్లు
చేయవలయు ననియు తీర్పు చెప్పిరి. అందులకు లక్ష్మయ్య
నాయుడుగారు అంగీకరించిరి.

పడయాచిగారికి శిక్ష

నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నం ఆరవ్భూతకాలమున పడయాచి
గారికి శిక్ష నేడు విధింపబడినది. 4 దినములక్రిందట సత్యాగ్ర
హముపూని నీలువిగ్రహమువద్దకు వచ్చిన తల్లికూతుండలలో అం
గాళమ్యాళుగా రొకరు కలరు. ఆమెయొక్క భర్తయే యీ
పడయాచిగారు.

వీరికి రి వారములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. రు 50 లు
జరిమానాయను జరిమానా చెల్లించనిచో 1 వారము విడిచిపెట్ట
వనభవింపవలయును. వీరి సత్త్వవర్తనకు 1 సెల్లర కాలము హా
మిగా రెండు పూచీలు చెరి యొక రు. 50 లకు ఇవ్వవలెనని
విధించిరి.

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 8:— మిల్లులు తెరవబడే
ను. అధికారులు చక్కగ కాన్యాను చేసిరిగాని లాభము లేక
పోయెను. కొలదిమంది మాత్రములోని పోయిరిగాని ఏమూ
ము పని జరుగలేదు.
(ప్రేక్షకు)

“రాత్నము - దరిద్రనారాయణుడు”

పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులకు మహాత్మాని దివ్యసందేశము

బాల్య వివాహములు — బాల వితంతువులు

విద్యార్థుల దురభ్యాసములు

పచ్చయప్ప శ్రీకృష్ణానందం హిందూమతాంతరాల జేర్చుకొనుడు

గాఢినహత్తుడు నిన్నటిదినము పచ్చయప్పకళాశాల విద్యార్థుల సమక్షమున గావించిన ఉపన్యాసశ్రేణియు నిన్నటి తరువాత ఈదిగవప్రకటితము. రాత్నమునగూర్చి ప్రథమమున మాటాడి బాల్యవివాహములు బాలవితంతువులగూర్చి ప్రసంగించుచు ఇంకను ఇట్లు చెప్పిరి.

మహాత్ముడు

“బాలవితంతువులగుర్చి నే జెప్పినదంతయును బాల భార్యలకుగూడ వర్తించును.

వివాహవయోనిర్ణయము

16 సంల వయస్సులలోబడిన బాలికల నుద్వాహమాడ కందునంతవరకైనను మీరు ఇంద్రియనిగ్రహము గలిగియుండవలెను. నాకు అధికారముండినచో 16 సంలలగాక 20 సంలల వివాహమునకు బాలికకు కనీసపునయస్సుగ వీర్పరచెదను. భారతదేశమందు 20 సంలవరకు అవివాహితలైయుండుట అసాధ్యముగాదు. మనబాపరు మనబాలిక లింతటి అల్పవయస్సునందువివాహమాడవలెనవచ్చుటకు మనమే భాద్యులముగాని మనదేశ శీతోష్ణస్థితులుగాజాలవు ఎందువలన ననగా 20 సంలవరకు అవివాహితలైన బాలికలు సీతామహాదేవివలె నిర్మలచిత్తై సేవకలంకచారిత్రియైయున్నవారి నే నెరుంగుదును. వారు బాహ్యంతరముల జరుగుసంక్షోభమునకు చలంపక తమవచిత్రతన సంతోషించుకొనగలరు. కాని మనసాహచర్యము మనసంభాషణలు మొదలగునవియు మనల నిట్టి హింసితపాశ్చేసినవి

“నేను బ్రాహ్మణుడను. 16 సంల వయస్సుకు లోబడిన బ్రాహ్మణబాలికలు వివాహమాడుటకు లభింపవు. అని కొందరువిద్యార్థులు నాకు తెల్పిరి. బ్రాహ్మణబాలికలకు 13, 12, 10 సంవత్సరములలోపుననే పెండ్లిండు చేసెదరు. అట్లులైనచో బ్రాహ్మణమునకు నే జెప్పినదేమన బ్రాహ్మణసంఘమును విడుము. నీ యింద్రియములను విశేషరహస్యముగావలె 16 సంలల వరకైనను అవివాహితగాని బాలిక లభింపదేని నీయష్టమవచ్చిన బాలికను పెండ్లాడుము. హిందవుల భగవానుడు అట్టిబాలుని త్రుమించునని నమ్మును. కాని అభగవంతుడే 12 సంల బాలికనుగూడ బాలుని త్రుమింపజాలడు.

నిజమగు విద్య

మీ హృదయములు నిర్మలముగ లేక మీ యింద్రియములను నిగ్రహించుకొనజాలక, పశుత్వమును పొడకుండీయు “మేము విద్యను బడయుచున్నా”మనియె మీరు తలంచుచున్నారు. అది విద్యగాదు. ప్రాచీనహిందూవిద్యాసంస్థ సత్స్వభావముగల విద్యార్థులను తయారు జేయవలెను సత్స్వభావములేని విద్య ఏమి విద్య? ఇట్టి ప్రాథమికపరిత్రాకని సత్స్వభావమేమి? కొన్ని సమయములం దీవిషయముల నెల్ల తలపోయుచుండిన వాలో నేను కడువిచారముకొంది రహస్యముగ ఈశ్వరునిసమక్షమున “భగవానుడా! నే నీ ప్రపంచమున జీవింపవలెనని నీసంకల్పమైనచో ఈవిషయములనెల్ల మీ కాంచునట్లు నే నెవపు తండ్రీ! దేశమునందలి విద్యాధికులు పాల్గొనుచున్న విషయములు,” అని మొరిలిడెదను.

“నిజమగు బ్రాహ్మణమతమును పూజింతును”

బ్రాహ్మణమతమును నే పూజింతును. వర్ణాశ్రమ ధర్మమును నే నెల్లపుడు బలపరచితిని. కాని అప్పటికైనను బాల్యవైధిని మును, ముగ్గులపచ్చలారని బాధలను ముడిగట్టు బ్రాహ్మణమతము దుస్సహము. అయ్యది బ్రాహ్మణ మతాభావమేగాని బ్రాహ్మణమతము గాదు. అందు బ్రాహ్మణేషజ్ఞాన మెంత మాత్రమునలేదు వేదముల యధార్థనిర్వచనములేదు. బ్రాహ్మణమత మన నిట్టిదిగాదు

ఈ నావాక్యములు మీవ్యాసంతర శ్రమల కేరసలయైనని నేగోరుచున్నాను. మీహృదయములకు నే విజ్ఞప్తజేయుచున్నాను గాని మీహేతువాదయితి గాదు.

టీకాఫీలకు బానిసలు గారాదు

కల్లికోటయం దొక ఉపాధ్యాయుడు నా కిట్టిపల నొక కేళివాసెను. అందు నేను విద్యార్థులకు కాఫీ, టీ, పాగత్రాగుట మొదలగువాని నిషేధించుమని బోధింపవలెననిగ గోరితిని. నిజముగ నాకట్టి ధైర్యములేదు. మీరు త్రాగెడి తేనీరు గాదు నిజముగ ఆపాయమును గావించునట్టిది. దానిని పుచ్చుకొనునప్పటి మనోవర్తనయే. ఈవధువులు లభించెడి దుకాణములే నిజముగ బోనులు. మన జీవితమును నిలుపుటకు కాఫీ ఆశ్వాదరమైనచో సరియే కాని కాఫీ అట్టి ఆశ్మకములలో నొకటిగాదు. దినమునకు 10 కప్పలు కాఫీ పుచ్చుకొనగలవారిని నే నెరుంగుదును. మీ యారోగ్యమునకుగాని మీచదువుకుగాని అది ఆవశ్యకమా? నిద్రలేక మేల్కొనియుండుటకు ఈపానీయ మావశ్యకమైనచో మేల్కొనియుండుటకు నిద్రపాండు. పరింపవలసినకాలమంతయు వృథాపుచ్చి మీయారోగ్యమును, బుద్ధిని శాంతివేయునట్లు రాత్రులందు మేల్కొనిచి చదువబోవడు. వివాహతభారతీయ విద్యార్థులు చదివినపద్ధతి ఇదిగాదు. ఈ టీ, కాఫీలకు మనము బానిసలము గారాదు. నేడు, టీ, కాఫీ త్రాగువారిలో ఆత్మధిక సంఖ్యాకులు కాఫీ, టీలకు బానిసలని నేను రుజువుజేయుగలను.

చుట్టలు, సిగరెట్లతో ఏవిద్యార్థియైనను తననోటిని పొగ గొట్టుముగజేసి మాల్గినముగ జేయుట నాకెంతయు ఆశ్చర్యమును. మీరు లెక్కలుజేసినచో ఈచుట్టలు, సిగరెట్లపై ఎంతవ్యయమునున్నదో తెలిసికొనజాలెదరు. నేను విదేశీచుట్టలను కాల్యము. మదరాసు చుట్టలను కాలెదనని యొకకుర్రవాడు నాకు తెల్పెను. హిందూదేశమునందైనను, అమెరికాయందైనను చెడు పదార్థ మెచ్చుట తయారైనను ఒక్కటియే. చుట్టలు, సిగరెట్లు ఇచ్చుట తయారుచేయబడుచున్నవని వివరంకెంతయు విచారించుచున్నాను. ఈచుట్ట, సిగరెట్లపరిశ్రమ మనదేశీయపరిశ్రమ గానీ కడు ఇది చాల విస్తారముగ పరిశ్రమయని నే నెరుంగుదును. ఈ పరిశ్రమవలన వేలకొలదిప్రజలు ధనమును గడించుచున్నారు. కాని ఈచుట్ట సిగరెట్లపరిశ్రమ దేశారిష్టుపడమని నమ్ముడు. సిగరెట్లయందు కొంతకల్లుమందుగలము గలదు. అపదార్థము మీదేశములందు ప్రవేశించిన సిగరెట్లను మీరు విసర్జింపజాలరు. సిగరెట్లను త్రాగుటకై కింగ్స్లీగారి వాక్యములను ప్రమాణములుగ జెప్పకడు. అవాక్యములు కింగ్స్లీగారికి పరికించుచునేమోగాని భారతీయులకెవరికినిగాని నిష్ప్రయోజనకరములు. మీరీదురభ్యాసముల వదలిన ఎంతయోధనము మిగులను. టాల్ స్టాయిగారు సిగరెట్టు త్రాగెడి వారు. వారి యనుభవమునుంచి పొగబీల్చుట, త్రాగుట ఎంతటిచేటును గలుగజేయునో వ్రాసియుండిరి. త్రాగుడుకంటెను చుట్ట, సిగరెట్లుగాల్చుటయే ప్రమాదకరమని వారు వ్రాసిరి.

హిందీభాష నభ్యసించుడు.

చట్టాదేశమందు నివసించు మీరు హిందీభాష నభ్యసించెదరని నమ్మకముతో ఉత్తరహిందూస్థానీవాసులు లక్ష రూప్యములను వెచ్చించి యీ ప్రదమంగు హిందీప్రచారసంఘమును స్థాపించిరి. కొంత యభివృద్ధి జరిగినదన్నమాట నిజమే. కాని జగములనంత జరుగలేదు. హిందీభాష ఆంగ్లభాషలో పదవంతయిన కరీకముగాదు. ఆంగ్లభాష నభ్యసించుటకు పది పదునైగు సంవత్సరములు గడచి అంగును ప్రావీణ్యమును బడయజాలనిచో హిందీభాషను ఒక్కసంవత్సరములో బాగుగ నభ్యసించవచ్చును. ఎట్టివ్యయము లేకయే ఆగునాసమలలో హిందీ మీకు నేర్పగల ఉపాధ్యాయులు గలరు. చట్టా హిందూదేశమందలి విద్యార్థులకు నేను నాయొక్క నచ్చిరాని హిందీ భాషతో నే మాట్లాడ ఆభిలషించును. విదేశభాషలో మాట్లాడవలసినవచ్చుట మిక్కిలి విచారకరము.

భగవద్గీతాపఠనము

మీరు హిందూప్రతిస్థాపనవిద్యాలయమునందు చదువుచున్నామని చెప్పితిరి. మీలోనెందరు భగవద్గీతను పఠించితిరో చెరులెదరు. (ఒక్కరు) ఒక్కరేనా? మీ కళాశాలాధ్యక్షుని

సైనను, మీ ఉపాధ్యాయులవైనను అభిశంసనీర్థానమును గావించుచున్నాను. (నవ్వు) ఈకళాశాల ధర్మకర్తలవై యిది రెండింటలుగా వర్తించును. హిందూ విద్యాలయమందు ప్రతి విద్యార్థియు భగవద్గీతను అర్థముతో సహా పఠించియుండవలెనని నేను తలంచెదను. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకుకూడ చదువ జలసి యున్నది.

పచ్చయప్పకళాశాల పంచములు

మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు యీ విద్యాసంస్థయందు ప్రవేశములేదు. (ఒకరు-పంచములకుగూడలేదు.) సంచించి. పంచములు మహమ్మదీయులు అన్ని సంఘములవారును యీవిద్యాసంస్థయందు చేర్చుకొనబడ వలయునని మీధర్మకర్తలకు నేను విజ్ఞప్తి గావించుచున్నాను. హిందూ సంస్థ అయినంతమాత్రమున మహమ్మదీయులు గాని పంచములు గాని చేర్చుకొనబడకుండుటకు నాకెట్టి కారణముగపడదు. పంచముడు హిందూ సంఘమునందు చేరినవాడే. వారికి యీ కళాశాలయందు ప్రవేశము లేనిచో యీ సంస్థను హిందూసంస్థ యని పిలుచుటకు మావచ్చదు. నే నీ విషయము తెలిసికొనినందుకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. ప్రథమమున వివక్షల్యములుగ కన్పించు వస్తువులే ఆంత్యమున అమృతోపమానములగును. ఎల్లప్పుడను నాదేశీయులకు ఆదిని అమృతసమానముగ కన్పించు వస్తువులే ఒకసంగడి భాగ్యము నాకు కలుగుటలేదు. ధర్మకర్తలును, ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును తమ అభిప్రాయములను ఎంత త్వరలో మార్చుకొని హిందూమతేతరులకు ప్రవేశము యెంతవేగముగ గలుగజేసిన అంతయందెది. పాశ్చాత్య వ్యామోహముచేగాని సంస్కరణోన్మాదివైగాని నే నీవిజ్ఞప్తి గావించుటలేదు వేదముల విశ్వసించు సనాతనహిందువుడనను నమ్మకముతోడనే యీవిజ్ఞప్తి గావించుచున్నాను. నేజేయు విజ్ఞప్తి సహృదయముతో అంగీకరింపబడుగాకయని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

కళాశాలాధ్యక్షులకు చిన్నపిల్లలతోగూడ మాట్లాడుచు కళాశాలకుందు హిందూమతేతరుల చేర్చుకొను ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు యీవిషయము హైకోర్టునందున్నదనియు దెలిపి మహాత్ములకు వందనము లర్పించి.

మహాత్ముడు:— మిక్కిలిసంతోషము. సభముగి పేరు.

దేవాలయములు-సృష్ట్యములు

రంగనామకులు బి. లి. కె. (అక్కుస్టరు)

(2)

స్త్రీలు సృష్ట్యము జేయుచుండుటవలన, దేవునికి సరియగు సన్మానము జరుగుటకుమారు, అపకారము జరుగుచున్నదని మనము గ్రహించుటచేటు. పెండ్లాడినస్త్రీలు, సృష్ట్యమొనర్చుట మనదేశమునతగదు. కాన, సృష్ట్యమొనర్చుకల్గిస్త్రీలు కన్యలైయుండుటగత్యము. మాతంకులవలె, దేవదాసీలుగా, కన్యలైస్త్రీలు వ్యభిచారవృత్తియందు పోవుటాభ్యర్థకమైన విషయముకాదు. ఇంతకాలమువరకు, మనబోగమువారి స్త్రీలలో ప్రధానభాగము, వ్యభిచార వృత్తిద్వారా లాభముచంద జూచుచుండట మన చరిత్రనిగ్ధమే.

కొలదికాలమునుండి, బోగమువారిమగ్గు, సాంఘిక సంస్కారాభిలాష మొచ్చె, తమస్వసంఘ పునరుద్ధరణకై తన కార్యములజేయు సత్సాహము బయల్పెదవలెనది. వారి ప్రప్రథమవిధి వారిజాతికి తీరరాని యవమానము దెచ్చు వ్యభిచారవృత్తిమాన్యు కాని, ఆధికముగ, బోగ జననోపాధి వారికున్న నేకాని, ఈ బోగరంగముగా జరుగు వ్యభిచారమును మార్పుటకు పిలువెదరు. వ్యభిచారమువల్ల నే వచ్చి రుసుముకంటె, కాశ్యోత పరంపరగా, కొలదిసేవలే మొచ్చు యాదాయమిచ్చు దేవాలయ మాన్యములు, ఈ కులస్త్రీలవన్నవి. అమాన్యములు, ఈస్త్రీల పేర నన్నంతకాలము, వారికి చురొకవృత్తిని, ఈ నేనోపాధి వీడి, తీసికొనుటకు యిష్టముండును సుకరముకాదు. అట్లున్న ఈజీవోపాధి నొక్కమారు తీసినేయవలెనుకారు.

మాన్యముల దీసినేసి, వ్యభిచారమును మానునాస్త్రీ ప్రస్తుతపు కన్యలలో మొదలుమండికి జీవనము జరుగుట దుస్తరమును. వారిని పెండ్లాడువారుండరు. అటులకాక, ప్రస్తుతపుమాన్యముల, ఈస్త్రీలు, వారి పెండ్లాడుభర్తలు, అనుభవించునటులను, ఆభర్తలే భజనపాత్రలుగా నేర్పడి, స్వామివారికి నేమి చేయునటల నేర్పరచి, బోగ పులమువారికి, సాంఘిక సర్వదభిక్షును, జీవనోపాధిభిక్షును, నాగరిక తాభిక్షును కల్పించినవారమగుదుము.

భారత శాసనసభ

నూలుపై దిగుమతియ్యకము విధించుట
ఆమోదింపబడుట

బి. ఎన్. రైల్వే కార్మికుల తగ్గింపులు

సీన్లు, సెప్టెంబరు 7:—భారతశాసనసభయందు సీను ఎన్. ఎం. జోషిగారికి ప్రత్యుత్తరముగ భారత్యుగారు యిట్లు చెలిపిరి. బి. ఎన్. రైల్వే కార్మికుల తగ్గింపులలో కొన్ని నూతనవిరూపాలు గావించుటచే 12000 మందికార్మికులలో 2000 మందిని తొలగించుట కవకాశము కలిగెను. ముందుగనే పనివలయునగునవికొని కొన్ని సదుపాయములు చేయబడనని అధికారులు ప్రకటించిరి. తగినంతమంది వెడలిపోతున్నచో కంపెనీ వారు బలవంతముగ వెడలగొట్టెదరు. సెప్టెంబరు 6 తేదీనకు విచ్చిక్తముగ రాజీనామానిచ్చుట కవకాశ మొసంగబడెను. ఇది వరకు 178 పనివాండ్లను పంపిణీచేసి కొని యీవిషయము కార్మికసంఘమువారికి తెలియజేయుట మంచిదని తలచి ఏజెంటు గారు రంతతోనాపి తమయుద్దేశమును కార్మికసంఘమున తెలుకవరచిరి. వెతలిట్లుబడినవారిలో కొందరు 15 ఏండ్ల సర్వీసువారుగూడగలరు.

అధ్యక్ష మొరట తీర్మానము చర్చకురాలేదు

డి. ఎన్. రైల్వే అధికారులు ఖర్చులకు వక్కాదింపునండి 2 వేలమందిని వెంటనే తొలగించుటనుకూర్చియు వర్కు-సాఫులలో జరుగుపని వేరుగకంపెనీలలో జేయుమనెనని వరదలబాధ నొందుచున్న యీశోజులలో యంతమందిని పనినుండి తొలగించుటనుకూర్చియు అతిప్రాముఖ్య విషయమగుటచే వెంటనే చర్చింపవలెను. నోటిసుఅందినట్లు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. కాని రైల్వే అధికారులు యీవిషయ మెప్పుడు ప్రకటించి రనగా ఆగస్టు 15 అని ఆచార్యగారు చెప్పిరి. అయినచో యివరకే యీవిషయము చర్చపడేదని యుండెనని సర్ జార్జి కిసీగారనిరి. అధ్యక్షుడు యిదిచాలముఖ్యమైన విషయమని అంగీకరించిరిగాని వెంటనే చర్చింపవలసిన అగత్యము లేదనిరి.

నూలుపన్ను చట్టము

పిమ్మట నూలుపన్ను చట్టముకూర్చి చర్చజరిగెను. షాజులు రహితముగాను నియోగిగారి యభిప్రాయములను విమర్శించిరి. జాపానుపాటి యెక్కువగనున్నదిగాన బొంబాయి మిల్లులకు రక్షణమొసంగట యవసరము. ప్రభుత్వమువారు టారిఫుగొడ్డు శిఫారులను ఆమోదింపక చాల విమృశలలో పెట్టిరి. ఇప్పుడైనను చేతిమగ్గును పరిశ్రమలకు యిబ్బంది కలుగుననిరి.

వంటగొం చెట్టిగారు వెల్లెక్టుమిటీలో ఆధికసంఖ్యాకుల రిపోర్టును సంతకము చేసిరి మీరు మిల్లును బలపరచును మాట్లాడిరి. మితకనూలుపై పన్ను విధింపమని టారిఫ్ బోర్డువారు శిఫారు కేయలేదు. కాని ప్రతిమాయనకు సంరక్షణ మొసంగవలసిన అవసరము రాగలవరి. అట్టి యవసరమే వచ్చెను. ఒక పరిశ్రమ సంరక్షణకొరకు పన్ను వేసినచో తప్పక వేరొక పరిశ్రమకు చెబ్బతగును. చేతిమగ్గు పరిశ్రమ 80 కోట్లు ఆర్జించుచున్నది. ఈ పన్నుంతయు దానిపైనే పడినను 12 లక్షలకు మించియుండదు దాని రాబడియీ పన్నెంత?

పెరుమాళు నాయుడు:—పరిశ్రమను చంపుట కది చాలదా?

చెట్టిగారు:—మిమ్ము నన్ను చంపుచుగాని పరిశ్రమను చంపదు. టారిఫ్ బోర్డు శిఫారులను అమలుజరుపక కొంతపూర్వము గట్టుకొనిరి. ఎన్నటివా రిట్లుచును నిరాకరించి పూర్తిగ పూర్ణముగట్టుకొందురు.

అల్లాండుగారు (చురరాను) తమ ప్రభువు ఉపన్యాసమునకు బిల్లు నెదుర్చుచు చేతిమగ్గు పరిశ్రమకు ఒక దమ్మడి నట్టును. కలిగినను బిల్లు సంగీకరింపరాదనిరి.

బైరెట్టుగారు

యిట్లు చెప్పిరి:—నియోగిగారి సవరణ బలపరచుట చే బిల్లును నిరాకరించుచున్నాను. జమ్నాదాసు మెహతా మున్నగువారు వాదము ఇండియాను ప్రతికూలముగను లాండ్లను నకనుకూలముగ నున్నది వారల్లే యుద్దేశించిరా? ఈమాత్రపు సంరక్షణ యొసంగినచో యింక నెక్కువ సంరక్షణయొసంగుట కసలే వీలండదు. టారిఫ్ బోర్డువారి రెండు విధము లగు రిపోర్టులను గమనించి, జాపానుపాటిమండి సంరక్షించుటకు మితకనూలుపై యింక పన్ను విధించుట మంచిదని ప్రభుత్వమువారు దలంచిరి.

గజ్జుకీగారు తీర్మానము బిల్లు నదిర్చిరి. బొంబాయి తప్ప యితరేకాన్పుయ యిట్లు నామోదింపదనిరి. బిల్లును అన్ని కాన్పుములలో ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనుటకై ప్రకటించ

వలెనని కోరిరి. బెంగాలులో చేతిమగ్గులకు చాలకష్టము వచ్చుననిరి.

కీకాభాయి ప్రేమచంద్రుగారు (బొంబాయి) బిల్లు పరిశ్రమ చాల యిబ్బందులలో నున్నదికాన దయగల్గి యిట్లు నామోదింపవలెనని భవవారిని కోరిరి. జాపాను పాటియెక్కువ గ నున్నదనిరి. కార్మికుల విచయము నయిదవరకు మామూలు పనికిరావు. కాన సంరక్షణ యవసరము. కొందరు దీన్ని సామ్రాజ్యసంరక్షణయనవచ్చును. కాని అంత మాత్రమున భయపడ నవసరములేదు. ప్రస్తుతములవిషయమన (బిటి)నువారికి మనవిల్లులను పోటిలేదుగాన దానిపై పన్ను విధింపవసరములేదనిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు బిల్లు నెదుర్చుచు విదేశీవస్త్రములపై నెక్కువ పన్ను విధింపవలెననిరి. (తెల్లెగారు, ప్రభుత్వమువారు విచారావసరముల నియమించి వారి శిఫారుల సంగీకరింపవలెనుటలో నర్థమేమిది. యంతయులపై పన్ను తగ్గించుట ఇంగ్లాండులో తమనుచేయువారి మేలుకొరకా ఇండియను మిల్లుపరిశ్రమసంరక్షణకా? స్థానిక ప్రభుత్వము లీవిషయమున యేమిజేస్తేనో తెలిసికొనుటకు ఆవకాశమొసంగవలసిన యీవిషయములపై నిజపుచేయవలెనను నియోగిగారి సవరణను బలపరచుచున్నాననిరి.

దివాను చమునులాయగారు తనకు ప్రతిపరిశ్రమపై నెట్టి ఆభిమానములేదనిరి. బొంబాయి మిల్లు అధికారులు మంచికిజులలో నూటికి 178 చొప్పున లాభము పందుకొనుచున్నారు. ఆలాభములో కొంతభాగమును పరిశ్రమ యభివృద్ధి కేల నుపయోగింపరాదు. పరిశ్రమకు సంరక్షణగావలసినచో కార్మికుల సంరక్షించుకొనవలెను. కాని క నవారిని హింసింపరాదు. ఈపరిశ్రమ ఆకాశ్రీయపరచుట నడచుచున్నది జాతీయపరిశ్రమ కాదు. కావున బిల్లు సంగీకరింపరాదని జెప్పిరి. (దీర్ఘ హర్షధ్వనులు)

సర్ విక్టరు సానూనుగారు

మీరు మెహతా నియోగిగార్ల సవరణ కంగీకరించ మని, ప్రస్తుతము చీనాపరిశ్రమలపట్టి యీపరిశ్రమ కేమాత్రము సహాయు జేసి నను వెంటనే జేయవలసియుండుననిరి ఇకముందు చీనానుండి ఇండియాకు చాల నూలువస్త్రములు రాగలవని భయపడిరి. జాపానునుండి మామూలు సన్ననూలేగాక చేతిమగ్గులకు కవనసరము మితకనూలుగూడ వచ్చి యిందుమించు పరిశ్రమ ఉత్పత్తిలో న్యాయభాగమును పవగొట్టుచు మిల్లు అధికారులను చేతిమగ్గు పరిశ్రమ పవగొట్టువలెనను యుద్దేశములేదు. నూలుపై పన్ను హెచ్చుకేయుటవలన దానికేవలము కలుగునన్నచో నేనివిషయమున పట్టబట్టు. ఈ పన్ను హెచ్చించుట వలన జాపాను లేక చీనా ద్రవ్యము 12 లక్షలు ప్రభుత్వమువారికి చేరును. నూలుపై పన్ను విధింపవచ్చునో నూలు వదుటవారి పని పడిపోవును. మిల్లుపరిశ్రమ బాగుపరిశ్రమకు సహాయముచేయుటలేదనిరి. బొంబాయిలో 83 మిల్లులందు 72 విద్యుచ్ఛక్తివలన నడచుచున్నవి. జాపానువారు మన సిగ్గు విరకు (ఒక విధముగ ఉక్కు) కొనకుండురని భయపడ నవసరములేదు. ఆమెరికా ఉక్కుగరయెక్కువ. జాపాను ఉక్కుపరిశ్రమ మంచి దశయందు లేదు. కాన తప్పక మనచే తెప్పించుకొందురు. అధిక సభ్యుని మారకపు విధానములన ఇండి గ వస్తువులకు యితరదేశములకు సదుపాయము లేకున్నది. మనపరిశ్రమకు జాపానులో పరిశ్రమకుగల సౌకర్యములేలేవు. మిల్లు పరిశ్రమ గాయము తగిలి రోడు ప్రక్కను పడి యున్న పువవానినలెనున్నది కావున యేమిసహాయముజేసినను సంతోషమే అని కానూనుగారు చెప్పిరి.

ఈబిల్లు పరిశ్రమకు తగినసహాయము జేయలేదుగానదీని నిరాకరించుట సౌరవప్రదముగా నుండునని గోస్వామిగారు జెప్పిరి.

మూలవ్యాగారు బలపరచుచుట

పండిత మూలవ్యాగారు మిల్లు పరిశ్రమ చేతిమగ్గును పరిశ్రమ రెండునుగూడ జాతీయపరిశ్రమలేయనిరి మిల్లుపరిశ్రమకు విదేశీపుపోటి యెక్కువగలదని అందరంగీకరింతురు. భారతదేశము ప్రతియేడు తనప్రతి విదేశీములకంటె తిరిగి నూలురూపమున రప్పించుకొనుట విచారకరముగనున్నదే. తానే దానినూలుగానేల మార్చుకొనరాదు ప్రభుత్వమువారు యీవిషయమున మనదేశమునకేమియు సహాయముజేయలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయెడలనేగాక పరాత్పరనియెడల గూడ అగర్భ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. టారిఫ్ బోర్డు శిఫారుల సంగీకరించునట్లు ప్రభుత్వమువారి కొత్తికే కలిగింపలేకపోతిమి. కావున యిట్లును బలపరచియైన మిల్లుపరిశ్రమకు కొలది సహాయముజే

యవము. దీనివలన చీనాజాపాను దేశమునూలు రావంతనాటంకపడువచ్చును.

ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము

సర్ జార్జి కిసీగారు చేతిపరిశ్రమకు నష్టము కలుగునన్నవారి అతికేయోక్తుల బలుకుచున్నారనిరి. జపానునకు ప్రత్యేకముగ నేమియు కష్టముకలిగింపలేదు. నాయునుగారు నూలించినట్లు జపానునూలుపై ప్రత్యేకముగ యెక్కువపన్ను విధించినచో అట్లయియుండును. జెంటికిగాని, ఇండియను మిల్లుపరిశ్రమకుమాత్రమే యంతయులు సుంకములేకుండ యవ్వనలెననిగాని ప్రభుత్వమువారు దలంపలేదు. ఈబిల్లు లాండ్లమైన కేమి మరతుగా సంగెనో జాపానుకుగూడ నట్టిమరతులే మొసంగెను. ప్రస్తుతము బిల్లును ఆలస్యముజేసినచో ప్రతిమిల్లు ప్రతిశ్రమ కే కష్టపడవచ్చును కలుగును.

నియోగిగారి సవరణ వోటునకుబిల్లుపరికి పరిశ్రమయందు ధ్వనుముగ జోక్యముగలవారు ఓటుజేయవలెనుట ఆచుమని శ్రీనివాసయ్యగారు నూలించిరి. ఆవిషయము పభ్యులే నిశ్చయించుకొనవచ్చునని అధ్యక్షు డనెను.

బిల్లు నిలుపుజేయవలెనను నియోగిగారి సవరణ 87-88 ఓట్లతో ఓడిపోయెను. వెంటనే చర్చింపవలెనను ప్రభుత్వమువారి నూతన 88-87 ఓట్లతో నెగ్గెను. ఎక్కువమంది తటస్థులుగనుండిపోయిరి. పిమ్మట బిల్లు వివరముగ చర్చింపబడెను.

నూతనపన్ను వలనవచ్చు 12 లక్షలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు గృహపరిశ్రమల యభివృద్ధి కై విదవి పెట్టవలెనని పండిత కుంజ్రాగారు నూలించిరి. ఈ సవరణతో గూడ బిల్లు ఆమోదింపబడెను. నాటికిసభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర భాషలో టైపు పద్ధతి.

శ్రీయుత కొండముని నరసింహంగారికి విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రభాషయందు నూతనముగా టైపుపద్ధతిని కనుగొని యిటీవల నాంధ్రపత్రికలో నీవిధముగా వర్ణక్రమ మేర్పరచితిరి.

క, గ, చ, జ, ట, డ, మ, త, ద, ప, బ, న, య, ర, ల, వ, శ, ష, స, హ, (అని 19) హల్లులు.

ఆ, ఇ, ఈ, ఎ, ఐ, ఒ, ఔ, (అని 7) అచ్చులు.

1 యీ గుర్తు టైపునకు బదులు. 0, ఇది పూర్ణానంతరము.

అ, ఇది అక్షరము ప్రక్కనుంచిన జడ్డ తెలిపియుగా త మిరువదియెనిమిదుక్షరములను గుర్తించితిరి. ఇంగ్లీషులో టైపునకు 26 అక్షరములున్నవి. ఈ నూతనపద్ధతిప్రకారము తెనుగులో 28 అక్షరము లెర్పడినవి. అయితే అక్షరము లెంత తక్కువో అంత మేలేగాని యందులో కొన్నియిబ్బందులు లేకపోలేదు, ఎట్లనగా.

గ ఒ ఆ ప ఆ లం = గోపాలం.

స్వరములలో ఓకారము లేనందువలన ఒ చెంబడి ఆ చేర్చవలసివచ్చినది. ఋ కారమునకై ర ఉ! అనవలసివచ్చినది. ౪ కారమునకు ల ఉ! అనియు, శ కారమునకు ర! అనియు, క కారమునకు ప! అనియు, ణ కారమునకు స! అనియు వ్రాయవలసివచ్చినది. వీటికి ప్రత్యేకాక్షరము లున్నచో నింతవిక్రాలు పడ నవసరముండదు. ఈక్రిందివిధముగా వర్ణముల నుంచిన బాగుండునని నా యభిప్రాయము.

క, గ, చ, జ, ట, డ, మ, త, ద, ప, బ, న, య, ర, ల, వ, శ, ష, స, హ, ట, (అని 24) హల్లులు.

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఊ, ఋ, ౪, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఔ, (అని 14) అచ్చులు.

0. 1. ఇవి రెండు. కుల్లు. 40 అక్షరము లయినవి.

మీరు వ్రాసిన పద్ధతికంటె 12 అక్షరము లెక్కువయినను, ఇంగ్లీషుభాషకంటె 12 అక్షరములు తక్కువన్నవి. కనుక చాల నలభముగా నభ్యసింపవచ్చును. నృపాల, అను పదమునకు మీరు వ్రాసినచోప్పున, న ర ఉ! ప ఆ ల అని వ్రాయుటచున్న, న ఋ ప ఆ ల, అని వ్రాయుట చాల నులభము.

గ ఒ ఆ ప ఆ లం = గోపాలం అనుటకన్న.

గ ఒ ప ఆ లం - అని వ్రాయు టెంతనులభమో ప్రకృతింపును.

తము కేవలము టైపుపరచి 28 అక్షరముల చేర్చరదుట కన్న, నే నుడివినిరి 40 అక్షరముల చేర్చుటచేసినచో బాగుండునని నా మనవి. తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించ గోరుచున్నవాడను.

రేచూరు ఫాలపాటి పాపిరెడ్డి

మైసూరు రాజ్యరజితోత్సవము

సెప్టెంబరు 7, గంట 1:— బెంగళూరునందు జరుగు మైసూరు మహారాజాగారి రజితోత్సవమును చూచుటకై 5 వ తేదీ సాయంత్రముమొదలు వేలకొలదిమంది దూరప్రదేశములనుండి వచ్చుచున్నారు. ప్రస్తుతము వీధులలో తిరుగాడు భయతి ప్రజలు లక్షమంది యున్నారు. ఇంకను వచ్చుచునే యున్నారు. ఎక్కడచూచినను వీధులలో అందముగా చప్పురములు వేయబడియున్నవి. ధనమును నీటివలె వచ్చియుచు ఇంకను చప్పురములు విదేశీగుడ్డలతో వేయుచున్నారు. బెంగళూరు మునిసిపాలిటీవారు 4 వేల ఖర్చుపెట్టి పనికిరాని చప్పురమును శృంగారించినారు. పట్టణములో నుండేవాటికెల్ల, దూదిపేటయందు వేసియుండు, ప్రత్తిమంబుపమును సాహుకారు గరుడాచార్యవారి ఇంటిముందువేసియుండు, మంగళకర్మమైన వ్యవస్థలును చేసినందున మండపమును కళామందిరము వారి ఖద్దరుబట్టలతో వేయబడి, గాంధీ మహాత్ముని పోటోతో నలంకరింపబడిన మండపమును మిగుల శోభాయమానముగా నున్నది. తక్కిన మంటపములన్నియు విదేశీబట్టలచేతు, కాగితములచేతు అలంకరింపబడినవే? పట్టణమునందు బయటినుండివచ్చిన ప్రజలకై నీటి సౌకర్యములును, భోజనాది సౌకర్యములు చాలలోతుగా నున్నవి. ఇట్టి సమయమునందు మహాత్ముని స్మృతికొని యెడ ఖద్దరు వ్యాపారము చాల బాగుగా జరిగియుండెడిది. ఈపట్టణమునందెచ్చటను ఓధుల వెంబడి ఖద్దరమ్మచుండువారు కనిబడలేదు. నాయకులందరును ఏమిచేయుచున్నారో తెలియదు.

హిందూదేశ సంస్థానములలో మంచిపేరువడిన, దర్బారు పాలన చేయుచుండు ఇట్టి రాజాగారిని, వారి ప్రభామండలి అత్యంతగౌరవముతో బెంగళూరునకు రప్పించి, గౌరవముతో వారి రజితోత్సవము నడపుట వారికి వారి ప్రభువునెడగల భక్తిని వెల్లడిచేయుచున్నది. వీరిరజితోత్సవమునందు పాల్గొనుటకు వీరి రాజ్యమువారుకాక, బయటివారుకూడ చాలా దూరమునుండి వచ్చినారు. ఇట్టి వీరిని హిందూదేశ రాజ్య యని కూడ పిలువవచ్చును.

(నవ్వకయివితేఖరి)

కొన్నూరు, సెప్టెంబరు 7:— సంయుక్తపరగణాల శాసనసభ్యులు కాకోరి ఖైదీలను యురిసెండి తప్పింపవలెననిదిగా ప్రభుత్వమునుగోరుచు వినతిసంపుటనున్నారు. వింతియందు వారి దేశభక్తియు, యావనమును గమనింపవలసినదిగ గోరబడెను.

(ఫీ (వెం)

లాహోరు, సెప్టెంబరు 7:— ఇరువురు మహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుచుండ వేరొకడువచ్చి ఇరువురను గాఢ పరచెను. వారిరువురను మరణించిరి

(అ. (వె.)

క్షయదగ్గు తత్సంబంధమైన వ్యాధులకు ఆమోఘమైన ఔషధము

కడచిన 1 సం|| 6 నెలలనుండి నా భార్య పలువిధములగు వ్యాధులచే బాధపడుచుండెను. తీవ్రమైన క్షయజ్వరము, వమనము, అజీర్తి, విశేషములు మొదలగువివిధ వ్యాధింబులుండెను. అంగ్ల ఆయుర్వేదవైద్యులు చికిత్సజేసియు నిష్ఫలమౌ జనమైనందున తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైలాపూరు, శేనోధిము, శేనోచెరోగియా వీధిలో ఆర్కర్నీ లాజియందున్న పండితస్వామి అశ్వత్థామి వాస ఆయ్యగారు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభింపజేసెను. పండితులవారు యిచ్చిన మొదటి మోతాదుతోనే జ్వరము పూర్తిగా నిలిచినది. తరువాత మోతాదులు పెంచుచు యిచ్చినవలె వాత విశేషములు వమనములకూడ పూర్తిగా పటాపంచలై పోయినవి. ఇప్పుడు ఆయువునునదియే లేదు. పండితులవారు ఔషధమును మిక్కిలి నమ్మకముతో యిత్తురు. ఇదిముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయము. వారియొక్క ఔషధములు మిక్కిలి విలువగల ఓషధులచే తయారుచేయబడును. అందుచేతనే వారు ఎక్కువవెట్లు పుచ్చుకొనెదరు. వారు బాగుచేయుటకు పూచి యివ్వకపోయినను తప్పక వారువ్యాధులను జనుప్రపముగా బాగుచేయుదురు. వారు కలుగజేయు ఆద్యుత్సాహము విలువ వారి కిచ్చు డబ్బుకంటె వెయ్యిరెట్లు అధికమని నా అభిప్రాయము. పండితులవారికి సదా జయము! కలుగవలెనని నా ప్రార్థన.

కె. ఎస్. దండపాణి ఆయ్యరు, ఇదివరలో బెట్టు అండుకోలో ఉండిరి. బార్లిటవుక్, మద్రాసు.

స్టేటుకొన్నిలు

క్రిమినలు లా సవరణచట్టపు రెండవభాగమును రద్దుచేయువలయు నను ఉపపాదనము నిరాకరింపబడుట

స్టేటుకొన్నిలుచంక్ర-రణము - సర్ సెత్తాగారి తీర్మానము వీగిపోవుట

సిన్హా, సెప్టెంబరు 7:— స్టేటుకొన్నిలుసభ నేటిదినం ఉదయం 11 గంటలకు సర్ మాన్యుక్రిపుస్మితుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను.

రామదాసుపంతులుగారిబిల్లు

కొన్నిప్రతిష్టాపనలు చట్టవిరుద్ధములైనవని నిషేధపుట తరువు ప్రభుత్వమువారికిచ్చు క్రిమినలు సవరణచట్టపు రెండవ భాగమును రద్దుజేసి వ్యక్తిత్వాతంత్ర్యసంరక్షణాధికారము హైకోర్టువారి కుంజెలయునని సర్ హరిసింగుగారు రుపపాదించిన బిల్లు భారతశాసనసభలో ఆమోదింపబడెను. కడచినవారము గా|| రామదాసుపంతులుగారి బిల్లును స్టేటుకొన్నిలుసభలో ఉపపాదించిరి. ఆదినము బిల్లుపై చర్చముగయింపున, ముగిల ఈ దినము శుక్రవర్ష ప్రారంభమయ్యెను.

జి. ఎ. నలైతనుగారు

జి. ఎ. నలైతనుగారు బిల్లును బలపరచును ఎక్కికూట్టి ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను పరిశీలించు అధికారము హైకోర్టువారి కుండుట అవసరమని చెప్పిరి. గాంధీమహాత్ముడు ఆసహాయాద్యుమును విశవాడి ఖద్దరు ప్రచారముతోను, అస్పృశ్యతానివారా ప్రయత్నములతోను కాలము గలవుచున్నాడు. కావున శాంతిపరిస్థితు లేర్పడుటకు ప్రభుత్వమువారు ఈ బిల్లును అంగీకరింపుట ఉచితమని జి. ఎ. నలైతనుగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రాతికూల్యము

హోండిపార్టుమెంటు కార్యదర్శి హేనుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ప్రభుత్వమువారు బిల్లును అంగీకరింపజాలరని తెలుపుటకు చింతిల్చుచున్నాను. ఆ సభ్యుని అభిప్రాయములను తిరస్కరింపవలయునను భావము ప్రభుత్వము వారికిలేదు కొన్నిసంఖ్య చట్టవిరుద్ధములైనవని ప్రకటించు అధికారము ప్రభుత్వమువారికుండకూడదని బిల్లు నూచించుచున్నది. ఎక్కికూట్టి ఉత్తరువులపై హైకోర్టువారికి అప్పీలుచేసి కొనవచ్చునని బిల్లు నూచించుచున్నది. ఆ బిల్లు ఆమోదింపబడిన ప్రభుత్వము వారి ప్రతిష్టాక్షేపించును. శాంతి సంరక్షణకు తరుస్సాసనములు ప్రభుత్వమువారి కుండవు. దేశమున శాంతియుగ ననున్నదనియు ప్రభుత్వమువారికిట్టి అధికారమునుండుట అనవసరమనియు వాదించుట సరసముగలేదు. ముగిల ఆల్లరును జరుగవని రూఢిక చెప్పటకు విలులేదు. ఆల్లరులు జరిగిన ప్రభుత్వమువారిస్థితి సందిగ్ధముగనుండును ఈ అధికారములను ప్రభుత్వము వారి నెన్నడు దుర్వినియోగ మొనర్చలేదు. దేశమున ఆరాజక ప్రచారము అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. ఇట్టిపరిస్థితిలో ఆ బిల్లును ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపజాలరు.

కపర్డి గారు బిల్లును బలపరచిరి.

సర్ ఆర్థర్ ప్రాంగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు బిల్లు యొక్క అవశ్యకతను గురించి హోండిపార్టుమెంటువారు సంపూర్ణముగా వివరములను తెలిపియున్నారనియు అందుచే ఈ బిల్లును ఆమోదింపుట ఉచితము కాదనియు చెప్పిరి.

సర్ శంకరను నాయురుగారు బిల్లును బలపరచుచు వ్యక్తిత్వాతంత్ర్య సంరక్షణాధికారము హైకోర్టువారి కుండుట అవసరమనిరి.

కున్వరుశంకరరాయగారు బిల్లును బలపరచుచు అసహాయోద్యమము సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చి గొప్ప నాయకులను స్త్రీలను ఈ చట్టము ననుసరించి నిర్బంధించిరిని చెప్పిరి.

బిల్లు ఆమోదింపబడిన దేశమున శాంతిపరిస్థితు లేర్పడుననియు ప్రభుత్వము వారికి ప్రజలకును సఖ్యత ఏర్పడుననియు రాయ నలిననాధనేతుగారు చెప్పిరి

బిల్లు నిరాకరింపబడుట

రామదాసుపంతులుగారి బిల్లుపై సమ్యక్తులు పుష్కలముగా బడెను. అనుమాలముగ 17 మంది ప్రతికూలముగ 25 మంది సమ్యక్తుల నొసగిరి. బిల్లు నిరాకరింపబడెను.

స్టేటుకొన్నిలు నిర్మాణము

స్టేటుకొన్నిలుసభ నిర్మాణము అధికారములను మున్నగు విషయములను గావించి ఆలోచించి తగు సూచనలను గావించు ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని సర్ ఫిరోజ్ సెత్తాగారికి తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. భారతదేశమున రెండు శాసనసభలుండుట అవసరమే అనువిషయమై ఆలోచించవలెను. ఇతరదేశముల రాజ్యాంగనిర్మాణములను దృష్టియందుంచుకొని భారతదేశపు శాసనసభల నిర్మాణమువిషయమై సూచనలు గావించవలెను. ఈసభయందు అధికారసభ్యులసంఖ్య అసాధికారసభ్యులసంఖ్య అధికారములు మున్నగు విషయములను గురించి సూచనలు విచారణపలుపుట అవసరము. రా నులకమీషనువారు విచారణ ప్రారంభించుటకుపూర్వము ఈవిచారణ ముగియవలెనని కోరుచున్నాను.

హేనుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈతీర్మానము ఆమోదింపబడిన ఇందుకైనను లాభము కలుగదు. విచారణసంఘము ఏర్పడి వారు విచారణసలిపినపిమ్మట వారి సూచనలను ఆమోదింపు అధికారము మనకులేదు. ఇందు సంబంధించిన విచారణనుహోంపార్టుమెంటువారు సలుపుచునే యున్నారు. కావున ఈపనిని రాయలకమీషనువారికి వదలి వేయవలయుననియు ప్రస్తుతము ఈతీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలయుననియు కోరుచున్నాను.

పి. సి. దేశికాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణమునుగురించి ఆలోచించుట అనవసరమనిరి.

రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు స్టేటుకొన్నిలుసభ అనవసరమైనదనిరి. దేశమంతయు స్టేటుకొన్నిలుసభ అనవసరము అభిప్రాయము ప్రకటించినట్లుగ పంతులు గారు చెప్పిరి.

సర్ డిన్నావాచాగారు:— దేశమంతయు అనిమిత అనుచున్నాను. కాంగ్రెస్ దేశమాయని ప్రశ్నించుచున్నాను.

రామదాసు పంతులుగారు:— మీరు కాంగ్రెసునందున్నవిషయమై అప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రజాప్రతినిధి సంఘాని మీరే చెప్పినవిషయము మీరు మరచుచున్నాను. మీరు మారి నను మేము మారలేదు.

సర్ డిన్నావాచాగారు:— నేనేమియు మారలేదు నేను వారి అభిప్రాయములను అంగీకరింపవలెనను మారితినని ఆక్షేపించుచున్నాను. ఇట్టి విమర్శలను ఆక్షేపించుచున్నాను.

సేత్తాగారి తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుష్కలముగా బడెను. అధికసంఖ్యకులే తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

నరిమాద్దురాష్ట్రములందలి హిందువులు

పిమ్మట సర్దారు శివదేవసింగుగారికింది తీర్మాన ముపపాదించిరి.

సరిమాద్దురాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయ జాతులవారిచే తరువగొట్టబడిన హిందువులు సిక్కులు తమస్వదేశములందు చేరి తమ ఆస్తినిరాబట్టుకొని పూర్వమువలె జీవితము గడపుటకు ప్రభుత్వమువారు తగుకట్టుదిట్టములు గావించవలయును— శివదేవసింగుగారు తీర్మాన ముపపాదించుచు రంగీలరసాలు శేకు ఆందోళనముకల్గి ఏర్పడిన ఇబ్బందులు అల్లరులకు వినిరించిరి.

సర్ డెనిసుబ్రేగారు:— ప్రస్తుతైర్పడుచున్న తమ పరిపాలనమునకు లోబడిన ప్రదేశములందు ఇట్టి కట్టుదిట్టములను ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్నారని గాని బ్రిటిషుపరిపాలనమునకు లోబడిన ప్రదేశములందు సంఘము అంతమొందింపుటకు విలులేదనిరి.

తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించి శాంతిపరిస్థితులు ఏర్పడుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపవలయునని లాలారామ చరదాసుగారు నవాబు అక్బరు ఖానుగారు కోరిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడు సానుభూతి తెలుపుటచే శివదేవసింగుగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

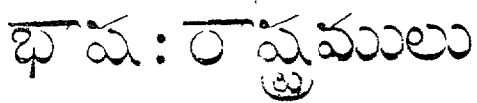
అంతటితో సభ ఆపుడలవేయబడెను. ముగిల సోమవారమునాడు సమావేశమగును. (అ. (వె.)

కార్తిక స్త్రీలను పనినుండి తొలగించుట

మానేజరు మరణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 7:— సర్ పాల్మోగారి మిల్లులోని స్త్రీపనివాండ్లు చాలమంది పనినుండి తొలగింపబడిరి. నిన్నరాత్రి వారందరు మానేజరుపైబడి చాపమోదగా యాయన తీవ్రగాయములకు లోనై మరణించెను. (అ. (వె.)

సంపాదకుఁడు.

మడ్డిమెను కమిటీలో అధిక సంఖ్యాకులు భాషాప్రయుక్త విభాగము విషయమై యోచింప వలయునని అభిప్రాయపడిరి. శివస్వామిఅయ్యరుగారి తో జేరిన అల్పసంఖ్యాకులుమాత్రము, క్రొత్త సంస్కరణములు అమలులోనికి రాకముందు యీ విషయమును నిర్ణయింపగూడదనియు, ప్రజలయిష్టములేనిది, నూతన రాష్ట్ర నిర్మాణము బనికిరాదనియు, సూచించిరట. కాని యీ విషయమున మెజారిటీ అభిప్రాయమే సమంజసముగ దోచును. నూతన సంస్కరణము లేర్పడకముందే అనుకూల విధానము సూచించుట పురుష ధర్మముగాని, ఆ పిమ్మట చూచుకొందమనుట ప్రాజ్ఞత యనిపించు కొనదు. శివస్వామిఅయ్యరుగారు తమిళ ప్రముఖులు. వీరివలె ఇతర తమిళ ప్రముఖులు కొందరుగూడ ప్రత్యేక తమిళరాష్ట్ర మేర్పడిన, ఉద్యోగాధికములందు తమ కిదివరకున్న ప్రాముఖ్యము తగ్గునని భీతి జెందుచున్నారు. కాని జనసామాన్యలాభమును గవనించిన, తమిళుల కయినను ప్రత్యేక రాష్ట్రమువలన గలిగెడిలాభము ప్రస్తుతపు ఏర్పాటువలన గలుగజాలదు. పాలకు లొకవేళ, స్వపరిపాలనమూ, భాషాప్రయుక్త విభాగమూ మీరక కావలయును, రెంటిని ప్రసాదింపజాలము, ఏదియో నొకదానినే ప్రసాదించెదమని అంత్య సందేశముగ

మహాత్మా గాంధీగారికి

ఆరుంధతీయ మహాసంఘమువారు

సమర్పించిన సన్మానపత్రము

పత్రికార్యసాధన!

పేదలకును పతితులకును ఆస్తులును! పవిత్రాంత రాత్రి యంతర్గర్భితమైయున్న మానవకోటి కంఠకును విశ్వసాధనము! మహాత్మా! మహాత్మా! మీమద్రాసునగి రాగమన పంచరమన మా యీ ఆరుంధతీయ సంఘముయొక్క స్వాగతాభివందనముల స్వీకరించి కరుణించుడు. ఇతర దేశములలో కాయకష్టము చేసి జీవించిడివారితో యీ దేశములోని కాయకష్టజీవనములగు ఆంత్యజాతులను పోల్చిచూచినయెడల విదేశములలోని కార్మికులు మాకు దేవతలవలెగన్నట్లుమన్నారని చెప్పటంలో న్యూనతయొక్కింతయునులేదు. వారిజీవితపరిస్థితి మా ప్రస్తుతస్థితివలె లజ్జాకరము గాలేదు. కల్యణపంకసంకలిత సూర్యరంబులబోవియున్న మాస్థితివలె వారిస్థితి హేయముగా లేదు.

యంగములనుండియు ఆత్మోత్తేజహరమైన హైన్యము పెనుభూతమై మమ్ముల నావరించుటయును, జన్మనూత్ర దైవోపహతులమై మేము న్యూనత సమభివించుటయును పర్యాలోచించినచో యీశ్వరవిధానమే యధర్మమాయని మాకు శంకచొడముచున్నది. భారతవర్షము నందలి పౌరుల మనంబుల కలవరపరచుచున్న మహోన్నత విషయములగుర్ని చర్చించుట పతితావస్థలోనున్న మాకు అచుచితమైన విషయము. మాకు కూడా విద్యాగంధము నొసంగి సంపన్నులైన యుత్తము జాతుల వారీయందువలెనే మాయందును సమానమైన యంతరాత్మయిమిడియున్న చను ఆత్మగౌరవజ్ఞానోత్తేజమును మాయందుకలుగజేసిన ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతాబదులము. కాని యిటువంటి సాంఘికపునరుత్తేజమునందు ప్రభుత్వసహాయ మెంతయున్నను ఇది కేవలము వారివలెనే సాధ్యపడువిషయముకాదు. ఇట్టి విషయములలో సంఘముయొక్క ఆత్మసంస్కారము సంఘములోనుండియే రావలెను.

ఇది యిట్లుండ నిన్ను జాతులవారమైన మేము గత యంగములలోని మా దుర్దశను తలపోసి, యసంతృప్తి సంచలిత హృదయాలమై భవిష్యదభ్యుదయమార్గమును గానక యంధకారమున్నలమై గ్రుడ్డెద్దు చేనిలోబడినట్లు రాజకీయ నాయకులచేతి కీలబొమ్మలమై వర్తించి ఆత్మోత్కర్ష ప్రధానముగా పాటుపడుదున్న రాజ్యాంగపక్ష నాయకుల యనుచరులమై వారి పాపములకెల్ల మేమే భారవులమై యల్లాడుచున్నాము. తెన్నుగానక తిరుగాడుచున్నాము.

ఇట్టి సందిగ్ధావస్థలో వేగుమక్కవలె మీరవతరించి తమ యుదారహృదయముతో సమహితత్వబుద్ధితో మాయాత్మోత్తేజమునకు పరమావధియైన యానందశ్లోతికి మార్గమును చూపించితిరి. స్వతంత్ర నెరుంగువిధమును మాకు నేర్పితిరి. కేటికి మేము కండ్లు తెరచి మా సహజస్వరూప వేగియులండువలెనే మేమును సర్వసాధారణజీవితస్వామ్యముల ననుభవించుటకధికారముకలదని వానిని సాధింప యత్నించుమండుటయును, నిశ్చయమైన యుపకరణములవలె సంఘమునం దుపయోగింపబడి మేము సాంఘిక నీచదూషణములకును హేయతీరస్కారములకును పాత్రులము కాజాలమని వాదంపగట్టుటకును కారణము మీ ప్రబోధముగాక వేరెదికలదు.

సర్వ జగదధికారియగు ఆభిగవంతునివలెనే మీరును మాయెడల నపారకరుణామయులై యుండిరి. ఆసర్వజగదధికారియైన భగవంతుని కర్పితముగా నిర్మితమైన దివ్యత్రేత్రవేదికలందుకూడ మాకు కేల్మోడ్పుటైన నధికారములేకున్నదికదా! అపారకరుణామయుడైన శ్రీ కృష్ణభగవానుడు పాంచజన్యము పూరించి తన్నాశ్రయించి విముక్తివొందుటకై సకలప్రాణులను మిలచుచున్నట్లుగా, మీరును మానవప్రతిష్ఠిత వైషముల నర్పించుటకు మాకు దేవసాన ప్రవేశార్హతను గల్పించి సాంఘికనిరోధశృంగారము నెడవొపిరిగదా!

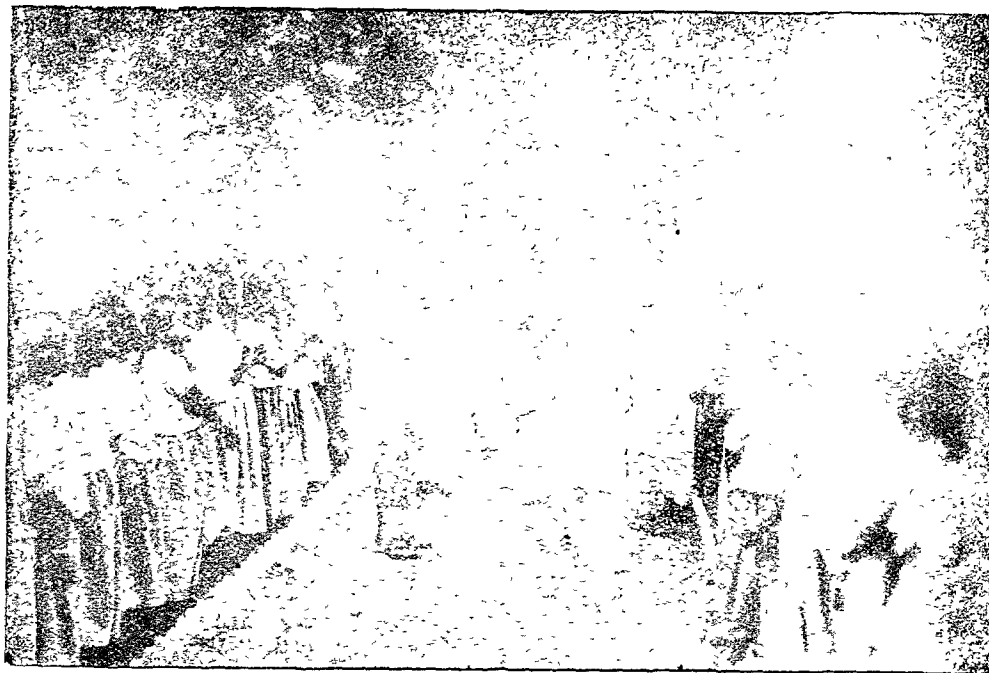
మీరొనర్చిన కరుణాపూరిత ఘనకార్యముల సంఖ్యాకములు. మీహృదయమునం దెన్నియేని దాక్షిణ్యసంకల్పములకి తోడికంటెనను తావుగలదు.

మీరు మాకు జీవమును లేజము నొసంగి యీమహోన్నత భారతజాతీయందు యితర సోదరమానవులతోడి సమానత్వము నొందుటకు కౌంటియులేముగా నుత్సాహపూరితులమై స్వాహార్తముతో మేము చేసెడి, ప్రయత్నములందు మాకు చేసేడు వాదోడుగా మెరుంగెదరు గాక! ఇట్లు విన్నవించు

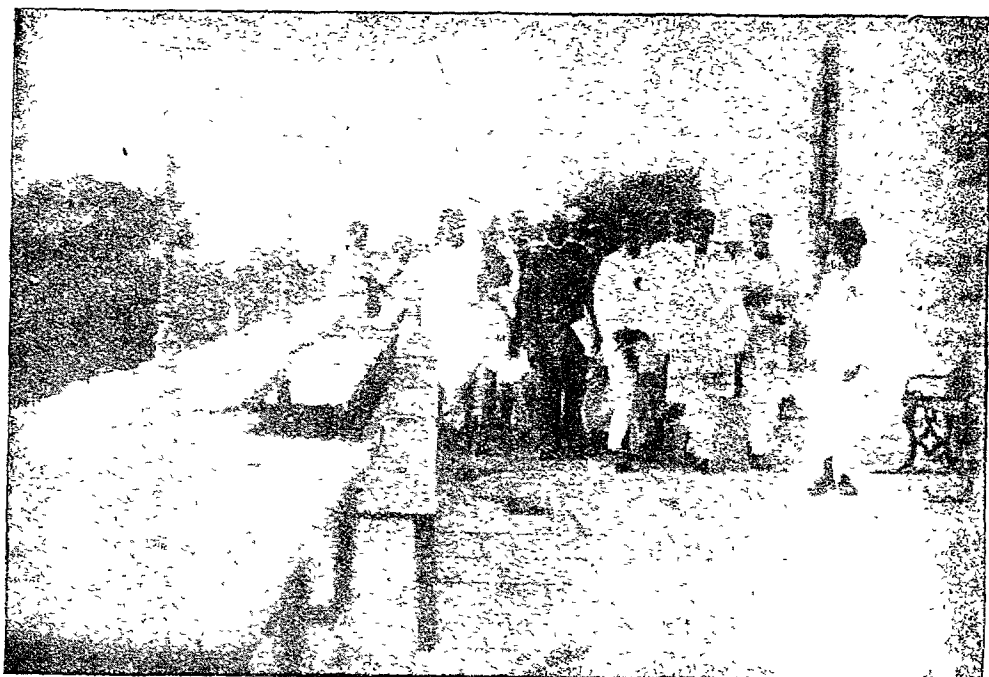
పెరంబూరు } యమృతస్మృతిజ్ఞతాబద్ధ సోదరులగు,
8-9-27 } ఆరుంధతీయ సంఘసభ్యులు

బాలికల పరిశ్రమాలయ ప్రధానోపాధ్యాయునితో ఖద్దరు రాట్నముల గూర్చి ప్రసంగించుట.

ఈకాడు గ్రామమునందు బాలికల పరిశ్రమల పాఠశాలను గాంధీమహాత్ముడు వారి భార్యయు సందర్శించిరి.

మహాత్ముడు పచ్చయ్యప్ప కాళాశాలయందు నిన్నదయము విద్యార్థులకు ఉపన్యసించిరి.

(ఫోటోలు-ప్రె. ఫో. బి.)

పల్నిమగోదానరిజిల్లా గ్రామపంచాయితీల మహాసభ

ఈనెల 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4½ గంటలకు తిరుగులో హాజరైహాల్లో జరుగును.

శ్రీయుత పంతునారాయణరాజుగారు బి. ఎ. వి.యల్. యం. యల్. సి గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

ఈసభ నడరారు ప్రభుత్వ రెండవమంత్రి యగు శ్రీ రంగనాథం మొదలియారువారిచే తెరవబడును.

ఈ జిల్లాలోనున్న 38 గ్రామపంచాయితీల అధ్యక్షులు న్ను సభ్యులును వీటియందు అభిమానము గలవారెల్లరు తప్పక రా ప్రార్థితులు.

తిరుపతిపురం } పెమ్మరాజు భానుమూర్తి.
తణుకు తాలూకా } ఆనరరీ ఆర్డెనెజరు.

బొంబాయి బ్రాహ్మణసభ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 7:-బ్రాహ్మణసభవారు పం చమబాబురు గణపతియత్సవమున పాల్గొనవచ్చునని గావించిన తీర్మానముపై ఇరువురు సభ్యులు మోక్షోర్థులో చావాచేసిరి. తిరిగి తీర్మానము నాలోచించుటకు నూర్తరు సభచేయవలసినది గా కార్యదర్శికి (వాసియంపిరి. 9 వ తేదీకి సభకూడెను. అంత వరకు ఇంజన్లను కొరబడెను. వాడులుగోరిన ఇంజన్లను నీయ బడలేదు. (ఆ ప్రె.)

కలకత్తా సెప్టెంబరు 7:-వైద్యవిద్యాలయ ధనాపహరణపుకేసు 11 వ ఆక్టోబరుకు వాయిదా వేయబడెను.

(ప్రీ ప్రెసు.)

గాంధీ మహాత్ముడు - నీతి విగ్రహ సత్యాగ్రహము

చెన్నపురి కాంగ్రెసు - అన్సారీ గారి అధ్యక్షత

రాయపురము కార్మికులకు మహాత్ముని సందేశము

రాయపురము పౌరులు నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు గాంధీ మహాత్ముని సాహసించిరి. 618-7-6 న ఖద్దరునిధికి సమర్పించిరి. కల్పవృక్షమున వేలకు తరబడి ప్రభుత్వము సమాజేతమై మహాత్ముని ఉపన్యాసమును శ్రద్ధతో నాలకించిరి. మహాత్ముడు ప్రస్తుతము బిగ్గర ఉపన్యాసించిరి. స్థితియందుండుటచే పత్రికావ్రతనిధులకు సభాకార్య నిర్వాహకులు తగిన వసతులు గావింపకుండుట మిగుల శోచనీయము. పౌరులు తమ సన్మానప్రత్యయమును మహాత్ముని ఆగజితచేతలకు సమర్పించియు రాబోవు కాంగ్రెసునకు బహుప్రయత్నము నిర్వహింపబడుటకు, ఖద్దరు ఉద్యమ మిట్టినిశ్చయమున యధాశక్తి తాము కృషిపలికెదమని వాగ్దాన మివ్వరి.

గాంధీ మహాత్ముడు

మిత్రులారా! ఖద్దరుకారకై మీరు నాకొసంగిన ధనము నకు నామందములు. కాంగ్రెసుకు సుబంధించిన విషయము లందల మీరు శ్రద్ధతో నానుచుండుటకు రాబోవు కాంగ్రెసును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు మీయధాశక్తి తోడ్పడెదమని సంకల్పించితిమి. యందుకును నేను సంతోషించుచున్నాను.

కాంగ్రెసు- డాక్టరు, అన్సారీ గారి అధ్యక్షత

కాంగ్రెసు మహాసభ కిద్దరుతపాపములకై దీక్షసేయించు దుగగణ్యులకు భారతపుత్రుని ఆహ్వానమునా రైక కంఠముతో ఎన్నుకొనిరి. తాము సంకల్పించియున్న దివ్యసంజేతముతో వారీపదవిని నిర్వహించుట కిచ్చటి కరుణించుచున్నాము. భారతదేశముగూని శత్రువిత్తాప్రవీణులందుత్తములలో నొకరు డాక్టరు అన్సారీ గారు హిందూమహమ్మదీయులందు స్రవణము నివారించేయ సమకట్టియున్నారు. అన్సారీ గారు కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షతవహించుటచేసి హిందూమహమ్మదీయులందు సఖ్య మేర్పరచగలరని గొప్ప ఆశతో అనేక రాష్ట్రసంఘములు అన్సారీ గారిని ఎన్నుకొనెనని నేనెరుంగుదును. కాని డా అన్సారీ గారిని ఎన్నుకొంటిమి గావున మన పని నెరవేరని తలంపుట సరపాటు. రోగియగువాడు అత్యంతపుణ్యమున శత్రువునెఱుంగి పిలిపించుటతో బాడ్డము నివారణగాను, వైద్యునితో శారీరక మానసికముగ సహకారము గావింపవలెనై వైద్యునియొక్క ఆజ్ఞల నన్నిటిని విశ్వాసముతో తలదాక్కి విధేయతతో మెలంగవలెను. మనము రోగులము. డాక్టరు అన్సారీ గారిని వైద్యునిగ మనమాహ్వానించుచిమి. వారు చేబూనిన మహాకార్యమందు మనము సహకారము గావింపక పోయితిమిని లోపము మనపై నుండునుగాని వారిపై నుండజాలదు. మనరాములో నున్న కాంగ్రెసువారి భుజస్థంధములపైను, అధిః సంఖ్యలతో దక్షిణదేశమునుండి ఆరుదెందు ప్రతినిధులపైను కాంగ్రెసు కార్యభార మావహించుటచేసి, మీరీ కాంగ్రెసుకు సభను నిర్విఘ్నముగ కొనసాగింప కృతనిశ్చయులై నందులకు నాకు పరమసంతోషము. మీభుజములపై బడిన ఈబాధ్యత సామాన్యమైనదిగాదు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతినిధ్యమును కాంగ్రెసు సభాప్రయత్నములగూర్చి ఇచ్చటి కార్యదర్శితో తంతివార్తలు నడుపుచుండుటచేసి కాంగ్రెసుసభను గూర్చి వారికిగల శ్రద్ధ విధితుమగుచున్నది. వారికష్టమును తగ్గించి, వారి పయత్నములకు జయప్రదముగజేయు బాధ్యత చెన్నపురియందల ప్రభుత్వముపై గలను. మననాయకులే సర్వమును గావింతురని మనము ఊహించుటగాదు. నాయకుల ననుసరించు సామాన్యప్రజలకు మనమే నాయకుల ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటలేదను అపవాద మొందు గలదు. అట్టి అపవాదమును చన్నపురి పౌరులు తొలగింతురని కోరుచున్నాను.

రాత్నము

రాత్నమునందును, ఖద్దరులోను మీ విశ్వాసమును మీరు ప్రకటించియుంటిరి. మరియు మీకు ప్రతినిధి సరఫరాజేసి, తయారైననూలును కొనుటకు సౌకర్యముల కేర్పరచిన ఖద్దరును వసుకుటకు నేయుటకును మీరు విరివిగ ప్రారంభించుమనియు

మీ సన్మానపత్రముందు చేర్చియుంటిరి. కాని, ఈ విషయమై మీరు నిశ్చితాభిప్రాయములై యుండిన మీ రొసరింపకలిన కార్యమింకొకటిగలదు. మీరే స్వయముగ నొకసంఘమును స్థాపించుకొని, స్వయముగనే ప్రతినిధి సంపాదించి తెచ్చినదుకువారినిగూడ మీరే జరజేసికొని, మీరే కండెజగట్టు మొదలగు వానినిని ఆధీనింపవలెను. ఇచ్చట తయారగు నూలునంత ను నేయుటకు మీరు ప్రయత్నింపవలెను. ఖద్దరును తయారుజేయుట కింతకంటెను ఉత్తమును, చౌకగలపద్ధతి మరొకటి లేదు నూలును స్వయముగ మీరే చేయజాలినపక్షమున ఛరిగలనూలును మీరు తయారుజేసిన అభిభారత పరభాసంఘమునకు తప్పక మీనూలు నంతటిని తీసికొనగలరు.

త్రాగుడు దురభ్యాసము

ఈపేటయందు కార్మికుల లభికముగ గలరని నేను తెలిసికొంటిని. సోదర కార్మికుల కొక్కమాట. ఎన్నియట్లకములున్నను మీరు త్రాగుడును జూదము మొలగుల తదితర దురభ్యాసములకు వెంటనే వరలి వేయవలెను. మీజీవితమును, మీ నైతికబుద్ధి నంతటిని స్వీకరించుకొనుచు యీత్రాగుడుపిశాచమును వదిలివేయుట గొప్పకష్టము గాదు. భారతీయ కార్మికులు స్వయంసహాయమునకు సంకల్పించినవారై వారికి ముక్కుందు శుభదినములు గలవు. స్వయంసహాయమునకు ప్రథమసూత్రము ఆత్మహరితుధ్యము. ఆర్థికస్థితికి సంబంధించినంతవరకు తమకుంటెను ఆత్మంత దరిద్రస్థితియందు లక్షలకొలది సోదరులు వెతల్పించుచున్నారని భారతీయ కార్మికుల సోదరులు తెలిసికొనవలెను. అట్టి గర్భద్రులకు సోపానోదరల గూర్చి తలపోసినచో కార్మికులెల్లగును ఖద్దరును ధరింపక తప్పదు. ఇటు జేరిన సోదరీ సోదరులందరూ ఈ ఖద్దరునిధికి ధనమొసంగి యుండలేదని నేనెరుంగుదును స్వచ్ఛందభటులై ప్రజే మీతావు కరుణించుదు. మీకిష్టమైచో నిధికి యధాశక్తి ధన మొసంగుడు. ఖద్దరునందు నయ్యుచు లేని ప్రభుత్వపురుషులొక్కరైనను ఒక్కడమ్మిడినేని యొసంగ నవసరములేదు. మహాత్మార్యకముగ నొసంగినచో దరిద్రులొసంగెడి తమ్మిడిలే ధనికులొసంగెడి రూప్యములకు సమముగను.

నీతి విగ్రహ సత్యాగ్రహము

నీతి విగ్రహ సత్యాగ్రహమును గూర్చి ముచ్చటించవలసి నదిగ నన్ను కొందరుకోరిరి. ఈవిషయములో నాయభిప్రాయమును సమద్రవీయమున జరిగినసభలో జెప్పియుంటిని నాతో ఈవిషయమై సంప్రదించవచ్చిన స్వచ్ఛందభటులతో నిన్నను, నేడును ఒక్కొక్కగంటకాలము మాట్లాడితిని. వారందరికిని నాకు సాఫల్యమైన ఒకచోక్కొట్టియొసంగితి. నాకును వారికిని జరిగిన సంభాషణసంగత్యము నేను సరిజూచినపిదప ఒకటి రెండుదినములలో వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపబడగలదు. కాని, ఈయుద్యమముపట్ల నాకు సంపూర్ణ సానుభూతిగలదని నేనిచ్చట చెప్పగలను. ప్రస్తుతముండిన ప్రదేశమునుండి ఆంగ్రహము తొలగింపబడవలెనని విషయమై నామనముం జెట్టిసంతయమును లేదు. ఆంగ్రహముపై చక్కబడియుండిన వాక్యములను నేను మాచియుంటిని. అందువ్రాయబడినచరిత్ర అసత్యము. ఆప్రదేశమున యీ విగ్రహముండుట బాతికంతకును మిక్కిలి పరాభవకాగతము. స్వచ్ఛందభటులు తమ కష్టానుభవముచే తమ త్యాగముచే అట్టి విగ్రహముయొక్క ఉదంతమును ప్రజలకెల్లరకు తెలియజేసినందుల కెంతయు వారిని అభినందింపవలసియున్నది. కాని ఈ ప్రపంచముందు ఉత్తములకు ఉద్యమములనేకములు సరియగు నిర్వాహములేమిచే పాడైనవి. స్వచ్ఛంద భటులు ఈపోరాటమును సాగింపసంకల్పించినచో తమ యుద్యమ మేమాత్రమును మరలనయ్యంతము గాకుండునట్లు జాగ్రత్తపాపవలెను.

సత్యాగ్రహము

ఇట్టికార్యముల సాధించుటకు సత్యాగ్రహము ఉత్తమ మగుసాధనమైనచో చాల అపాయకరమునగు సాధనముగూడ

ను. అణుకూతమైనను అపరిశుద్ధత అంటుకొనినచో సత్యాగ్రహము మిక్కిలి అపాయకరముగను. ఒక్కనిచువుచుక్క స్వచ్ఛమును ఊరములనంతటిని మానవులుపుచ్చుకొనుట కెట్లు అసర్వముగ గావింతునో అట్లే అపవిత్రత లేకమైనను ఈ యుద్యమమునందలిచో సత్యాగ్రహసమరమునంతటిని, ఆయుద్యమముతో సంబంధించినవారి నెల్లరకు చెడగొట్టును. సత్యాగ్రహములయందేమాత్రము దౌర్జన్యముండినను, సత్యమునకు దూరముగ తొలగినను తమ్ముకు, తమయుద్యమమును గూడ పాపపంకిలముగ నొనరించి చెడెదరు. సత్యాగ్రహముందు రహస్యమునకు తావులేదు. నేను కనివిని ఎరింగినపోరాటములలోకెల్ల సత్యాగ్రహము ప్రత్యక్షమగుచును. అటులే సత్యాగ్రహముందు పిరికితనమునకు తావులేదు. స్వార్థచింతతో సత్యాగ్రహమును ప్రబోధించువాడు తన గోతిని తాత్ర వ్యకొనును. సత్యాగ్రహసత్యముంతయు కష్టానుభవముచే ఇమిడియున్నందున ఎట్టి ఆర్థికసహాయములేకుండినను సత్యాగ్రహోద్యమమును నడుపవచ్చును. స్వయముగ, విచ్చిక్కుముగ ఎంత అధికముగ ఎందరు కష్టముల ననుభవించురో అంతత్యరలో జయము లభించును.

సత్యాగ్రహం లీమరతుల నెల్లను తెలిసికొని పిరికిత్తిని ఆరణ్యలో బెట్టుటకు సంసిద్ధులైనచో జయము వారి పక్షమేయని ముహూర్తానికి నిస్సంగముగ జెప్పగలరు కాని నే జెప్పిన మరతులందు వారికి విశ్వాసములేదనిచో, సత్యాగ్రహమును విడచివేయుట మేలు. ఈ మరతులను నిర్వర్తింపజాలనందున వారు సత్యాగ్రహమును విరమించినచో దానిని ధైర్యమునియే నే నెన్నెదను తన శత్రువును, తన నియమితక్షిని తానెరింగి తాజేయు కార్యమునుండి వెనుకకు మరలుటకు కొంత ధైర్యమావశ్యకము. కాని నేనిప్పుడు విధించిన మరతుల నెల్ల వారు నిర్వర్తింపనిశ్చయించినచో వారిని నేనాశీర్వదించెదను దేశమందలి ప్రతిదేశభక్తునియొక్క ఆశీస్సులకు, ప్రోత్సాహమును బడయగలరు" అని పల్కిరి. మహాత్ముని పుష్పమాలాలంకృతుని గావించినపిదప సభ ముగింపబడెను.

మహాత్మా గాంధీగారు

సి. ఆర్. దాసుగారి

యాకారపటమును బహిరంగపరచుట

మహాజనసభవారికి యస్. సత్యమూర్తిగారు బహుమానముగా నొసంగిన సి. ఆర్. దాసుగారి యాకారపటమును మహాత్మాగాంధీగారు శేపు 9 తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు బహిరంగపరచెదరు. మహాజనసభా హాలులో సభజరుగును. (నూంటురోడ్డు) ఆ సందర్భముననే మహాత్ముని యొక్క ఆకారము ఇప్పుడు మద్రాసుకు వేంచేసినప్పుడున్నట్లుగా నూచించెడి పెద్దపైజా చాయాపటము (28 అం॥ నిశీవి 17 అం॥ వెడల్పుగలది) బ్రోమైడు ఎస్టాబ్లిమెంటు ఒకటి (పెన్ ఫోటోబ్యూరో (వార్తా పత్రికార్థ చాయాపటసంగ్రహ వ్యాపారమండలి) వారు మహాజన సభవారికి బహుమానప్రదానము చేయుదురు.

కోయంబత్తూరు

మిల్లు పనివాండ్లనమ్మె

నాయకుల భేదాభిప్రాయములు

క్లిష్టపరిస్థితులు

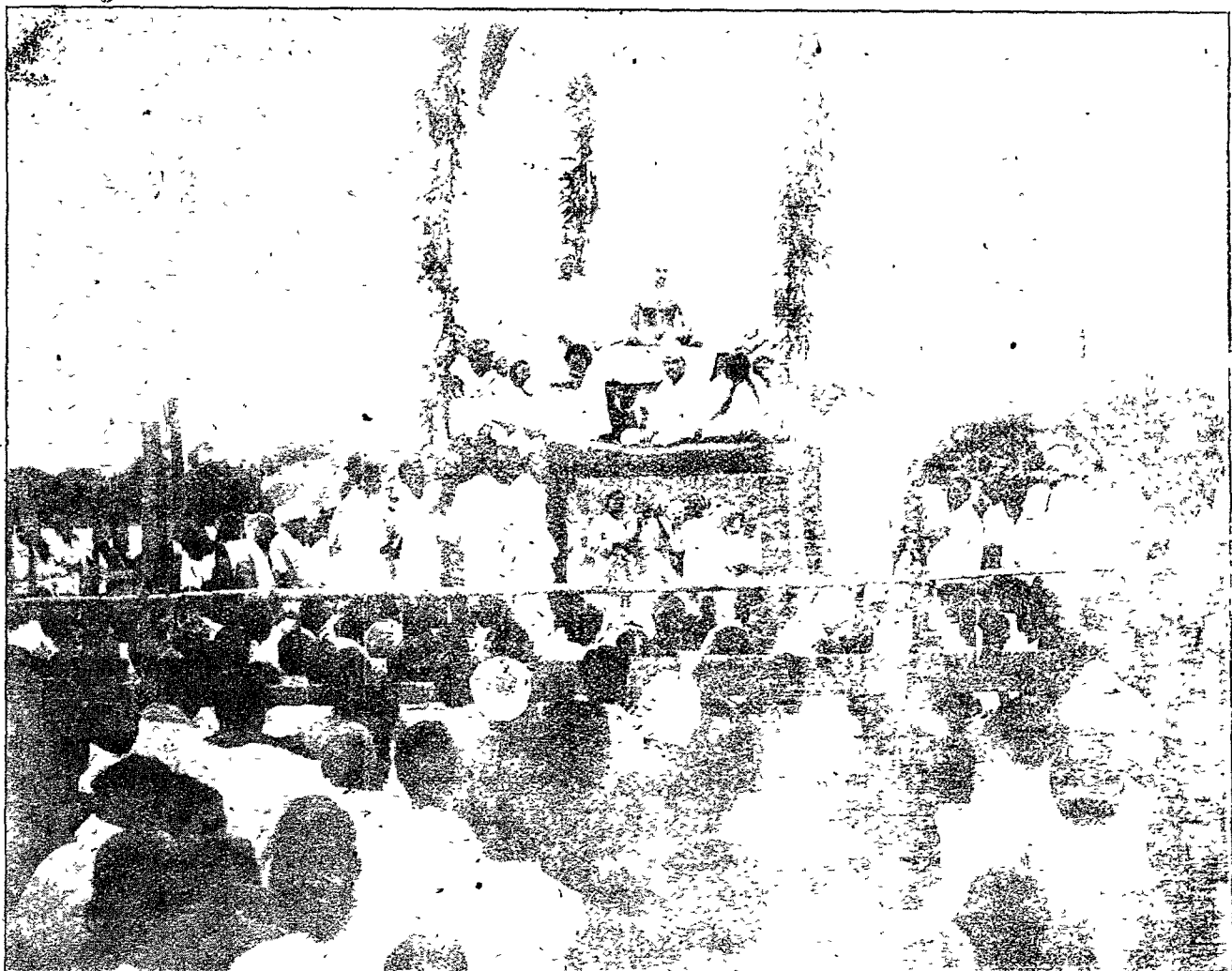
సమ్మె యంతముగాదు

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 8:-కార్మిక నాయకుల ఆభిప్రాయ భేదములవలనను కార్మికులు తాము పనిలోనికి పోమను తీర్మానము గావించుటవలనను పరిస్థితులు క్లిష్టమయ్యెను.

నిన్నరాత్రి శివరావుగారు రుపన్యసింయచు యజమానుల వృష్టిచూరినదనిరి. ఇదివరలో 80 మందిని పనినుండి తొలగింతుమనిరి. కాని నేడు 20 మందినేయని తెలిపిరి. అందరకు పనిలోనికి తీసికొనకలసినదని శివరావుగారు విన్నవించిరి. తిరిగి పని ప్రారంభించిన తరువాత సరిగ పని జరుగుచున్నదియు లేనిదియు విచారించి ఏదనిని చేయుదురట. ఇకముందు సమ్మెకు ముందు వారమురోజుల నోటిసీయవలెను. ఇదియైనను శేపుపనిలో చేరినట్లయితే మాత్రమే ననిరి.

శివరావు యుపన్యాసనంతరము 20 మందిని పనిలోనికి తీసికొనువరకు పని ప్రారంభింపరాదని తీర్మానింపబడెను.

(ప్రీ ప్రెసు)

మహాత్ముడు కల్పాడపమునందు రాయపురవాస్తవ్యులకు ఉపన్యసింపించు నీలువిగ్రహసత్కారముగూర్చి తమ అభిప్రాయమును విపులముగ చెలిపిరి. (వై. భో. బి.)

బెజవాడలో నాయకుల సభ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానమును గూర్చి చర్చించి నిర్ణయించుటకు యీ నెల 4 తేదీన బెజవాడలో దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యింట ఆంధ్రదేశము ఖులనేకులు సమావేశమై చర్చనా వాల్చినవారిలో జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు నంబూరి, ఏ కాశీనాథరావుగారు బెజవాడ, లక్ష్మీరాజు గుబ్బారావుగారు కాకినాడ సి. హెచ్. రామస్వామయ్యగారు కాకినాడ, కే. కోటిలింగంపాడు గుంటూరు, పి. అంజనేయులుగారు తెనాలి, యస్. రామకృష్ణయ్యగారు, యస్. సారాయంరావుగారు గుంటూరు, లరు. పి. సి. యస్. యతిరాజులు నాయుడుగారు ఓ. శివరావుగారు బళ్లారి, కొండప్పగారు ఆనంతపురం సందేశములను పంపిరి. సభలో సమాధానపూర్వకతీర్మానము చేయవలెనని కోరిరి.

ఏక కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయమా?

లేక

బహు కేంద్ర సమిష్టి విశ్వవిద్యాలయమా?

విశ్వవిద్యాలయ మేవిధముగా నెలకొల్పబడలెను, ఎట్టి స్వరూపము దాల్చులెను. అను విషయమై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. బహు కేంద్రములు అను సంధింపబడిన సమిష్టి విశ్వవిద్యాలయ ముండవలయునా లేక ఒక్కొక్క కేంద్ర మొక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయముగా ప్రతిష్ఠింపవలెనాయను విశ్వవిద్యాలయాల దర్శకులనుగూర్చి చర్చించిరి.

ఇప్పుడు ముందులోనికి వచ్చిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము అటుయిటుగాక సంకరజాతిగా గున్నదనియు, అత్యుత్తమమైన ఏక కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయమున్నప్పుడు అటులా నున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ద్వారా చేపారదనియు సభికులు నిశ్చయపరచిరి.

ఈ సభవారు ఆలోచించి నిర్ణయించుటకు సహాయభూతముగా విశాఖపట్నమునుండి పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు రొక్క సలహాపత్రము పంపిరి. విశ్వవిద్యాలయ విద్యాకృషివ్యవహారములయందు ఏక కేంద్రస్థానమునందే జరుగవలయుననియు, కృష్ణాతీరముననున్న బాధవిద్యాలయములకునికి పట్టు ప్రసిద్ధినిపించి యుండిన అమరావతిపట్టణ నెలకొల్పట సమంజస మనియు ప్రాసిరి. ఇందులకు గోదావరి నాయకులతో స్పృశ మరెవ్వరును అభ్యంతరము చెప్పలేదు కాని, ఇప్పుడు కావలసియున్న విద్యాలయ సౌకర్యముల నన్నిటిని పర్యాటక విధిచేసి అమరావతిలో ప్రతిష్ఠించుటకు సాధ్యమని సభికులు గ్రహించిరి. కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టసవరణార్థమున పునః స్పష్టత రచనార్థమును కాసనసభలో ప్రతిపాదనలు పెక్కులుండుటచే గల్గిన

చిన్నను విడదీయుటకై రాజమండ్రి అసంతృప్తి విశాఖపట్నముల మూడు స్థానములలో గల కేంద్రస్థానముల కనర్థము లేకుండ చేయవలయుననియు సభవారు తలచిరి.

4-వ కేంద్రము-బెజవాడ

ఇతర కేంద్రములతో బాటు బెజవాడలో కూడ ఇంకొక కేంద్రము నాల్గవదిగా ప్రతిష్ఠించి పెంపొందించవలసినదిగా నున్న, విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థాన ప్రదేశ వ్యాప్తి ఎటుచూచినను 10 మైళ్ళ పరిసర ప్రదేశము అను నిర్ణయమునకు బదులుగా ఎటుచూచినను 20 మైళ్ళు అర్థవ్యాసపు కొలగల పరిసర ప్రదేశము అని నిర్ణయింపబడవలయుననియు, సవ్య నాయకులందరు సమాధానపడిరి. కాని గోదావరి జిల్లావారు ఇందులకుకూడా సమాధాన పడలేదు. విద్యాలయ కేంద్రస్థానము లేనిచోటనే విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానములు (కచ్చేరీలు) ఉండవలెనని వాదించిరి.

గవర్నరుగారివద్దకు రాయబారము

ఆంధ్రదేశ నాయకులలో ప్రముఖులు కొందరు రాయబారవర్గముగా నేర్పడిరి. బెజవాడకు 4-వ కేంద్రముగా ఏర్పరచవలసినదని గవర్నరుగారి వద్దకు వెళ్లి విన్నవించుటకు నిర్ణయించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఓటరుగా రాఘవయ్యగారిని యుంచునట్లు

మునసబుగారు తీర్మానించుట.

సెప్టెంబరు 6:- శ్రీయుత వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు ఓటరు బాబితోలాయంకులు అనర్హుడని రిజిస్ట్రేషన్ బోర్డువారు తీర్మానించిరి దానిపై శ్రీ. రాఘవయ్యగారు మునసబోర్డులో చెల్వెరుగారిపై దావా తెచ్చిరి. (ఈవిషయము తే 19. 27 దిగల ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాశస్త్యము ది) దీనిని (6. 9. 27) అడివనల్ మునసబోగారు విచారించి శ్రీయుత వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు ఓటరుగానుండుట అర్హుడనియు, ఆయనకు వృత్తికలదనియు, మునసబుకోర్టుకు ఈ కేసు విచారించుటకు అధికారముకలదనియు తీర్పు చెప్పిరి.

బిటను ఇండియా బీము వాయునారాప్రచారము ఆరవ తేదీన అర్ధరాత్రి ప్రారంభమయెను. సామ్రాజ్యమునంతను కలిపివేయు 1928 విధానము నేడు పూర్తి అయినది. అనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువమాటలను బంపగల్గుచున్నార. అభినందనల నందుకొనిరి.

హిందీపరీక్షలు - ఆంధ్ర దేశము.

ఆంధ్రదేశమునందు దక్షిణహిందీ ప్రచార మారంభింపబడిన నాటినుండియు అవ్యాహతముగాను ఉత్సాహపూర్వకముగాను సాగింపబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశము అన్ని ప్రాంతములకంటె ముందంజవేయుచుండినదని వేరుగా జెప్పవక్కరలేదు. రాజకీయాందోళనములయందును తదితర ఆందోళనములయందును ఉత్సాహము మందగించిన ఈ దినముల గూడ ఆంధ్రదేశమునందు మిగత కేరళ, కర్నాటక, తమిళ ప్రాంతములకంటె ఎక్కువమంది ప్రచారకులున్నారని చెప్పవచ్చును. స్వతంత్రముగాను ఆంధ్ర హిందీ ప్రచారకార్యాలయము తరపునను అనేకులు విరివిగా హిందీ ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. చాలమంది స్వయముగా హిందీ నభ్యసించుచున్నారు. ఇట్లు వేలకొలది హిందీభాషాభిమానులును విద్యార్థులునుగల ఆంధ్రదేశమును పరీక్షలలో ఇతర ప్రాంతములు మించిపోవుచున్నవన్నపుడు ఆశ్చర్యము గలుగకమానదు. ఇందులకు ముఖ్య కారణము ఆంధ్రదేశమునందలి హిందీ ప్రచారకులయొక్కయు, విద్యార్థులయొక్కయు పరీక్షలపట్లగల తాపస్వభావమే. ఈ క్రిందటి అంకెలను గత పరీక్షలయొక్క వివరము తెలియనగును.

	ప్రాథమిక.	ప్రవేశిక.	రాష్ట్రభాష.
కర్నాటక	200	86	7
కేరళ	92	23	14
ఆంధ్ర	60	32	24
తమిళ	34	16	2

హిందీపరీక్షలకు హిందీవిద్యార్థులు అధిక సంఖ్యాకులుగా వచ్చుటలన తత్ప్రేరేపించువారికిని తదితర ప్రాంతముల వారికిని ఉత్సాహముగా నుండుననియు ప్రచారాభివృద్ధి కెంతయో తోడ్పడుననియు వేరుగా జెప్పవక్కరలేదు గాన ప్రచారకులును, స్వతంత్ర ప్రచారకులును విద్యార్థులను పరీక్షలకుబంధించి స్వాధ్యాయపరులగు విద్యార్థులు స్వయముగా పరీక్షలకు రుచించియు సర్వవిధముల ప్రచారమునకు తోడ్పడుదురుగాక.

సత్యనారాయణ,

పరీక్షామంత్రి.

కాంగ్రెసు స్పెషలురైలు

జరుగబోవు మద్రాసు కాంగ్రెసునకు వెళ్లదలచిన యాత్రికుల సౌకర్యార్థమై తెనాలినుండి మద్రాసునకు ప్రత్యేకపురైలును యేర్పాటుచేయుచున్నాము. అందు ప్రయాణముచేయుదలచినవారు యాదిగన చిరునామాకు వారి దరఖాస్తులను పూర్తి చిరునామాలతో యీ నెలఖరులోగా పంపప్రారంభింపబడును. ఇతరవిషయములు దరిమిలా తెలుపబడును.

దైత సుబ్బారావు

రామలింగేశ్వరపేట-తెనాలి.

నూతన రివెన్యూబోర్డు సభ్యుడు

హెల్ బ్రెయిలువుడుగారు, చిత్తూరు కలెక్టరు రివెన్యూబోర్డు మూడవసభ్యుడుగ నియమింపబడిరి.
(ప్రె. పో. వీ.)

తిరుపతి

శ్రీ మహామండేవస్థానం హిందూమైస్ట్రాలు

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజము

(4-9-27) సాయంకాలము 4 గంటలకు నీపాకశాల సభామందిరమున వై సమాజముయొక్క ప్రథమసభాసమావేశ మయ్యెను. భాషాభివృద్ధిసమాజము, పురవాసు లందఱును మందిరం బున నిండియుండిరి. దేవస్థానం కేంద్రమువహించి శ్రీ యువలగు రావుసాహెబ్ లక్ష్మీవరసింహారావు పంతులుగారి ప్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. దేవతాప్రార్థనపురస్కరముగా సభ ప్రారంభమయెను. కార్యదర్శిచే సమాజోద్దేశములు సంగ్రహముగా జరుపబడెను. సుప్రసిద్ధులగు | సంస్కృతాంధ్రభాషా విద్వాంసులగు నాగపూడి కృష్ణసామయ్య బి. ఏ. గారు, సమాజప్రయోజనములను, విద్యార్థుల కర్తవ్యములను, భాషాభివృద్ధి కావ్యకములగు విషయములను, విపులముగను, మనోహరముగను ఉపన్యసించిరి.

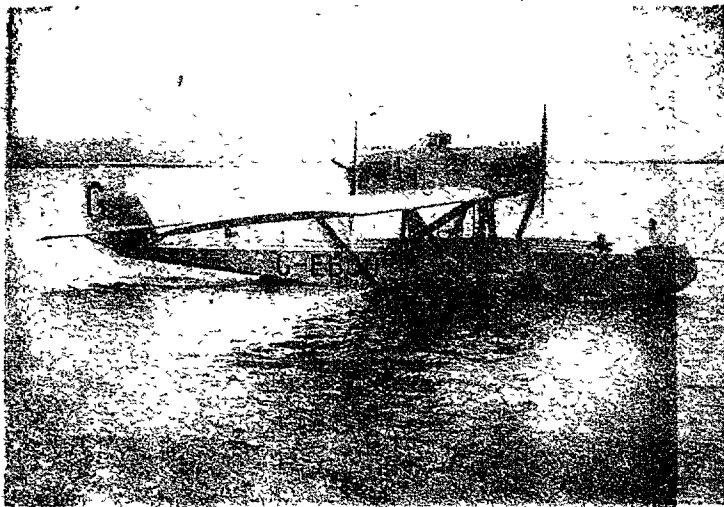
తరువాత "హరిశ్చంద్ర నాటకములోని సురసభయును" "భాగ్య భాగ్య" "అచారము" అనుప్రహసనములను విద్యార్థులచే మనోహరముగఁ బ్రదర్శింపఁబడినవి. అనంతర మగ్రాసనాధిపతులు గొన్ని హితోపదేశము లొనరించిరి. కార్యదర్శి యభివందనముతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

చింతలు లేని రాజు

బాలుడగు రుమేనియారాజు. తన మిదైపై సైకిలుమీద తిరుగుచుండ ఈ ఛాయాపటము గ్రహింపబడెను.
సెంట్రల్ న్యూస్.

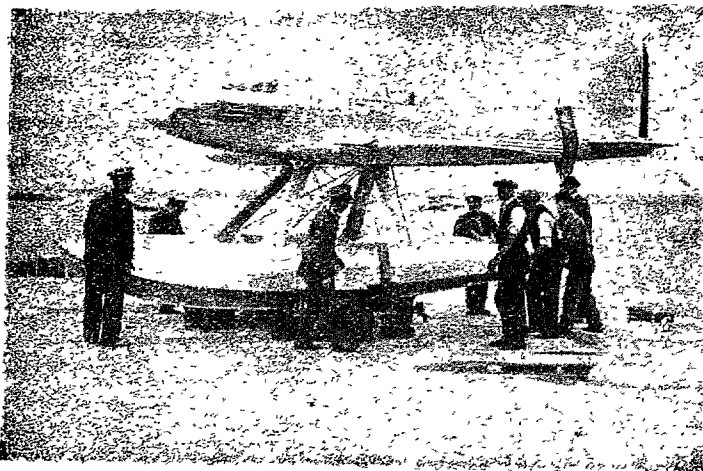
వేల్ వాయువిమానము

ఈ వాయువిమానమును కస్తూరు కోర్ట్స్ గారు ఐర్లండునుండి ఆమెక్సికాకు ప్రయాణ మొనర్చెదరు.
(సెంట్రల్ న్యూస్)

వియన్నా అల్లరులు

ఆస్ట్రియా ప్రధాననగరముగు వియన్నాలో జరిగిన అల్లరులయందు పలువురు మరణించిరి. అనేకులకు గాయములు తగిలెను. వియన్నా మేయరు నీట్జుగారు విప్లవకారులను శాంతింప జేయుచున్నపుడు గ్రహింపబడిన ఛాయాపటము.
(సెంట్రల్ న్యూస్.)

విమానములపోటీయందు గెలుచుటకై బ్రిటిషువారు నిర్మించిన గొప్పవిమానము.

(సెంట్రల్ న్యూస్)

నూతన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఈ మండలమునకు వలయు నూతనజిల్లా, డివిజను, తాలూకా కచ్చేరీలను పెట్టుటకును, తదుద్దేశ్యముల నివాసములకును, స్థిరమైనభవనములు, ఇప్పటివఱకు కట్టబడలేదు. కాని ఈ మధ్య యీవిషయమై ప్రభుత్వప్రయత్నములు చేయుటకుగాను ఒక ప్రత్యేక యింజనీయరుగారిని నియమించినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇట్టిసందర్భములో నీక్రింద విశేషింపబడిన యంశముల నుబట్టి నూతన నిర్మితమైన యీ ప్రత్యేకమండలము ముందు ముందు అనవసరము కావచ్చునని ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపవచ్చును.

ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము త్వరలో, అనగా 1930 వ సంవత్సరమునందు కాగలదనుటకు నిదర్శనములు మెండుగానున్నవి. కాని ఏయేమండలములు ఈ రాష్ట్రములో నుండవలెనను సమస్య యింకను తేలలేదు. చిత్తూరుజిల్లావారును తన తన సమీప మండలముల వారును ఆంధ్రరాష్ట్రాంతర్భాగమున, నుండుటను

గూర్చి తీవ్రమైన ఆలోచనలు చేయుచున్నారు. ఇంతేగాక ప్రస్తుతము గజాం మండలముండలి, ఓడ్రభాగములు, విడదీయబడనుండుటచే గజాంమండలముయొక్క విస్తీర్ణము చాలవఱకు తగ్గిపోవును. ఏదియెట్లున్నను ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణసమయమున, మండల పునర్నిర్మాణమును, తాలూకా విభాగమును, జరుగుట నిశ్చయము. అట్టిసమయమున యీ ప్రత్యేక నూతన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా యనవసరము గావచ్చును.

పై సుదహరించబడిన కారణములచే, నూతనజిల్లాకు వలయు స్థిరభవనములు, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము పూర్తియగువఱకు నాపుటమంచిది. ఇట్లుచేయుటచే, జిల్లాపరిపాలనకేమియు లోటురాదు. నాయూహలై నిశ్చయమైనయెడల లక్షలకు లక్షల ప్రజలద్రవ్యము, అనవసరద్రవ్యము కాబడకుండుటయేగాక అట్టిద్రవ్యము నితరవిధముల సద్వినియోగముచేయుటకు అవకాశము ఏర్పడగలదు. ఈవిషయము గవర్నరు మెంటువారును, కాసన సభ్యులును గమనింతురని నమ్ముచున్నాను.

రాంపల్లి సుబ్బారావు,
చెన్నపురి.

దెలుపుచో, స్వపరిపాలనమునే భారతీయులు ముందుగా నైకొనెదరనుటకు సందియములేదు. ఆపిమ్మట వివిధ సంఘములవారును గూడ రాష్ట్ర సమన్వయ పరిష్కరించుకొనవచ్చును. అంతియగాని, ప్రజలు గోరెడి విధానము చేయించుకొనుట, భాషా ప్రయుక్త విభాగమును సూచించుట అత్యవసరము.

సంస్కరణములు ఫలదాయకమగుట కిట్టి సంస్కరణముతో బనిగలదు. ప్రజల యంగీకారముతో రాష్ట్రములను నిర్మించవలెననిజెప్పినను, భాషా సంఘములు పెక్కులు ప్రత్యేకరాష్ట్రముల గోరుచున్నవి. ఆంధ్ర, కర్నాట, ఉత్తర, సింధు, మహారాష్ట్రాదిసంఘములవారికి ప్రత్యేకరాష్ట్రముల నొసగవచ్చును. ప్రజలనుండి అభ్యంతరము గలుగజోదు. ఈ సమయమున, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సమన్వయ భారవహుచో, 'మరల దీనిని త్వరలో జైకితెచ్చుటకు సాధ్యమేదదు. మాంటు ఫర్డు రిపోర్టు అయినను, నూతనవిభాగ వాంఛగల నని యంగీకరించి, నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు అవకాశమిచ్చెను. దాని ననుసరించియే, ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము విషయమై మదరాసు శాసన సభలో తీర్మానము చేబడెను. భారత శాసనసభ తో గూడ నిట్టి తీర్మానమును చెచ్చుటకు సంస్కరణ చట్ట మవకాశమిచ్చుచున్నది. రాజోపు సంస్కరణములలో ఇంతకన్నను ముందుకుజోయి భాషాప్రయుక్తవిభాగము విషయమై అనుకూలమగు ఏర్పాటుల గావించుట వివేకముగాదా? అటుగాక, ఈ సమన్వయ పక్షమున ఏకైకమే ధీతిహాసి, దానితో మెలగవలదని కోరుట న్యాయమగునా? భాషవలన నిజమగు బంధమేర్పడదనియు, రాష్ట్రము లధికమగుచో, ఖర్చు అధికమగుననియు, మున్నగు నిరర్థక హేతువులు, శివస్వామి అయ్యరు గారి బోలు ప్రతిభానాటకము జెప్పదగినవికావు. భాషాప్రయుక్త విభాగసూత్రము, భారతీయ ప్రముఖుల యామోతము నిదివరకే బడసెను. దీనికి వ్యతిరేకముగ జెప్ప కారణములు, మిగుల నిస్సారములు. భాషా ప్రయుక్త విభాగమువలన, ప్రజల దృష్టి సంకుచితమగుననియు, విశాల భావము తొలగుననియు, శివస్వామి అయ్యరు గారు చెలిపిన విషయము, నిరాధారమని జెప్పవచ్చును. ఇందుకుమారుగ, భాషాప్రయుక్తవిభాగమువలన జాతీయభావము విస్తరించి, ప్రజలపట్ల ఎక్కువ సానుభూతి ఏర్పడుట నిశ్చయము. జాతీయ పరిపాలన మేర్పడుటవలన, ప్రజలలో నూతనప్రభోధము గలిగి, అద్భుతోత్సాహము గలుగునని జెప్పవచ్చును. ఆంధ్రోద్యమమువలన దేశభక్తియంత తినుటకు మారుగ, అది మరింతగ ప్రజ్వలించెనని యిదివరకు తేటపరచియుంటిమి. ఇటులనే భాషా ప్రయుక్తవిభాగమువలన, దేశభక్తి విస్తరించును గాని తగ్గిపోనేరదు. ప్రస్తుతసందర్భ సమయమున, శివస్వామిఅయ్యరుగారి బోలు ముఖ్యులు భాషాప్రయుక్తవిభాగమును నిరసించుటవలన, కొంత ప్రతికూలాభిప్రాయము ప్రబలుట సాధ్యమయినను, దానినివారిండుట యవసరము. కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయింపనున్న స్వరాజ్యవిధానమునందు, భాషాప్రయుక్తవిభాగమును ప్రధానాంశముగ జేర్చుటకు, ఆంధ్రనాయకులు ప్రోద్బలపరుసలెను. శివస్వామి అయ్యరుగారు ఎంతటి మేధావంతు లయినను,

వారిదృష్టి ప్రజాసామాన్యము వంకరు సునరింపకుండుటచే, వారింకను మారదృష్టి వహింపలేకున్నారు. భాషాప్రయుక్త విభాగమువలన యవయోగములను వివరించుచు, ఆంధ్రమహాసభ సంఘము వారు కరవశ్రములను ప్రచురించి, దేశమువంతు ప్రబోధము సలుపవలయును. ఇట్టి యజ్ఞంకు లెదుర్కొనినపుడే, కాంగ్రెస్సాహము ప్రబలవలయును. సరియగు ప్రబోధము మరియొకమారు జరుగుచో, తీవ్రప్రతికూల్యము చెలరేగునని తలపజాలము. ఏలన, యాకోర్స్ మిగుల హేతుబద్ధమయినది. భారతదేశకళ్యాణమునకు ముఖ్యముగ తోడ్పడగలుగునది. అందుచే సంతతకృషి జరుగుచో, నిజయము ధ్యమము.

మ ద్య పా స ము

మద్యపు రాబడిని రివిన్యూయని దలచుట కన్నను పొరబాటు వేరు లేదని గాంధీమహాత్ముడు తెలిపిన విషయముతో ప్రజల్ల లేకేభవింపకమానరు. ఎత్తైన రివిన్యూ తొలగిపోవుటచే, దానిని భర్తీజేయవలయు ననువాదము నిస్సారమయినది. నల్లమందు రివిన్యూపడిపోయినపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానిని భర్తీచేసెరా? ఇతరదేశముల సదభిప్రాయము కొరకు, నల్లమందు రాబడిని కోల్పోవుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినపుడు, భారతీయుల డేమము నిమిత్తము త్రొగుడు రాబడిని కోల్పోవుటకు వెనుదీయుట న్యాయమగునా? మద్రాసు ఎత్తైనమంత్రిగారు గూడ ఎత్తైన రివిన్యూగూర్చి ఆందోళన పడుచున్నారు. కాని దుష్టపు రివిన్యూద్వారా, భారతీయులకు విద్యగఱపినను, అయ్యది గౌరవము కానేరదు. ఇట్టి యభిప్రాయమును విడనాడినగాని, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టబోవు మద్యపాన నిషేధప్రయత్నము జయముగాంచనేరదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, అమెరికాకన్నను హిందూదేశమున మద్యపాన నిషేధమునకు సాకార్యము లధికముగ గలవు. ఏ రాష్ట్రమందు జూచినను, నిషేధముపట్ల అనుకూలాభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో మద్యపానమును నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపవో, మరియొక అవకాశము లభింపజాలదు. మహాత్ముడు గోరినటుల మద్యపాన నిషేధముగూర్చి భారతదేశమందంతటను ప్రబలాందోళనము జరుగవలయును. ప్రజలలో గాఢప్రబోధము గావింపవలయును. ఇట్టి సంస్కరణమును కొనసాగింపక తప్పదని, పాలకులు గ్రహించునటుల జేయవలయును. కాంగ్రెసు సంఘము లిక్కార్యమును చేపట్టుట ధర్మము.

నానారాష్ట్రసంఘము : హిందూదేశము

నానారాష్ట్రసంఘమున తేరిన దేశములలో కెల్ల హిందూదేశ మొక్కటియే అస్వంత్రురాలుగ నున్నదని, లిట్టనుప్రభువు చెలిపిన వాక్యముల జూచిన, ఎట్టివారి కయినను విపాదము గలుగక మానదు. అయినను హిందూదేశము ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించునే యున్నదని, లిట్టను ప్రభువుగారు రూరడించిన మాత్రాన సంతసము గలుగజోదు. హిందూదేశము ప్రపంచ వ్యవహారములను నడుపుటకు స్వతంత్రముగ జేయగలిగిన దేమియు కను

పింపదు. లిట్టను ప్రభుత్వమువారు సూచించినటుల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కనుగుణ్యముగ హిందూదేశము మెలగుచుండవలయును. హిందూదేశపు అయిష్టతను గడించిన లిట్టను ప్రభువుగారు హిందూదేశ ప్రతినిధులుగ నానారాష్ట్రసంఘమున పనిచేయుట బట్టియే, భారతీయుల వాంఛ లెంతవరకా నభలో సువ్యక్తమగునో యూహింపవచ్చును. రాజకీయ స్వేచ్ఛను గడించుటకు ముందు, వైయలంకారముల నెన్ని దొడిగినను ప్రయోజనముండదు. నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలయి సంత మాత్రమున, హిందూదేశ స్థానమున గలిగిన మార్పు ఎద్దియు గనుపింపదు. సక్లత్ వాలాజ్జాలు భారతీయు ప్రముఖులును పార్లమెంటుసభ్యులు నగు వారికే హిందూదేశమునకు వచ్చుటకు స్వేచ్ఛ తొలగింపబడెను. కాలనీలలోని భారతీయుల దుష్ఠిని వర్ణింపబనిలేదు. ఇంటనేమి, వెలుపలనేమి భారతీయులు కడుహింసదశయందున్నారనుట సత్యము.

స్వదేశసంస్థానములు : భావిపరిణామము

భారతీజాతీయవాదుల ఆశయములను సంస్థానాధీశుల ఆశయములతో సమన్వయము జేయుట కష్టమగునని మాంఛెస్టరుగార్డియనుపత్రిక భావించుచున్నది. అటులగుచో దీనికి ప్రతిక్రియ యేమి? బ్రిటీషు హిందూదేశపు స్వపరిపాలనవాంఛ ను అడ్డగించుట గాజాలదు. సంస్థానములలోనే కొంత వరకు బాధ్యతాసహిత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలసివచ్చునని మాంఛెస్టరుగార్డియను పత్రిక గోరుచున్నది. ఈ సూచన చాల ముఖ్యమయినదనుటకు సందియములేదు. సంస్థానాధీశులు హిందూదేశపు సత్వరాభివృద్ధి కడ్డు గలిగించుటకై, డబ్బు సధికముగ వెచ్చించి, ఇంగ్లండుకు రాయబారములను పంపుటకన్నను, తమ పరిపాలన క్రిందనున్న ప్రజలకు స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకై కృషి నలుపుట మేలు. దీనివలన, హిందూదేశమునకును, సంస్థానాధీశ ప్రజలకును గూడ లాభము గలుగును. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు స్వపరిపాలనము బడయునున్నపుడు, సంస్థానములు మాత్రము నిరంతరపరిపాలనమును కొనసాగించుట దుర్లభమగును.

జాతీయపతాకము

మద్రాసు కార్పరేషనునందెట్టి జాతీయపతాకము నెలకొల్పవలయునని విచారణకు వచ్చినపుడు డాక్టరు నరేంద్రమొదలిగారు జప్తిసుపతాకమును ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పవలయునని గోరుట కడువిచిత్రము. ప్రస్తుత జాతీయ పతాకమునందు అన్ని మతములకును అన్ని సంఘములకును స్థానము గలదు. జాతీయపతాకము ఎల్లరమధ్య ఐకమత్యము గోరుచున్నది. ఇది శాంతి సందేశమును బోధించుచున్నది. కార్పరేషను కింతకన్నను అనుకూలమగు జండా లభింపజాలదు. కార్పరేషనునభ నియమించిన ఉపసంఘమువారు తిన్నగ యోచించినరవ్వత యంగీకరింపబడుచున్న జాతీయ పతాకమును నెలకొల్ప బురికొల్పుట శ్రేయస్కరము. జప్తిసుపతాకము వారు కొరమాలిన ఆక్షేపణలను విడనాడుట మేలు. జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుటవలన, మదరాసు కార్పరేషను సభకు అపూర్వగౌరవ మేర్పడగలదు.

మంత్రుల వేతనములు

భావిరాజ్యాంగ విధానమునందు మంత్రుల వేతనములగూర్చి ముప్పట్రించుచు, మాసమునకు

నాల్గువేలరూపాయలకు తక్కువ జీతముండగూడదని, సర్ పి.యస్. వివస్వామియ్యగుగారు గోరిరి. కాని, వీరి ప్రతిపాదనము పలువుర యామోదము బడయజాలదు. ప్రజాప్రతినిధులగు మంత్రులు, వారి యవసరములకు దగిన జీతమును దీసికొనుట న్యాయ మయినను, మిక్కిలి హెచ్చువేతనములగోరుట పాడి గాదు. తాము ఇతరులకన్న నధికులమని విజ్ఞప్తిగట కవకాశముండగూడదు. మంత్రులు ఇతర ఉద్యోగులకు మార్గము జూపవలయును. జీతమువలన, గౌరవము హెచ్చునను తలంపు భ్రమదప్ప వేరు గాదు. బీదలగు హిందూదేశ ప్రజలు, హెచ్చువేత నముల ననుభవించు ఉన్నతోద్యోగులను భరింప జాలరు. భావి రాజ్యాంగమునందయినను, పరిపాల నపు ఖర్చు తగ్గించి, ప్రజలలో నిరాశగలుగక మానదు.

రైల్వేకొకరులు

రైల్వేకొకరులకు జీతములు చాలవని, చాలకాలము క్రిందటినండియు మొరలు వినుపించుచునేయున్నవి. తరుచుగ సమ్మెలు జరుగు చున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో నిజస్థితిని విచారించి గ్రహించుట ప్రభుత్వధర్మము. కాని గౌ. రామరావుగారు న్నెట్లుకొన్నింటి సభలో నీ విషయమయి తీర్మానము చేసి, ప్రభుత్వసభ్యులు హేళనము జేసెను. లేని పోని యభ్యంతరములను సూచించెను. విచారణ సాధ్యపడదనెను. ఉన్నతోద్యోగుల వేతనములు మాత్రము హెచ్చుచునేయున్నవి. ప్రభుత్వ దృక్పథము రైల్వేకొకరుల యశాంతిని హెచ్చుజేయును గాని, తగ్గింప నేరదు.

బల్లెండు ఎన్నికలు

ఈమారు బల్లెండులో జరిగెడి ఎన్నికలు చాల ముఖ్యమయినవి. ప్రెసిడెంటు కాన్ గ్రేవుగారికిని, డివలరాగారికిని మధ్యనే ముఖ్యముగ పోటీజరుగు చున్నది. కాన్ గ్రేవుగారు ప్రీవీట్టు విధానమును సమర్థించెదరు. డివలరాగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరెదరు. ఇదిరకకు చేకూరిన స్వాతంత్ర్యము నుపయోగించుటకే ప్రజలిచ్చగించెదరో, లేక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కొరకై మరల ఆందోళన నలుప నిశ్చయించెదరో చూడవలయును.

గుజరాతు వరదలనిధి

ఆగస్టు నెల 25 వ తేదీ యంగుయిండియా	
గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి గత వారమున చేరిన మొత్తము.	1,27,718
అహమదాబాదులో ఎంగుయిండియా కార్యాలయము నకు చేరిన మొత్తము.	5726-0-0
మొట్ట మొత్తము	1,83, 444-6-3
సెప్టెంబరు నెల 1 వ తేదీ ఎంగుయిండియా	63,841-1-10
	1,96,785-8-1
సెప్టెంబరు 1 వ తేదీవరకు వసూలైన మొత్తము రూ. 244047-6-3. దీనిలో దీనులకు సహాయము కొరకు వ్యయమైన మొత్తము 185851 రూపాయలు అని పట్టభాయి పత్రాలుగారు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ ఎంగుయిండియాలో ప్రకటించిరి.	
భారత గోరక్షణసంఘము	
చందాలు విరాళములు సెప్టెంబరు నెల 1 వ తేదీవరకు వసూలైన మొత్తము 4396 రూపాయలు అయిదణాలు. (ఎంగుయిండియా 1-9-27)	

విదేశవార్తలు

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ప్రధానామాత్యునిపై దాడివెడలుట

పారిశ్రామికశాంతి గావలె ననుట

ప్రేడ్ యూనియను ఆర్గన్సు రద్దుజేయవలె ననుట రుగ్మి, సెప్టెంబరు 6:—పారిశ్రామికశాంతిని కలుగజేయుటకు కార్మిక నాయకులు చర్యను దీసికొనవలెనని ప్రధానామాత్యు డన్న దానికి ఎడింబర్గ్లో ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కార్మికలకంటె ఎవరును ఇతరులు ఎక్కవ గ పారిశ్రామికశాంతిని ఆశింపజాలరు. కాని మొన్నటి ప్రేడ్ యూనియను శాసనములు ప్రతిబంధకములుగా నున్నవి. గనుల పనివాండ్లు ఎక్కువ గంటలు పని చేయుటయు, ఒకతెగను ప్రత్యేకముగా అభిమానించుటయు ప్రతిబంధకములుగ వర్తించెను. నిజముగ బాన్స్వితుగారు, వారి ప్రభుత్వము శాంతిని గోరుచు ప్రేడుయూనియను శాసనములను తక్షణము రద్దు జేయవలెను. ప్రభుత్వవిధానమునుగూర్చి ప్రజలకు తక్షణము అవకాశము నీయవలెననిరి.

ప్రధానామాత్యుని తీవ్రముగ ఖండించుట

ప్రధానామాత్యుని ప్రసంగమును జూడ ఈదేశముల ప్రేడు యూనియనులు రాయబారములకు జరుపుటకు ఇష్టము లేనివారనియు, కయ్యమే ప్రధానముగాగలవారనియు తేలుచున్నయది. బాన్స్వితుగారి శాంతిప్రకటనమునకు ప్రతిపాదముగ ఎన్నియో కార్యములను బాన్స్వితుగారుచరించెరి. బాన్స్వితుగారికాలమున పారిశ్రామికపరిస్థితులనుగూర్చి అరిష్టదాయక మగు శాసనములు చేయబడినవని తెలికా గురిరి.

ప్రభుత్వమువారు సుపృథ్వావమును జూప గోరెదరేని ప్రేడు యూనియను ఆప్తుడు తీసివేయవలెనని ధానస్ గారు తెలికా గారిని బుర్రచెరి.

పై తీర్మానమును పార్లమెంటులలో ఆమోదించిరి.

యజమానులు పనివాండ్లు ప్రత్యక్షముగ సంప్రతించు కొన్న సేగాని పారిశ్రామిక శాంతి సత్వరాభివృద్ధిని గాంచజాల దనిరి.

ప్రభుత్వప్రమేయ మక్కరలేవనియు ప్రేడ్ యూని యనులు పారిశ్రామికశాంతికి ప్రతిపాదముగ లేవనియు, యజ మానులు పనివాండ్లు మాడబట్టుకొన్న ఎక్కువ లాభముండునని యు, సిక్రయినుగారు, ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ కార్య దర్శి తెలియజేసిరి.

పారిశ్రామికశాంతి గావలెనన్న బాన్స్వితుగారు తక్షణము రాజీనామా నీయవలెననిరి.

డాక్టరు గృహము

ను డాక్టరు బ్రవునుగారు ఆంగ్ల జాతియువయోగమునకు కొనెద ననిరి. బ్రిటిషు ఆసోసియేషనువారంగీకరించిరి.

అమెరికాలో సినిమా యజమానులలో ప్రముఖులగు మార్సన్ లోగారు చనిపోయిరి.

కీ॥ శే॥ వేను వెల్లరుగారు

బ్యాటలు క్రికు సెప్టెంబరు 6:—మధ్యపాన నిషేధక నాయకుడగు వేను వెల్లరుగారు చనిపోయిరి. వాల్టెన్స్ శాసన మునకు ఇతడే కారకుడు. పాయింట్ అంటుకొని కొద్ది వారముల క్రిందటనే ఆతనిభార్యకు బలమగు గాయములు తగిలెను. ఆమె మండిపోవుచుండ తండ్రి యవలికి వచ్చి చూచి హృదయము బ్రద్దలై చనిపోయెను.

ఏ. బరోబీరుగారికి ప్రాణాపాయము తప్పిపోయినదను చున్నారు.

కెన్యాలో సింహములయువద్రవము

నయిరోబీ, సెప్టెంబరు 6:—మాసే రిజర్వులో సింహములు దొర్లనన్య మొనర్చుచుండుటచే నాలుగు నెలలవరకు శ్వేతముఖు డగు హంటరు అను వేటగానిని ఏర్పరిచిరి.

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

రషియా యూనియనులతో రాయబారములు.

సల్వి లాభములేదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—రషియా యూనియనుల వైఖరి, విధానము మారనంతవరకు రషియా యూనియనులతో రాయబారములను సల్వి ప్రయోజనములేదని కాంగ్రెసు ప్రేడు యూనియను, కాంగ్రెసు జనగలు కవున్సిలువారు నిఘాన్నజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఆఖిలరషియా ప్రేడు యూనియనుసభాకార్య దర్శి బ్రిటిషుకార్మిక నాయకులు ద్రోహులని తెలుపుచు పంపిన తంతినిగూడ ఈతీర్మానముతో బంపిరి. సేడు ఈవిషయమై కాంగ్రెసులో చర్చించెద రనుకొనుచున్నాను.

పోలండు ఒడంబడిక ప్రయత్నములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పోలండు ప్రతినిధి, సోమలుగాడు పోలండు ఒడంబడికను బ్రయండు, చాంబర్లెను, ప్రెస్విట్యర్ గార్ల కందజేసిరి. న్యాయ శాస్త్రవేత్తలకు జూపిన చిత్తు ముసాయిదాను అతిరహస్యముగ నుంచుచున్నాడు. దానిని బాన్స్వితుగారికి జూపెదగట. మధ్య వ రిపరిమెన్టరమునకు పోలండు ఇష్టపడుచున్నది. జాతిసమితి పభ్యులకే గాక యుద్ధముకూడదు, వ్యక్తభావము అంతర్జాతీయ నేరమునవారందరును ఇందులో జేరించుచుననిరి. నాకాదేశము లను ఎక్కువ జేయరాదనుచున్నది.

ఓల్టుగోరి వైమానికుడు పడిపోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—సరాసరి రోముకు పోవలెనని బయలుదేరిన సోన్ వైమానికుడు క్రోమరు, ల్యాండ్లండు నాకల కంటబడగా ఆతనిని గొనితెచ్చెను. విమానముసంగతి తెలియ లేదు.

టిల్లి మెడ్గాఫ్ వైమానికులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ఆగస్టు 29 తేదీని లండన్ అంటారియాలోనుండి బయలుదేరిన టిల్లి మెడ్గాఫ్ వైమానికులు నిన్నమధ్యాహ్నము వరల 1-25 గంటలకు లండనుకు బయలుదేరిరి.

బియాస్సే ఒడదొంగలు

బ్రిటిషువారు ముట్టగించుట

రుగ్మి, సెప్టెంబరు 6:—ఈ సంవత్సరము ఒడదొంగ లిట్లు ప్రవర్తించుట మాడవపర్యాయము. బ్రిటిషునాకలవచ్చి దొంగ లున్నగ్రామమును పెల్లులతో మంచెత్తిరి. ముందుగా ప్రజలను ఖాళీజేపింపామనిరి. బ్రిటిషువారిలోగాని చినావారిలోగాని ఎవరును చనిపోలేదు.

వేటకుబోయి చనిపోవుట

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—జింకను వేటాడి చంపి దానిని ఈడ్వబోయి బయలుదేరిన హృదయముచెడి చనిపోయెను. ఇతనికి ఒక్కడే కొడుకు. ఇండియాలో పనిచేయుచున్నాడు.

ట్రాన్సు అట్లాంటికు వైమానిక ప్రయాణము

లో మ్యాబిలుకన్యను గొంపో నిరాకరించిరి. ఆమె ఎంతో ఏడ్చినను తీసుక వెళ్ల లేదు. ఎంతడబ్బో ఇస్తానన్నది. అక్కరలే దనిరి.

సముద్రపీకారు పోయిన పొగయోడ తగులబడి ముగ్గురు చనిపోయిరి ఒడనులో ఆరవ తేదీని.

పి. ఓ. కంపెనీ

వారు పెట్టుబడిని పెట్టుచున్న ఆ గోవిందున్నాడు. గ్రామీణ కట్టకాలకు 783200 పాటు గాననియుండుటచే ఈమెత్తమును అర్హులైనవారికి ఈవిషయమై 14-వ తేదీన తీర్మానించుటకు ఆసాధారణ సభను జేసెను.

మృతదీపులు

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—మానవుడు చనిపోయినను తీవ్రమైనవారిలో మాట్లాడుట సాధ్యమనియే కాని ఇంతవరకు వారల్లు మాట్లాడుచున్నవారు కాశ్యపుగ వారు బ్రతికియుండుననిశ్చయమైనదిని విడిచి అసాధారణములో దాక్షిణ్యముగా రనిరి.

అమెరికా రోముకు సరాసరివైమానికపయనము నిమిత్తము ఓట్లు గ్రీగరీ విమానము సాయంకాలము 8 గంటలకు యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి రోముకు బయలుదేరెను.

చీరావరిసీతులు

గుడ్డి, సెప్టెంబరు 6:—యాంగ్లీ దక్షిణభాగమున జాతిన ఉత్తరచీరావరినీతి ఓడిపోయిననాట నిజమని ప్రవచయినది.

దాక్షిణ్యము పోషుబట్టుకొనిరి. చామదిని బండిలుగ గొనిరి.

వాతావరణస్థితి

1927 నా సంవత్సరమున 8-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	తేలికపండిన గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	సాధారణముగ సంవత్సరమున వర్షపాతము
గోపాలపూర్	89.6	78.4	...	87.63	+ 15.18
విశాఖపట్నం	91.3	75.2	0.15	20.75	+ 4.70
కాకినాడ	98.1	74.8	0.45	18.84	+ 0.90
మచిలీపట్నం	94.6	80.5	...	21.44	+ 1.54
కర్నూలు	92.8	74.8	...	14.09	- 0.91
జిల్లూరు	98.6	71.6	...	5.61	- 1.61
అనంతపురం	8.95	- 0.75
కడప	97.6	80.2	...	10.62	- 8.85
నెల్లూరు	101.0	81.4	...	7.48	- 0.94
మద్రాసు	95.9	76.4	...	8.79	- 8.05
కడపూరు	98.1	75.7	...	6.91	- 4.07
నీలమ	96.5	74.1	0.86	22.82	+ 7.85
కోయంబూరు	98.1	70.1	...	8.89	- 1.24
తిరువనంతపురి	98.0	69.7	1.01	9.24	+ 1.12
నాగపట్నం	98.8	75.3	...	4.41	- 3.62
మధుర	99.1	77.2	...	9.08	- 0.15
పాంజి	88.0	77.6	...	0.22	- 1.39
తిరువల్లూరు	0	- 1.71
తిరువేంగళం	84.5	71.6	...	24.55	- 1.49
కొచ్చి	80.8	74.9	...	60.84	- 6.10
కాలికట్టు	94.0	78.0	...	81.67	- 0.20
మంగళూరు	83.9	71.7	...	108.58	+ 3.66
బెంగళూరు	87.9	66.8	...	7.65	- 6.74
మైసూరు	72.1	59.2	...	110.22	+ 18.79
కొడగూరు	69.8	58.9	...	15.72	- 2.28

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.45" విశాఖపట్నములో 0.15" వర్షించెను. మచిలీపట్నములో నిర్భయముగవర్షించి, ఇతరచోట్ల ముప్పుగావచ్చును. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 3 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో 3 కాకినాడలో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు పలవగవచ్చును. అల్పవర్షతక్కువ. నెల్లూరులో పగటిరాత్రివేడిమి 5 1/2, 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 10/0" డిగ్రీలు ఎండిగానెను. మద్రాసులో గూడ పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సర్కారులో కొన్ని విషయముల పడెను. ఆగ్నేయమున మార్పుగల్గెను. రాజధానిమధ్యభాగములందు వర్షించెను.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, హాదా వాతావరణకార్యజ్ఞుడు.

వినుకొండ తాలూకా ప్రజలకష్టములు

ఈతాలూకాలో గడచినసంవత్సరము కష్టములు లేక పంటలు కొద్దిగాపండినవి. పండినధాన్యము అంతా అమ్మి శిస్తులు చెల్లించి నిరాధారులయి నిలిచినారు. పశువులు మేతలేక యెత్తులపడి చాలా నశించిపోయినవి. చెండు మూడు సంవత్సరముల నుంచి సరియైనపంటలు లేకపోవుటచేత రయితులు ఇదినరకు తీసికొన్న ఋణములు తిరిగి చెల్లించని కారణముచేత ఋణములు పుట్టిన అన్నవస్త్రములను పశువులమేతకొనుటకు డబ్బులేక అల్లాడుచున్నారు. ఈసంవత్సరమైనా వర్షములుకరువలేదు. కొన్ని గ్రామములలో పయిల్లు వేసియున్నారు. కొన్ని గ్రామములలో పయిల్లు వేయలేదు. వేసినపయిల్లు ఎండి పోవుచున్నవి. ఇంతవరకు ఒక్కవన్నమైనా నీళ్లుపారేట్టు కరువలేదు. కొన్ని గ్రామములలో త్రాగుటకు నీరులేక మలమలమాడుచున్నారు. ఇటువంటి కష్టపురోజులలోనే కొన్ని గ్రామములలో కలరా వ్యాధులు, కొన్ని గ్రామములలో స్పృశ్యవ్యాధులు సంభవించి ప్రజలను పీడించుచున్నవి. ప్రజలను తిడుటకు గింజులు, త్రాగుటకు నీరు, పశువులకుగాతమువిషయములో ప్రభుత్వమువారు తగు ప్రయత్నము చేయుటకు నిజపరిసితులు తెల్పువారు లేనందున యీతాలూకా ప్రజలు, పశువులు ఘోషించవలసి వచ్చినది.

కూలీలపరిసితులు

రయితులకు పంటలు లేనికారణముచేత కూలీలకు పనులు తగ్గివని. కూలీలకు పనులు చెప్పవారులేరు. ఈ తాలూకాలో లోకల్ బోర్డువారుగాని గవర్నమెంటువారుగాని యేమిపనులు సాగించియుండలేదు. ఈజిల్లకు ఒకలేబరు తహశీలుదారువారిని నియమించినట్లు వినికిడియైతేయుచున్నది. వారు యీతాలూకాకువచ్చి కూలీజనుపరిసితులు యెప్పుడు విచారించి యుండలేదు. అట్టివారిని నియమించియున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు వారిని యీతాలూకాకువెళ్లి కూలీలపరిసితులు విచారించవలయునని వుత్తరువు ద్వారాచేయించవలసి యుండుంది.

ఇరిగేషన్ పరిసితులు

ఈ తాలూకాలో వున్న చెరువులకు తగు నీటివసతులు లేక సకాలములో నీరురాక పంటలు నశించిపోవుచున్నవి. కాని నీటిశిస్తుమాత్రము తప్పకులేదు. చెరువుక్రింద భూములకు చెల్లించవలసిన శిస్తులపయికమునకు మెట్టచేలలో పండించినపంట అమ్మి చెల్లించవలసినదావున్నది. ఈ తాలూకాలో పెద్ద చెరువులు— అనగా 1 గుండ్లకమ్మ, 2 కండ్లెరు, 3 నాగులేరు 4 కొంకేరు అనునవిగలవు. పొయ్యెనీరు అపరిమితముగా పోయి సముద్రములో కలియుచున్నది ఇట్టివరులకు యెక్కడ చెరువు నిర్మించియుండలేదు. నీరురాని వాగులకు మాత్రము చెక్కులువేయించి ప్రజలకుగవర్నమెంటును నష్టపరచుచున్నారని గమక వైసచెప్పినవరులకు ఆసకట్టు కట్టించిగాని చెరువువేయించిగాని నీరు వృథాగాపోయి సముద్రములో కలియకుండా చేయవలసి యున్నది.

జిల్లాబోర్డువారి అక్రమములు

ఈ తాలూకాభూములు సారవంతమునవి కాకపోవుటచేత రయితులు చీననీటిలో వుంటారనేకారణముచేత యిదివరకెప్పుడు ట్రాక్ గేట్లు పెట్టించియుండలేదు. జిల్లాబోర్డు పి. సి. యతిరాజులనాయుడిగారిచేతిలోకి రాగానే యీతాలూకాపరిసితులు తెలుసుకొనకనే వినుకొండగ్రామమును 4 గేట్లు పెట్టించియున్నారని ఆదుమిడబభూమిశిస్తుతే చెల్లించవలయున్నామనియు, గేటురుము చెల్లించుట కష్టమనియు, గేట్లతీసి వేయించవలయుననియు మహాజను అక్రమపంపుకొనగా వినుకొండకు యేవోవక ఘంటలలోవచ్చి విందులు ఆరగించి రహితులను విచారించకనే వెళ్లిగేట్లు తీసివేయుటకు యిష్టపడుటకు వొప్పుకొనకపోయిరి. ఈ గేట్లలో ఘోరమయిన అక్రమముగల గేటువకటి వున్నది. ఈ గేటు వినుకొండనుంచి చాట్రగడపాడు గ్రామంవెళ్లి డొంకమార్గము అమువున్నది. ఈ మార్గమున అనేకవెళ్ల మారమునుంచి వాగులలోను నంకలలోను యెంతో కష్టములపాలనమా తోలుకొని వచ్చిన బండి వినుకొండవద్ద రోడ్డును అడ్డుగా యెక్కిరిగినంత మాత్రముచేతనే గేటురుమును వసూలుచేయుటగా జిల్లాబోర్డు ప్రతిజెంటుగారు తాలూకాబోర్డు ప్రతిజెంటుగారు ఖుద్దుర తనిఖీచేసి యీ గేటు యిక్కడవుండుట అక్రమమని ఒప్పుకొని మేము వెళ్లి యీ గేటు తీసి అవుతలముయిలులో పెట్టిస్తామని అప్పుడు చెప్పమేగాని వారి స్వస్థానములోకి వెళ్లిన తర్వాత యీ గేటు

ప్రస్తావన వారికి పట్టనేపట్టదు. ఇట్టి అక్రమపు గేటునివ్వడముయి ప్రజలు చెప్పుకొనగా ప్రతిజెంటు నిర్లక్ష్యభావము వహించినందులకు ప్రజలకు చాలాకష్టపట్టెను. యిందున్నచి ఇట్టి అక్రమమైన గేటును యిప్పుడు జిల్లాబోర్డు ప్రతిజెంటు గారును మహారాజశ్రీ గారు సహాయము పంపింపగలరనిగా వచ్చి తనిఖీచేసి తీసివేయించెదలేమో చూడాలనియున్నది.

శాసనసభ్యుల వాగ్దానములు

ఈ తాలూకాకు వోట్లరిమిత్తం వచ్చినవర్షకు యీ తాలూకాలో కొన్ని గ్రామములలో త్రాగుటకు నీళ్లు దొరకలేదు. అట్టి గ్రామములు మేము కన్నులారా చూచియున్నాము మీరు మాకు వోట్లుయిస్తే మీ కష్టములములకు వారసభలలో చెప్పి మీకష్టములు తీరగలగుటకు నీటిని ముందుగా యేర్పాటు చేయవలయునని గవర్నమెంటులో పోట్లాడి కృష్ణకాల్యలు తెప్పించి యేర్పాట్లు చేస్తామనియుచెప్పి చాలెవని పూర్తిచేసికొన్నారని పని పూర్తికాగానే యిది అన్నియు వారికి తెలిశివుండిమాడా యేమి ప్రయత్నము చేయుటలేదు. ఈ తాలూకా కడవో అని గోడు పెట్టమనగా వక్కమెంబరునావచ్చి ప్రజల పరిస్థితులు తెలుసుకొనిపోవలేదు వారి మనస్సును వారు ప్రజావంతులమనిచేతా అమానుక ప్రజలను మోసగించి వోట్లు యిప్పించుకొన్నామని సంతోషించవచ్చు. కాని అట్లు సంతోషించుట న్యాయమైయుండును. ఈతాలూకా ప్రజలు మిలి రాక్ ష్రీ షిల్లలమర్రి అంజనేయల గారికి వోట్లు సమర్పించుతూ లక్ష్యులన్నామి మూర్ఖులమని నవ్వుడు అంజనేయలు సముద్రము దాటి సంచి తెచ్చి బ్రతికించినట్లు మనకొరకు అంజనేయలుగారు కాననభక్తుల వెళ్లి గవర్నమెంటులో పోరాడి కృష్ణకాల్య అనే సంచిని తెచ్చి ప్రజలను బ్రతికించగలరనే వుత్సాహముతో వోట్లు సమర్పించి యుండగా తిరిగి యీతాలూకా ప్రజలు మేములేక మలమల మాడుచున్న కాలములో ప్రజల పరిస్థితులు తెలుసుకొనిపోవడమువల్ల ప్రజల మనస్సులకు కష్టముగో తోచుచున్నది. ఇంట్లనయినా మాతాలూకా పరిసితులు చూచి శాసనసభలో తగు చర్చజరపవలెనని వేడుకొనుచున్నాను.

అన్నాకడ సుబ్బారాయుడు.

మాన గోల్లా సి సి మాత్రం
30 మాత్రం 0-10-0 (పది అడలు)
నలనులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) సుఖమధికము
కరీరములో ఉన్నాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల
కీమాత్రం దివ్యావృత్తము, అక్షరము, అరుచి, ఆవులంతలు
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వారంగము
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, కిరణులు
వేర్లు, అస్థులు మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పులను
పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రం మేహనాశనొప్పులను వెంటనేగోల్లును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అపరిమితముల ఔషధ
ముగలచేతను భరమహాసక్రియ యుగి చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1076)
ఆయుర్వేద వైద్యులయ్యం
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.
యేలూరు డి|| ము|| కోర్టు

O. S. 301/1927.
వాది:—బసావనసంగు
and
ప్రతివాది:—కాసీరాంపాత్రో
యీ నెంబరు డిక్రీ వారంటు గ్రంథములో ప్రతివాది తాలూకాలోడ జపుగాబగెన జిల్లామున సదరు కోర్టు వారెల్ల 10-9-1927 తేదీన చేయవలయునని ననిన్ని సదరు వేలములో వాది పాటమును కొని పాటముత్తరి డిక్రీ బాక్ క్రింద విక్రయించుకొనుటకు వాది విక్రీయను దాఖలుచేయువాడని నీ సదరుసిటిషనుకు ప్రతివాదికి ఆదేశము ప్రక్కయెడల 7-9-27 తేదీకి కోర్టులో మనవిచెప్పుకోవలసినదనిన్ని ప్రతివాది అట్లుజరిగించనియెడల సదరుసిటిషను ప్రతివాదిపరోక్షముందు తీర్మానించవలయునని యిందుమూలముగా తెలియచేయుచున్నామి.
ఏలూరు } వారణాసి పద్మనాభము
2-9-27 } వాద్యి డి||

బ్రహ్మచర్యవ్రతము కేవలము మానసిక కత్తివై ఆధార
పడియున్నది. దీనికి సహవాసదోషముకూడ తొంతపలకు దోడు
పడును. దుష్టసహవాసము ఘటించిన సందర్భములలో బ్రహ్మ
చర్యవ్రతము బొందు మీనస్థితి వర్తనాతీతమగును. తీర్థానములకు
ల్లను శాసనములవల్లను మనోఘర్షణలను నిర్బంధింప బ్రతు
త్పించిన తీర్థానములవలనను శాసనములవలనను గలుగునని ఎం
చు ఫలము కేవలరకపోవుటయే గాక మీదుఁజిక్కిలి దుర్భర
స్థితికూడ సంప్రాప్తమగునేమో యనినాడ భయమగుచున్నది
భౌతిక శరీరమును నిర్బంధించుటకు సాధ్యము కావచ్చును గాని
మనోవృత్తిని నిర్బంధించుట కెరసికిని సాధ్యము కాబాలదు.
మనోనిగ్రహము లేకపోయిన ఈ మహా పవిత్రమగు వ్రతమును
ఁగింప కష్టసాధ్యమగును. ఖనోనిగ్రహముచేసిన శరీరనిగ్రహము

ము సాధ్యమగును. కనుక వనోనిగ్రహము లేనియెడల శరీరము ను నిగ్రహించుటవలన గలగు మేలుకన్నను హానియే పదిరెట్లై క్కువగా నుండును. దీనికి దోడుగ మనకునకును శరీరమునకును ఉత్సాహపూరితమగు వ్యాధిగ్రామము లేకున్న రెండుగురు దుర్బలములై శరీర సౌఖ్యమును బొత్తుగా నభివృద్ధి చేయును.

వీర్యము ఈ శ్వరాంశమున తేరిన మహాశక్తి వంతులగు పదార్థము. వీర్యమే సకలప్రాణుల సృష్టిస్థితియములయములకు హేతుభూతమైనది. ఈశ్వరాంశమున వీర్యములేక ఏప్రాణము ఈప్రపంచమున నిలువజాలదు. ఇటువంటి అద్వితీయశక్తిగల వీర్యము మనభారతదేశ శివోష్ణాదుల ననుసరించి సాధారణముగా ప్రతిమానవునికిని 14 వ యేట నృధిబొందుటకు ప్రారంభమై 16 నయేటనో లేక 18 నయేటనో పరిపక్వమగునకు వచ్చును. కొందరిశరీరధర్మముననుసరించి 20 సంవత్సరములవరకు పరిపక్వముకాకయుండవచ్చును. వీర్యము పరిపక్వమగునకు వచ్చు కాలములో బాలరు బహు జాగరూకులై మెరుగినగాని పరిపక్వమగునకు వచ్చుచున్న వీర్యమును కాపాడుకొనజాలరు. ఈసమయముననే బాలరు మనఃస్థిమితమునకు అనేకభంగములు కలుగుచున్నవి. అందు స్త్రీసందర్శన సంభాషణాదిదోషములు చాలముఖ్యమైనవి. స్త్రీలదర్శించుటవల్లను, స్త్రీలతో సంభాషించుటవల్లను ప్రకృతిధర్మము ననుసరించి యువకులకు స్త్రీలపై బుద్ధిపోవునటులయందు ఆశ్చర్యములేదు. వీర్యము సంపూర్ణముగా నృధిబొంది పరిపక్వముకాకమునుపే, పిర్యాంగము నృధిబొంది బలపడకమునుపే ప్రకృతిధర్మముననుసరించి యువకులకు స్త్రీసౌఖ్యముపై చింతగలుగుటవలన చెలిసియో లేక చెలియకనో స్వప్నములలో వీర్యస్థలమునకు ప్రారంభమగును. ఈ వీర్యస్థల మహాలోకపితామహునకు లోనైన యువకులు భౌతికముగా స్త్రీసౌఖ్యము ననుభవించువారికన్న ఎక్కువ వీర్యవృద్ధి మునకులొనై శరీరబలము క్షీణించుటకును మనోబలమును కోలుపోవుమరు ఇంతియగాక వీర్యవృద్ధి ప్రారంభమగును. వీర్యవృద్ధి నశించుటకు ప్రారంభమైన గర్భధారణమునకు హేతుభూతము లగు జీవాణువులు క్షీణించును. అందువలన యువకులు పరమేశ్వరుడొసగిన ఆనందము ననుభవించుటకు అవకాశము లేనివలనను తలచు పరిస్థితులుగూడ సంభవింపవచ్చును. వీనికి తోడు ఇష్టాన్నమును భుజించుచు, మెత్తని దూదిపరుపులపై కలసిండుచు స్త్రీపురుషుల ప్రేమలను కన్నురాలయచుచు, మనోదర్శనమున యూహించుకొనుచు, నృత్యనాట్య ప్రదర్శనాదికార్యములయందు పాల్గొనుటవలన స్త్రీచింత ద్విగుణీకృతమై మనోనిగ్రహము బొత్తుగా క్షీణించి వీర్యవృద్ధి నృధియగుట కాస్పదమగును.

పై విషయము లన్నిటిని దీర్ఘముగా యోచించిన, మనకును నిగ్రహింపజాలని యువకులకు, త్వరలో వివాహముచేయుటయే ఉత్తమమని తోచుచున్నది. లేక బ్రహ్మచర్యవ్రతాదిక్షువలన గలగు మహాలోభములను యువకులకు గలుగజేసి మానవ కల్యాణమునకు దోడుపడవలయునన్న, సనాతనమునుసంపాదించు ప్రధానకములగు గురుకులవాసములను గ్రామాంతరములలో నేర్పరచి 10 సంవత్సరముల ఈక్షుల బాలరకాలరిని ఆగురుకులములకు బంపుటయే తీర్మానించిన ఈకార్యము సాధ్యపడును. గురుకులములలో స్త్రీసందర్శన సంభాషణాది మహాదోషములకు బాలురు లోనగుటకు తగు ఆస్పదముండదు గాన బాలరువీర్యవృద్ధికిని, వీర్యపరిపక్వమగునకు ఏలాటిభంగములు కలుగజాలరు. పదిసంవత్సరములు మొదలు యిరువదియేండు సంవత్సరముల వయసువచ్చునంతకు నిర్యలవాయువు నాస్థూణించుచు, పరిశుభ్రమగు జలమును పానము చేయుచు, ఉడుపులను సంతముగా శుభ్రపఱచుకొని ధరించు కొనుచు, భూమిపైన దర్బాసములమీదనో, కృష్ణాజినములవనో లేక వ్యాధిగ్రాసములయూహించినో శయించుచు, వృత్తుచ్చాయలక్రింద దర్బాసములకేసికొని ప్రాణాయామాది వాంఛితవిద్యల గుర్వాజ్ఞానుసారము అభ్యసించుటకు మన బాలరుకు మంచి అవకాశముగలుగును.

ఇటుల 25 సంవత్సరములవఱకు వనములలో విద్యాపరిశ్రమజేసిన యువకులు ఆస్థితబ్రహ్మచర్యవిషయాలపై, సంపూర్ణ మేధావంతులై గుర్వాజ్ఞానుగైకొని పురుషుల బ్రవేశించి వివాహముచేసికొని అలోగ్యభాగ్యముతోను, అనుమలదాంపత్యముతోను, తేజోపరిపూర్ణమగు సంతానముతోను చిరాయురారోగ్యైశ్వర్యములను అనుభవించగలుగుదురు. స్త్రీలుకూడ గ్రామాదులయందు విద్యనభ్యసించుచు లోకధర్మములను గ్రహించి మహావీరవ్రతలై, భర్తలకు సహధర్మచారిణులై సంపూర్ణారోగ్యవంతులై మేధావంతులగు వీరమాతలుకాగలరు. ఆ కాలమరణములను, బాలవితితువుల సంఖ్యయు తప్పకనశించును. 10 సంవత్సరముల ఈసమయముల 25 సంవత్సరముల వఱకు

బాలురను గురుకులవాసమునందుంచుటయే జేయగలిగిన సందర్భములలో స్త్రీపురుషుల వివాహకాలము పురుషునకు 25 సంవత్సరములవఱకు, స్త్రీలకు 16 సంవత్సరములవఱకు నిర్ణయింపవచ్చును. కాని అటులగాక బాలరమకూడ, స్త్రీసందర్శనసంభాషణాదిదోషములకులొనై, స్త్రీవాతవరణములో గ్రామములలోనే నివసింపజేయవలయునని యుద్దేశించిన సందర్భములలో పురుషునికి 16 లేక 18 సంవత్సరములవఱకు, స్త్రీకి 12 సంవత్సరములవఱకు వివాహముచేయుటయే పరమోత్కృష్టమని విశాలదృష్టితో యోచించినవారు గ్రహింపగలుగుదు రని విన్నవించుచున్నాను.

వెల్లూల రామకృష్ణశాస్త్రి, జమ్మలమడుగు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(8-9-27)

సీమజవుళి దినుసులు	
ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కారికమ్ము—22 X 22 మంగిసమర్కు (బి)	8-12-0
సరాసరికము	7-12-0
కారికమ్ము—22 X 22 "మోటూరై" (బి) రు	8-8-0
సరాసరికము(20 X 20) రు	7-8-0
కారికమ్ము—22 X 22 వేరుకములు (బి) రు	8-8-0
సరాసరికములు రు	7-8-0
తెలుపు మల్లు—1708 (నెట్) రు 12-8. గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 13-4-0; 1702 రు 10-6-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 78, 8-6-0 ఇ. సి. 78 రు 9-0-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-2; 7668 రు 7-12, 78078 రు 8 0; జి 78 రు 7-2-0.	
తెలుపు వర్క్స్ న—H. K. 62 రు 17-0-0, C. 40000 రు 22-0; బి. బి. బి. రు 15-4-0.	
టియోన్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-0; నూలు	
40 సెంటరు సీమ (5 పౌ కట్టులు)—టూక్రి రు 6-1-0 చలువ (కొంగ) రు 7-7-0; చలువ ("ఎనిటిక్సెట్") రు 7-1-0; చలువ (నాగకన్యక) 7-4-0 చలువ (గున్సి) రు 7-8-0 చలువ (గర్లజెండా) రు 7-1-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడః (ఎర్ర) రు 7-12; నూలువ్యాపారి రు 7-8-0;	
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 12-5-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-4, సెమక రు 15-8; "డంబుల్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 13-8; కలసము (ఎర్ర) రు 9-8; రుదుకారము రు 9-2-0 ఎర్ర గడియారము రు 9-0-0; పెన్సిల్ రు 9-0-0.	
సిమెంట్ పీచా వెల్:—	
గోగ్ పీచు ("చెయ్యి") రు 11-12;	
జర్మన్ "లేడి" రు 10-0-0.	
చక్కెర మూటయొక్క ధర—	
జావా "రెడ్" రు 30-1-0. అక్బరు రు 29-14-0 నవంబరు 30-0-0 డి సెంటరు రు 30-0-6.	
పదునువేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	
అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిన్" రు 1-1-0; 1-1-9	
" (8½ టు 9) " " రు 1-0-6 టు 1-1-8	
" (తేలిక) " " రు 1-3-0 టు 1-8 6	
" (8½ టు 9) బెంగళూర్ రు 1-1-3 టు 1-1-9	
" (7 టు 7½) " " రు 1-2-0 టు 1-2-6	
" (తేలిక) " " రు 1-3-6 టు 1-4-3	
" (8 టు 8½) బెజవాడ్ రు 1-1-3 టు 1-1-9	
" (6½ టు 7) " " రు 1-2-0 టు 1-2-6	
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-1-9 టు 1-2-6	
" (6½ టు 6¾) " " రు 1-2-6 టు 1-3-0	
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-2-0 టు 1-2-9	
గజతోలు రు 0-11-0 టు 0-11-6	
గజదూడతోలు రు 0-13-9 టు 0-15-6	
అవుదూడతోలు రు 1-18-0 టు 1-14-9	

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమడిన వెంటనే ఒక పురుగు జంప ప్రారంభించి వాంతిధేయల తగ్గించి మాత్రము వెచ్చించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచో నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అన్నతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు

వేరుపురుగు

ఈపురుగు ఒక ఆంగుళము నిడివిగలిగి చిటికెనకేలలేలావుతో తెలుపువర్ణముగలిగినది దీనికి తలసమీపమున మాత్రము నాలుగు సన్నని కాళ్లు గలిగి తలకొంచెము ఎరుపు మిశ్రమైన పసుపురంగుండును. కత్తిరింపుటకు పిలుగునట్లు దీనికి నోటి సమీపమున రెండు లేగ ముండలను బోలిన కొండుండును. ఇది భూమిలోనే ఉత్పత్తియై భూమిలోనే ప్రాచుర్యమును, పైటికెప్పుడును వచ్చునదికాదు ఇది సాధారణముగ యెరువు దిబ్బలయందుండును. దీని ఆహారము సాధారణముగ మన్ను పేడ మొదలైనవి కాబోలు.

ఈ పురుగుపల్ల ఒంటివేరు గల పైకలప చాల నష్టచా యకముగ నున్నది. యిసుక మిశ్రమము గల మెత్తని భూమి యందు వేరుసెనగవైరును పత్తిపెరుగు యెట్లు వేసినయెడల-యిది ఒకే వేరుగలిగినది-పై పురుగు భూమిలోనే యుత్పత్తియై వేరుసెనగచెట్లకు ప్రత్తిచెట్లకు వేరు కత్తిరించుటచేత ఆ చెట్లు చచ్చి పోవుచున్నవి. ఒకచెట్టుకు కొరుకుట ముగియటతోడనే భూమిలోనే రంధ్రము చేసుకొంటూ ప్రాచుర్య మయియొక చెట్టుక్రిందికి పోయి దానినికూడ కత్తిరించును. యీ విధమున పైకల పాలమును బయల్పరుచుకొని మరొకరు.

ఈ పురుగులు మెత్తని నేలలందు ఉత్పత్తియైయున్న గట్టి పాలమునం దుత్పత్తికాదను నమ్మకము ఇచ్చుటి ప్రబలది. కాని ఇదియేకారణముచేత పుత్పత్తియగుచున్నదో దీని చికిత్సచేమిటో తెలుసుకొన గోరికయున్నను యెవరి నడిగిన తెలుపుదురో తెలియనివారైయున్నారు. ఈపురుగులపల్ల రైతులు చాల నష్టమును పొందుచున్నారు. గాన యీ పురుగులు యేకారణముచేత యెటువంటి సాముగల భూమియందు ఉత్పత్తియగును? అట్లు ఉత్పత్తికాదుండ చేయవలసిన ప్రతీకారమేమి? కాస్త్రీత్యా తయరుచేయబడిన యెరువులను వేటి నైనము చేర్చవలెనా?

ఈ విషయములకు సమాధానములను పుస్తకముయొక్క యందారి తేరినవారుగాని కేవలము ఆనుభవముచేత ప్రతీకారమును తెలుపగల రైతులుగాని క్రిమికాస్త్రజ్ఞులుగాని యెవరైనను సరియే యీ పురుగులచేత నష్టము రైతులందరికి చువ యోగముగానుండును గనుక యీ పత్రికారాజమున వెల్లంకించి రైతులకు మేలు చేయుదురుగాక యని ప్రార్థన.

కలచవీడు రామానుజాచార్యులు.

వెలువడినది! త్వరపడుడు

నీ తినిది

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుండగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెటు దేశమునకుం బోయి యాభాషలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే నంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గోషులోనికి బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసంజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్విభోగ దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొను నైజ నిడు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి ౩ 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణము పండ్లతో ముటవలన చిగుట్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రుక్మాజకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు మృదులువలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నివ్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రముల, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును.

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల సుచిత్రముగఁ బంపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

భాద్రపద మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

చాటుపద్యములు—వడ్డెది సుబ్బారాయణుడు గారు; నేపాళ-
హోలగ శబ్దములు—తాపీ ధర్మారావుగారు; హృదయపటము—
గాజేపల్లి అనంతముగారు; నన్నయయతులలోని యనందర్పములు—
సూరిగుచ్చి కృష్ణమూర్తిగారు; కర్మ—కె. ఆన్నమరాజశర్మ గారు;
ప్రసన్నయాదవ విమర్శనము—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి
గారు; సికారకె—ముద్దుకృష్ణమ్మ గారు; మేఘసందేశము—బులుసు
వేంకటరమణయ్య గారు; ఆనందకందము—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావు
గారు; ఏరమ్మ పేరంటాలులోని పాటలు—పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ
గారు; నెలుగు—కొంపెల్ల జనార్దనరావు గారు; పద్మినీస్మృతి—వేం
కటకాళి—న కవులు; శివరామా!—పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు
గారు; చిన్ని పువ్వు—నాళము కృష్ణరావు గారు; ఆంధ్రనగరము—
దూపాటి కొండమాచార్యులు గారు; ప్రతిమానాటకము—వేటూరి
ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ప్రకృతిపటము—పూడిపెద్ది వెంకటరమణయ్య
గారు; శైలులమతకథలు, 2—పంచాగ్నల ఆదినారాయణ శాస్త్రి
గారు; పాములాడు—కవికొండల వేంకటరావు గారు; కచటతపలు—
భామిడిపాటి కామేశ్వరరావు గారు; పల—[హరితకృతము]; విఘ్నే
స్వగతకూడ ఒకదెవుడేనా?—కుందూరి ఈశ్వరదత్తు గారు; ఈజపు

దేశచరిత్ర - ప్రస్తుతపరిస్థితులు—నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు
గారు; వేంకటేశ్వర కల్పవృక్షము—పండిత పురాణం సూర్యనారా
యణతీర్థులు గారు; పౌరాణికకాల వ్యవసాయచరితము—వెంకట
వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; తిక్కన కవిత—తూములూరి శివ
రామయ్య గారు; సక్వారుబాయి సహగమనము—అడవి శంకరరావు
గారు; ప్రళయనర్తనము—శ్రీ. శ్రీ.; అశోకుడు బౌద్ధుడా?—
బుర్రా లక్ష్మీనారావు గారు; నాబాస—వెంకన్న పంతులు గారు; చాళు
క్యులచరిత్రమునుగురించి కొన్ని సంశయములు—యన్. వెంకటరమ
ణయ్య గారు; ఉమర్ ఖుయామ్—ఉమర్ ఆలీషా గారు; ఆంధ్రు
లెవరు?—గాడె నరసింగరావు గారు; కర్ణప్రత్యక్షి—వారణాసి లక్ష్మీ
నారాయణ గారు; గీతము—అడవి బాపిరాజు గారు; భారతవర్ష
చరిత్ర—జాతీయవాదుల సిద్ధాంతములు—కోల వెన్ను రామకోటిశర్మ
రావు గారు; శ్రవణము—శ్రీపతి త్ర్యంబకరావు గారు; కళింగశిల్ప
ము 2—గొ. రామదాసు గారు; నాగానలహరి—సి. యమ్. శ్యా
మారావుగారు; కలగూరగుంప:—అజంతాచిత్రములు; బాడపూరు జాతీయ
విశ్వాపీఠము; పండులపే వెండ్రియాడిలి; స్టేటివిచిత్రము—; భిక్ష—ఈశ్వర;
విమర్శనలు—; సాధిప్రాయవిశేషములు—

చిత్రములు

శ్రీవర్ణ చిత్రములు:—పరూధిని; కాలీయమర్దనము.

సాధారణచిత్రములు:—గౌరీ శంకరులు; మైసూరు మహారాజగారి రజతోత్సవ చిత్రములు 2; తరిమివేయబడిన దక్షిణాఫ్రికాభార
తీయుల చిత్రములు 2; యాదవపుర విద్యాపీఠచిత్రములు 2; కీ. శే. పి. సి. పార్థసారథిసాయుడుగారు; డాక్టరు అన్నాగారు; బెల్లెకొండ
సుబ్బారావుగారి శ్రీకృష్ణపాత్రిము; వెయ్యి చేతుల బద్ధవిగ్రహము; బాంబాయిరాజధానిలోని ఇత్తడి, రాగి పాత్రసామగ్రి చిత్రములు 5;
ఇతరచిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూపు'ప' ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్దరు
పంపిన ఈ ఖర్చులు తగ్గను. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక సంపుట ఆలస్యమగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 30
డిటా	1/2 పుటకు ,, 11	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	పుటకు ,, 6	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	1/2 పుటకు ,, 13		
డిటా	1/4 పుటకు ,, 7		

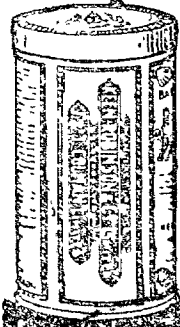
రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి
చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

మీరున్న
మీకుటుంబమువాల్లున్న
సుకముగావుందురు.

రాబింసన్ బార్లీనికొని చేయబడిన బార్లీనీళ్లను మీరున్న,
మీకుటుంబము వాల్లును బోంచేసినయెడల, మీరందుకును
సుఖముగావుందురు. దానిని దినమున్న బోంచేసినయెడల,
కడుపులోపుండు, పేగులున్న, ఏయొక్క బాడచేక రీతిగా
వుండును. కడుపులోపుండు యవియన్నియును సరిగావుంటే
మీరు సుఖముగా వుండవచ్చును. ఎండకాలముల్లో యీ
బార్లీనీళ్లతో నిమ్మపండు రసమున్న, అయిసున్న, కలిపి
బోంచేసితే, త్రాగుటకు యీ పానకమును రుచిగా వుండేది
గాకుండ ఆరోగ్యమున్న, సుఖముగాను వుండును; స్వీరము
గాని లేక వేరే ఏ నొప్పిగాని వచ్చినట్లయితే బార్లీగలజాని
లేక ఆ నీళ్లుగాని కాచి బోంచేసితే నిండా అనుకూలముగా
వుండ చు. నీలవర్షము పూసివుండు డబ్బిలోనివుండు 1-వపును
లేక ½-వపును రాబింసన్ బార్లీను తీయండి.

**ROBINSON'S
PATENT BARLEY**

రా బింసన్ బార్లీని
తీయండి.

గోక్షీరవర్ధని

గోవు పాలను అత్యధికముగా వృద్ధిచేయును.

గోక్షీరవర్ధని స్వభావ సహకారి. దీని సుపయోగించి గోవుల పాలను ఆరోగ్య
కరముగా చేసి వానర్పరాదు? వాటి రోగములను నిర్మూలించి, పాల నభివృద్ధి
చేయు దివ్యాస్త్రము. ఆ త్రీరము గ్రోలినవారికి, పసికొల్లలకు, ఏ యింజక్షనును,
బాషధములను వాడకుండానే అజీర్తిని తొలగించి రక్తవృద్ధి చేసి బలము నిచ్చును.
నెలకు సరిపోవు 2 పౌండ్రా 1కి నెలకు 2-0-0. పొట్టపురుగులు వేరు.

ఆంధ్ర దేశమందంతటను

మా వరకు నమ్మబడు
వీలెట్లు కావలెను.

నెల 1-కి రు 15 జీతమును అలవెన్న రు 5 యిచ్చబడును. నెలకు 60 పౌండ్లకు
తక్కువలేకుండా అమ్మవలెను. నెలకు 80 పౌండ్లకు
తక్కువ 15 పౌండ్లకు చొప్పున పంపుదును. ఖచ్చయిన వెంటనే ప్రకము పంపిన
నెలకు పంచాక్షర పంప నగను. ప్రతి నెల 10-ప త గోవున జీతములు పంపబడును.

నక్క-న అమ్మనారలకు ప్రత్యేక కమిషన్ యిచ్చబడును. ఉపాధి గోవులకు 0-1-0 క్ల పంపవలెను.

వలయువారు: Goksheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No. 314, MOUNT RD. MADRAS.

గజ్జికీలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ లైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జ
శిలము, చిల మొదలగునవి నశింపును. తక్షక పనిచేయును.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు
రెండు నిమిషములలో మొదలంటి నొరిపోవును. దీనివలన చర్మ
ము నలువెక్కడు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.
అమృతాంజనం దీపో, బొంబాయి - మదరాసు,

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీశరీరముగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరముపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి యుండిన నీరంధ్రముల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈయందు వగైరాలు చేతనప్పుడు నీవుశేతు వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గనుక నీశరీరము యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన వలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనానె (రిజిష్టరు)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరవలెను. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రళేపించి యుండిన రెండుమాడుసారులీదూనెను రామటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కడుక్కోలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆమెను మెస దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెదలెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

అందరి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుదు.

నూనె న న ద్రవ్యము లకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

అతిచక్కయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి నువాసనకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు. శేడే అడదను వర్ణింతు.

1/2 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రామ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు. డజన్ 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు పబ్లిషింగ్:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, కామ్యూనుశీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

ఏల ఉపయోగింపరాదు

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అదృశ్యమైన ఔషధములను వుపయోగింపుడు.

- నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను ఉపయోగింపుడు.
- తామరకు - "కురెయిన్"ను "
- శ్వాసకాసరోగివదులకు - "అస్తాక్యూర్"ను "
- బలహీనులకు - "స్ట్రెవర్స్ ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను "
- టానిక్ లకు - "నెర్వెస్ టానిక్ మాత్రల్"ను "
- "పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను "
- "ఈస్ట్ స్నూ సిరప్"ను "
- "సిరప్ హైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను "
- "జిన్"ను "
- గనేరియాకు - "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా సి. కొవెయిబా కంబుచు"ను "

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా అధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి గనుక చాలా సమీపమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

అగత్యమైన విన్నపము.

ఒక ఆంగ్లేయ స్త్రీ ఈ క్రిందివిధమున తెలుగుభాషలో నీ విన్నపమును వ్రాసి ప్రచురింపగోరెను:-

నేను ఈమధ్య ప్రియమైన భారతదేశమును దర్శనము చేసితిని. ఈసారి ముందరికంటె మనోహరములను కలిగెను. ఎందుకనగా, జనులకును భూములకును దారిద్ర్యమును చెడునెలగాను ముఖ్యముగా పశువులకును జంతువులకును ఆహారములేక పీనసితిలోనున్నట్లుగా కనబడెను. దీనికి కారణమేమని తెలుసుకొంటిని, ఆ ప్రాంత్యములో 6 సంలనుండి అసలు వర్షము లేనేలేదు. లేక చాలా తక్కువగా వచ్చినది అని చెప్పవచ్చును. అయినను ఈ విషయము దీనికి సంబంధమైన విషయమును ఇంకా ఈ పుస్తకములో వ్రాయుట నాకు అసకాశము చేదు.

అప్పుడు ఈ విషయములో ముఖ్యముగా బాధపడుచున్నవారు కుక్కలును పిల్లియును గాడిదలుతో నా పని.

దేశభక్తులను భారతదేశపు గౌరవమును పోషించేవారికిని విషాదముతో నొప్పుకొనినదేమనగా, చెప్పిన జంతువులకు కలిగినటువంటి పీనమైనస్థితి యితర ఏమైన నాగరికతగల రాజ్యములో లేదు.

ప్రతియొక్క సంలకు ఇండియాదేశమును చూచుటకు దేశసంచారముచేసేవారు, వినోదముగా వచ్చేవారు, వారిలో కొందరు "మన సంచారములో విధులలోను సేవనుగలోను వేరెవోట్లలోను చచ్చిపోయినటువంటి దిక్కులేని ప్రాంతమైన సితిలోనుండి జీవజంతువులు కనబడి మనస్సు నొప్పించి మనకు కలిగిన సంతోషమును చాలామట్టుకు చెరిపివేయబడినది" అని పలకకయ్యండగా విని మన మనస్సు క్రుంగియుండినది కాదా!

చాలామంది తెలుసుకొనినదేమనగా, కుక్క ఎంత విశ్వాసముగలది, తెలివిగలది, ప్రేమగలది మనుష్యునికి స్నేహితుడు యున్నట్లుగా శ్రేష్ఠమైన గుణముగల జంతువు.

ఇంటిలో మధ్యలో పెంచబడిన పిల్లియును, సాధులైన తెలివిగల పూర్వకాలములో గృహముగా పెంచబడిన గాడిద మితిలేని గుఱుముతో చూచినదేమనగా,

ఆహారములేక చిక్కిపోయిన వ్యాధితో బాధపడుచున్న కుక్కలను, భరించరాని భారములచేత వంకరపోయిన పిల్లలను కాళ్లను, మేతలేని లేక సందరించుచున్న గాడిదలను, వాటికి కలిగిన బాధ వాటి కన్నులలో నగపడి నెల్లప్పుటికి మరువలేక మనస్సు నొప్పించును.

ఇటువంటి జంతువులు నెవ్వరును హింసజేసిన లేనప్పటికిని, జనులకు కాంతమైన దయగల గృహము కలిగినప్పటికిని, జీవము పావనమైనదగు సిద్ధాంతము కలిగినప్పటికిని, ఏమైనను చంపుట పాపమని నమ్మకము కలిగినప్పటికిని ఇంటిగడపయెదుట పాపము! చావునకు సమాపమునున్న ఈ జీవజంతువులందు కనికరము చూచు చూపించేవారు నెందరు?

ప్రతిదినము చూచి ఆలవాటుకలిగి హృదయము నిర్ణయగా అయిపోవును.

అయితే కొందరికి అలాగున కాదు. కనికరముకలిగినవ్యసనమాయెను. అయినను నేమిచేయవలెనని తోచలేదు. కొన్ని దిక్కులేని జంతువుల ఆహారముపెట్టుట నేమి ప్రయోజనము. విస్తారమైన నీ కేసును తొలగించవు.

మహాత్మా గాంధీ చెప్పినట్లు పస్తుపడిన కుక్కలకు అప్పుడప్పుడు చిన్నచిన్న ముక్కలును పెట్టి దీనికి అనూనము జేయుట చెప్పవచ్చును. దానిని సరిగా పెంచుకొనవలెను. గాని లేక సర్కారువారిచేత సాధ్యమైనంతమట్టుకు నొప్పిలేని విధముగా వాటిని చంపబడనివ్వవలెను.

మహాత్మా ఈ రీతిగా వ్రాసినందునల్ల వాదము ప్రతివాదము ప్రతివాదము జరిగినదని నాకు తెలుగును. అయితే ఈ విషయములో మహాత్ములొక్క అభిప్రాయమును సాధారణమైన జనులయొక్క అభిప్రాయములు భేదములేక ఏకీభవించునని కోరుచున్నాను.

పాశ్చాత్యదేశములలో అక్కరలేని కుక్క పిల్లి పిల్లులు పుట్టబడినాగానే చంపెదరు. ఈలాగున అక్కరలేని జీవజంతువులకు బాధ తక్కువ కలుగను.

అయినను హిందువులలో యటువంటిపద్ధతి సరిపడదనియు వారి అభిప్రాయములను మార్చివేయుట చాలాకాలము పట్టవచ్చునని తెలిసి ఇంకొక యుపాయమును విషయమై నాలోచించినాను.

జనులమీద జేసిన పన్నులనుండి లేక్కలేని పనికిరాని జంతువులను పోషించుట మీదలేదని విధితము.

ఏమిచేయవలెను! ఈక్రింద చూచించిన యుపాయము శుభ్రమైనదిగా ఏమియున్నదని చెప్పగలరా? చెప్పగలిగినయెడల చెప్పుమని వేడుకొనుచున్నాను.

ఈ యుపాయమేమనగా, సంలలో రెండు, మూడు పార్లకు యజమానుడులేని కుక్కలును యజమానుడు గుర్తు (కాల్లర్) లేని కుక్కలును పట్టుకొని తీసివేసి సాధ్యమైనంత

మట్టుకు నొప్పిలేని కుక్కమైనరీతిగా చంపబడవలెను. బోర్డులు ఈ పని చేయించబడినది.

అయితే దొరతనము మతము విరోధముగాను పదతి విరోధముగల చిత్తును చెల్లించిరి మనకు తెలుసును. గమక జనులు విన్నపములచేత సాధారణమైన విధానమురీతిగా తమ ఇష్టములను వెల్లడించవలెను. యంతట దొరతనము ఏమైన చేసెనరని సంబోధములేదు.

ఇక్కడ నేను ప్రతియొక్క బుద్ధికలిగినటువంటి పురుషును స్త్రీయును చూచి, ప్రశ్న నిడిగదను. ఏమనగా, దేవుని దృష్టికి "హింస" "అహింస" అను శబ్దములకు నిజమైన అర్థము లేమి?

కనికరములేకుండా లక్ష్యములేక ఏమిచేయలేక బాధపడుచున్న జీవజంతువులను చనిపోనిచ్చుట నిజమైన "హింస" కాదా?

కనికరముతోను పవిత్రమైన యుద్ధేశముతో బాధపడుచున్న నోరులేని జంతువులనొప్పి బాధనట్లు ప్రాణములను విడిపించుట నిజమైన "అహింస" కాదా! ఇంకొకసంగతిని ఆలోచించండి.

పస్తుపడిన కుక్కలకు సాధారణముగా వ్యాధి అనగా "మెంజ్" కలిగినది. అది చాలా అంటువ్యాధి. కుక్కల నుండి మనుష్యులకు తగలవచ్చును. లేక్కలేని వ్యాధి (మెంజ్) గల కుక్కలు ఇండ్లయిండ్లు మధ్య తిరుగుతుంది. ఈరి జనులకు అనేకవిధమైన చర్మపుష్కాగులు తగలుతుందని భవశుకా కాదగినది.

ఎట్లయినను పూరి తేమమునకు చాలా విరోధముగా యున్నదని నిశ్చయము.

సహాధరాలారా, పరమాత్మునకు జీవమునకును భేదము లేక వికమత్యము అని సహతన మహిమ సిద్ధాంతమును పితృ రీతియును కలిగినవారు! ప్రాణముల పావనమైనదని నమ్మకముగలవారు. యూరికేయుండకూడదు! ధైర్యముకలిగి కార్యముజేయుడు. మిమ్ములను తిరస్కరించినవారను ఇంకా సహించకూడదు. వారు చెప్పినదేమనగా- "యో బోధ ఒకటి, మీక్రియలు ఇంకొకటి" "మీరు ఇంటి మిట్టపైకి వెళ్లి "పరమాత్ముజీవము వికమన" దిగ్విగా ప్రకటించిన సమయమందు కోతిరూపముగల ఈశ్వరుడు అయిన అనేకరూపములలో మీ ఇంటి వాకిలిదగ్గర పస్తుపడి బాధతో చచ్చుచుండునట్లుగా యున్నాడు.

నోరులేని మనమిత్రులయొక్క సంఘముమొదలు.

హిందీవ్యాసరచనా పోటీపరీక్ష

దక్షిణభారత హిందీప్రచారసభ మద్రాసు, హిందీ యంధు "సాంఘికజీవనము" అనువిషయముపై అన్నిటికంటె మిన్నగా వ్యాఖ్యపడిన మాడు స్వంతవ్యాసములకుగాని చిన్న కథలకుగాని మాడుబహుమతులను ఇవ్వ నిశ్చయించిరి. బహుమతులు పుస్తకమురూపముగా రు. 6, 5, 4 విలువగలవి ఇవ్వబడును. ఇందులకై తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మళయాళములలో వ్రాసిన మాతృభాషగలట్టియు ఇరువై సంవత్సరముల మించని వయస్సు గలవారు వ్యాసములను బంపవచ్చును. బహుమతులు పొందు మూడువ్యాసములు యోగ్యత ననుసరించి వరుసగా హిందీప్రచారకమిషన్ ప్రచురింపబడును. వ్యాసములు 15 సెప్టెంబరు లోపుగా 'సంపాదకుడు హిందీప్రచారకమిషన్' చిరునామాకు చేరవలయును.

"హిందీప్రచారక" సభయొక్క ముఖపత్రికయగు హిందీప్రచారక ఈమాసాంతములోగా చందాదారు లగువారికి ఒక రూపాయి వార్షిక చందాకే ఇవ్వబడును.

దేవదూతవిద్యార్థి సంపాదకుడు

ట్రెస్లికేసు, మదరాసు.

వితంత్రి విద్యుద్వాహనము రేట్లు

హిందూదేశమునుండియు బర్మాదేశమునుండియు ఇంగ్లాండుకు గాని ఇర్లాండుకుగాని విద్యుద్వాహనము వితంత్రి మార్గముగా పంపగోరువారు యీక్రిందిరేట్లను భరించవలెను.

దేశముద్వయందుండి పంపబడునార్త బొంబాయికి తంతిగా పంపబడును. అచటనుండి వితంత్రిమార్గముగా అది దివిద్వద్వాహనగా పంపబడును.

వితంత్రిమార్గమున పంపబడవలెనని కోరినవార్తలకుపై "వియా - ఇర్లు" అను మాటలు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. సాధారణవార్తలకు మాట 1-కి 0-12-0 చొప్పున, దీక్షర్తలకు మాట 1-కి 0-5-0 చొప్పున, ప్రభుత్వపు వార్తలకు మాట 1-కి 0-6-0 చొప్పున, అనుబంధ ఉత్తర ప్రత్యుత్తర వార్తలకు 8-12-0 చొ|| 20 మాటలవరకును అటువైన మాట 1-కి 0-3-0 చొప్పుననున్న, వార్తలంత్యదినమున 8-2-0 20మాటలకున్న పైపడినవానికి మాట 1-కి 0-2-6 చొప్పుననున్న, పత్రికలకు పంపెడి లేక వచ్చెడివార్తలకు మాట 1-కి 0-2-8 చొప్పున.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నల సెప్టెంబరునెల 8 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	రు 126	మొదలు	140 ముది
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 42 కలవి రు	14	0	15 0 0
బిల్లారిని ,, డిటో	15	0 0	13 0 0
బిల్లారిని ,, డిటో	16	0 0	17 0 0
బాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	10	0 0	11 0 0
నవ్వులు ,,	22	0 0	25 0 0

2. ధాన్యముపవ్వలు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16	0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	18	4 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిటో	14	8 0	17 0 0
వినుములు ,, డిటో	17	0 0	19 0 0
ఉలలు ,, ర 195	14	0 0	14 12 0

3. నూనెపస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	150	0 0	152 0 0
నయ్య మ 1-కి	14	0 0	24 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	52	0 0	54 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	48	0 0	50 0 0
వేరుసెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 117 సెనగ నూనె	118	0 0	
అమడము బా 1-కి	110	0 0	111 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	70	0 0	74 0 0
కూరపసుపు ,,	44	0 0	46 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరుని) బా 1-కి	105	0 0	108 0 0
గుంటూరుపొయకటు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40	0 0	
కాళహస్తీపొయకటు ,,	60	0 0	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40	0 0	60 0 0
అసాచక్కెర బస్తా 1-కి	30	2 0	30 4 0
చింతపండు బా 1-కి	21	0 0	49 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి	28	0 0	80 0 0
చదం	24	0 0	29 0 0
రత్నండు	28	0 0	29 0 0

6. నూలు.

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	6	0 0	
నం 6 బెన్ని కట్టారి	6	2 0	
నం 24 ,, లాకి	6	2 0	
నం 60 ,, కారం బెన్ని	10	8 0	
నం 12 1/2 బరోడా	6	8 0	
నం 20 1/2 కాపురకి	8	0 0	
నం 40 బామ్మరు 1/2 పా	11	10 0	
నం 44 సాండ్	5	12 0	
నం 4 బెన్ని మసీదు	6	0 0	

7. దూది.

బోండాబెట్టు బారం 1-కి	రు 400	0 0	
కల్పాడుదూది ,,	145	0 0	

8. లోహములు.

నెండి 100 తులంకు	58	10 0	రు 58 12 0
బంగారు, తులము 1-కి	21	0 0	21 0 0
సవరము 1-కి	18	8 0	
ఇత్తడి బా 1-కి	240	0 0	244 0 0
రాగి బా 1-కి	250	0 0	253 0 0

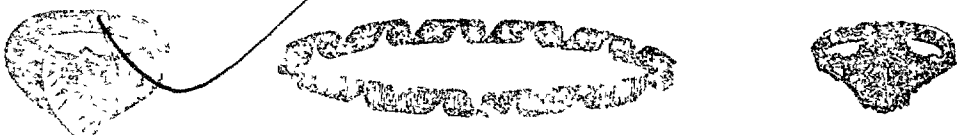
పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజుచేతులు, చర్మము కారకములకు, శిలగా తిలన పగిలి నీరుకారటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిని పగుళ్లు మాని జల పోయి నుంచినవర్గాలు రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమనును. స్వల్పక్రియము.

అమ్మతొండనం పిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

కానుబంగారుమునకును, మంజులండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.
కరంచందు చబితదాసు, బంగారు వెండినగల
రకము 437/3 టంకసాలపిడి, సామలకారుపేట మద్రాసు.

గర్భాస్తును సంపద ఉచితముగ కార్పటలాగు వంపబడును.

శ్రీ చి మేహతా అండ్ సన్స్

సచి - పలములు, పచ్చలు, కంపులు మొదలైన

4023 రత్న పాకులు

సగలు తయారు చేయు వారు

పార్కు-టాను, మదరాసు.

శ్రీ ర బలా తైలము

2128

శ్రీముక్త్యాల రాహుగారు తయారుచేయించినది
నమ్మన వారి వ్యాధిలను గుడుర్చును. అనేకులు
మాడి మెచ్చుచున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.
అర్ధం నాయక శాస ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

గంధర్వపుత్రిక

2 యోగపు సాధకము, మేళములు హాస్యము, సం
గీతము, పాటలు, కథలు మున్నగు వాగర
సమస్తలను ప్రకటించు ప్రక-పంచెయిండా ఒకరూపాయి
మాదిరి సంపద చేయి. ప్రతివారు ఏదంటు కావలెను
గంధర్వపుత్రిక-విజయనగరం.

శాస్త్రాన్ని జేయజ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0 నై (ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
భుము వ్రాయుటకు రూ॥ 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు చేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము శాస్త్ర శాస్త్రము ప్రామాణ్యకవము రూ॥ 2-8-0
శ్రీ శివమూర్తి శాస్త్రాధికారి వారిచేయును,
3450 తిరు త్తణి, చిత్రావరజిల్లా.

ముఖ్య ప్రకటన

హ్యూస్ టారి ట్రెస్ట్రోమిడిను, రెండుభాగములు.
విశేషమువ్రాయు. రామకృష్ణమహర్షి, సేవాశ్రమమువారిచే
గొప్పగ్రంథములనుండి తీరి వ్రాయబడినది. హామీపతి రసవా
దశాస్త్రము పలువిధములుగా ననుసరించుచున్నది. లాభ
ములు, రామకృష్ణమహర్షి సేవాశ్రమము, మిలిగంజ్, ఆల
హాబాదు, వారికివ్రాయు. వెల రూ॥ 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు
ప్రత్యేకము. విజయనగరం.
రామకృష్ణమహర్షి సేవాశ్రమము, ఉచిత వైద్యశాల.
ముత్రిగంజ్, అలహాబాదు.

హిందూ దేశ ముయొక్క
భీమాకంపెనీలో కెల్ల ఎక్కువగా

అభివృద్ధి నొందినది

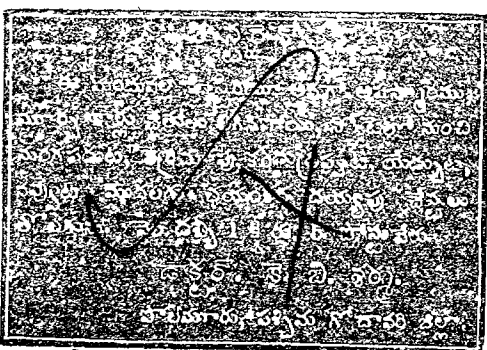
ది జనరల్ అస్సూరెన్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ - అబ్దుల్
అబ్దుల్ మొదలగు వారిచే 19 సంవత్సరముల 1:00 కి
రూ॥ 20/- వారము వారము ధనాంశంపెనీలో కెల్ల యింక
ముందు. 1927 కల్లకలములో యిట్టి అభివృద్ధి శేయిల్ల
కంపెనీలోనుండేను ఉద్భవించు అస్సూరెన్స్ మొత్తం 1 కోటి
రూపాయలైనది. కడచిన 27 మాసములకు రూ॥ 109000
ఎక్కువయినది.

ఏదెప్పుడు కావలెను. ధారావైకమీషనులవ్యవహారము.
Apply to:- V. RAMA RAO, B. COM,
(VORA & Co.)
Special Representative,
GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd.
VIZIANAGARAM

శ్రీ శక్తివర్ణ భారతము

3988 శ్రీ శక్తివర్ణములు గల నాల్గవంపుటము 624
కాంతి ప్రభులగు మహాగ్రంథము. విక్రయమునకు సిద్ధముగా
నున్నది. ఇది మూలానుసారముగా గులభితైలిని చెవియించబడి
నది. తిక్కన భారతములో శ్రీ అనేకవిషయము లిందున్నవి.
భగవద్గీతలన్నియు ఇందు శుభ్రముగా వ్రాయబడి
నవి. తిక్కన సంపుటముకంటె ఇది శ్రేష్ఠంపు మొప్పుగా
నున్నది. మంచి నుకలైన కాగితము కాగితం బయిండు
వెల రూ॥ 8-8-0 మాత్రము

శ్రీవాద స్వప్నమూర్తి శాస్త్రీ, రాజమండ్రి,
అని వ్రాయవలెను.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రము

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది 3357
1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనినవలెను. నుండుట
యేగాక అతీతము, దానిని జలము, జ్వరము,
దగ్గు, ఉబ్బుము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము,
కలరా, జ్వర మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను
హరించుటయేగాక బలమును తీర్చుకొని, ఆరో
గ్యమును గలిగించు వలెను. ప్రతి గృహ
మందులవలెనది. 8857

250 మాత్రల సీసా 0 4 0
12 సీసాలు 2 8 0
వి. పి. చార్జి ఎన్నటికైనా 0 6 0

పి. జి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,
రెగిస్టర్డ్ - నెల్లూరు జిల్లా.

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్ముని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్ముని ఈ యధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట
భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కుత్తమమార్గమును
నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానా
యకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదు
వుగ గరపుచున్నది. దేశమాత్రారాధ నాసక్తి
మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపాకరక మయి
నది. వెల 0-4-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, మదరాసు.

AMRUTANJAN

The Only "Pain Killer"

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

శ్రీచంద్ర మాలేశ్వరస్వామి

ఆలయము - బెజవాడ 4119

శ్రీధ్రునిరాంబా మల్లేశ్వరాలయమున విశ్వేశ్వరుని
చంద్రమాలేశ్వరస్వామివారికి కల్పనై వేద్య దీపారాధనలు కాశ్వ
తముగను, నిర్విఘ్నముగను, జరుగుచుండుటకొరకయి 3-౬-౦
నాటాను, నాటా ౧-కి రూ॥ ౨-౦ వయన, ఏర్పాటు చేయడ
మైనది. నాటాదారుల కొక్కొక్కరి కొక్కొక్కదినము నియ
మించి ఆ నాటాడు ఉత్తము వారి వారి గోత్రనామములతో
మహాస్వామ్యసమర్పకముగ రుద్రాక్షమేళ, సత్వనై వేద్య దీ
పారాధనలు, సాయంకాలము ప్రదోష్ పూజ కాశ్వతముగా
జరుగుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది. ప్రతి నాటాదారునకును
ఒక కాశ్వతపట్టా యివ్వబడును. ఏదోదినములందు ఏదోనా
టాదారు పేరున పూజ జరుపబడుననియు ముందు ప్రచురింప
బడును.
కన్యవరాత్రులు తొమ్మిదిదినములు కాశ్వతమాస
ము ముప్పదిదినములు, ప్రత్యేకము జరుగు అభిషేకము సహస్ర
నామపూజ, నై వేద్యదీపారాధనలకు అరవ్యయము ప్రత్యేక
ము ఒక్కొక్కదినమున రూ॥ ౧-౦-౦ వయన ఏర్పాటుచేయడ
మైనది.

ఈ నాటాలముత్తమును నాటాదారులు బెజవాడ స్పె
షలు మేజిస్ట్రేటుగారున్న కొత్తూరు వెంకటసుబ్బారాయుడు
గారి పేర పంపవలెను.

శ్రీ భార్గవానందసరిస్వతీస్వాములవారు.

ధర్మకర్తలు: శ్రీముతులు కాశినాథుని నాగేశ్వర
రావు, చెన్నపురి; కొత్తూరు వెంకటసుబ్బారాయుడు, స్పెష
ల్ మేజిస్ట్రేటు; సిరిపురపు కుటుంబరావు, ఇనాందూరుడు;
చుండూరు సీతారామయ్య, మునిసిపల్ కాన్సిలరు, వర్ధమలు;
వోరుగంటి వెంకటరత్నం, వర్ధమలు, బెజవాడ; వెంకటకృష్ణ
య్యకమ్మవారు, ఇనాందూరు-కొమ్మమూరు.

అద్దేవల్లి లక్ష్మయ్య
వర్ధమలు, బెజవాడ.

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది

అముక్తమాల్యద 396

విఘ్నచిత్రిమును నామాంతరముగల అముక్తమాల్యద
ప్రబంధము అమృతదీపి విశ్రాంతమునకు సిద్ధముగానున్నది. దీనికి
జేపము వెంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విఘ్నమైన
వ్యాఖ్యలను రాయల సైన్స్ 900 పుటలు.
వెల రూ॥ 8-0-0 ఇంపు బహుమతియములు చర్చింపబడియున్నవి.
కాళిదాసుని మెనుసందేశము, మల్లి నాథ నూరికృత సర్వ
స్వామి స్వామిని, వేదము వెంకటరాయశాస్త్రి కృతపద్య
ప్రమోదమునకు ప్రాగ్వాకాంక్షకతోను కూడియున్నది.
వెల రూ॥ 1-0.

ఇది ఆంధ్రము, సభ్యము. పద్యరూపముగా మిక్కిలి
వివరముగా వెంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము.

వెల ఆణాలు. 12.

పైచూడును మదరాస్ మల్లి కేశ్వరపిడి 4 వ నెంబరు
గృహమందు గ్రంథకర్తలను దొరుకును. కొది పుస్తకములే
కలవు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. మా యితరపుస్తకముల బాటికా
తెప్పించుకొనుడు.